

Västerbotten Årsredovisning 2004

Länsstyrelsen
Västerbotten

Umeå 2005-02-14

dnr: 100-315-2005

Finansdepartementet

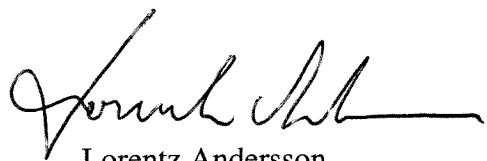
103 33 Stockholm

Årsredovisning för verksamhetsåret 2004

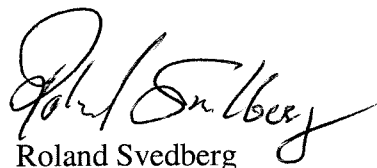
Länsstyrelsen i Västerbottens län fastställer bifogad årsredovisning för verksamhetsåret 2004.

I handläggningen av detta ärende har även Länsrådet Göran Theolin deltagit.

Länsstyrelsens styrelse har fattat beslut i detta ärende.

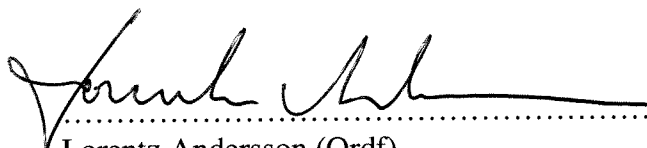

Lorentz Andersson

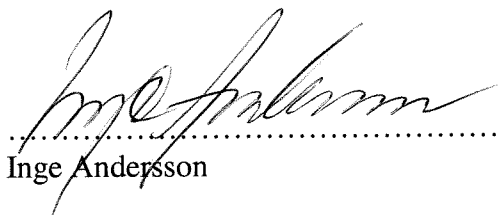

Roland Svedberg

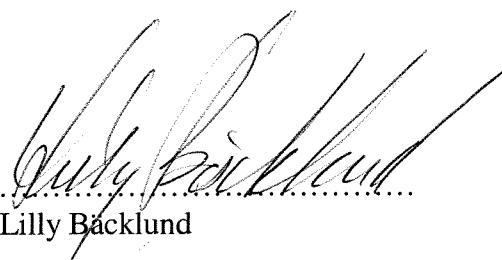
Länsstyrelsen i Västerbottens län
Styrelseunderskrifter för årsredovisningen 2004

Lorentz Andersson (Ordf)

Inge Andersson

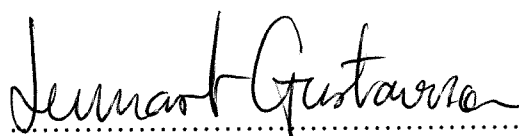
Lilly Bäcklund

Harriett Classon

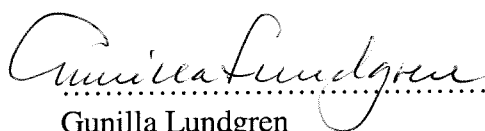
Lennart Degerliden

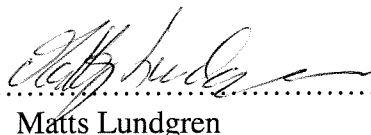
Lennart Gustavsson

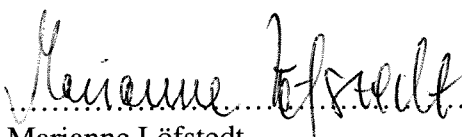
Lennart Holmlund

Gunilla Lundgren

Matts Lundgren

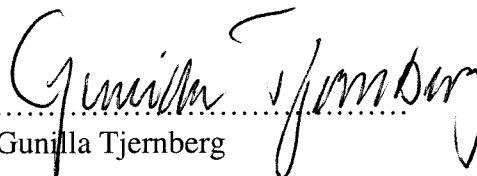
Marianne Löfstedt

Tomas Mörtsell

Ingegérd Saarinen

Gunilla Tjernberg

Innehåll

Sammanfattning av verksamhetsåret 2004	2
Övergripande redovisning av verksamhetskostnader 2004	5
VO Kunskapsuppbyggnad, samordnings- och sektorsövergripande arbete	7
Verksamhetsgren Generellt sektorsövergripande arbete	7
Verksamhetsgren Regional utveckling	19
Verksamhetsgren Miljömålsarbete	29
VO Tillsyn och vägledning	39
Verksamhetsgren Social tillsyn	41
Verksamhetsgren Miljötillsyn	47
Verksamhetsgren Djur- och Livsmedelstillsyn	49
Verksamhetsgren Övrig Tillsyn	51
VO Ärendehandläggning	52
Verksamhetsgren Trafikärenden	59
Verksamhetsgren EU-stöd	61
Verksamhetsgren Övrig Handläggning	64
Övrig Rapportering	67
Uppdrag som skall redovisas i årsredovisningen 2004	78
Sammanställning över väsentliga uppgifter	89
Finansiell redovisning	90

Mål: Länen skall utvecklas på ett sådant sätt att de nationella målen får genomslag samtidigt som hänsyn tas till olika regionala förhållanden och förutsättningar.

Sammanfattning av verksamhetsåret 2004

Det regionala tillväxtprogrammet, RTP, är styrdokument för en stor del av länsstyrelsens arbete, särskilt tydligt förstås inom området regional utveckling. Förra året arbetade vi mer processorienterat med programmet och med ökad delaktighet från partnerskapet. Inom ramen för RTP har vi utvecklat mål och indikatorer för att kunna samordna insatserna med dem inom Mål 1 Norra Norrland, landsbygdsprogrammet och andra åtgärder som gäller utveckling av länet. Strategin att utveckla de tre klustren mineral, trä och biltest har varit framgångsrik. Vi har beviljat medfinansiering till tillväxtsatsningar i drygt 300 olika företagsprojekt under året. Sammanlagt beräknar de aktuella företagen att det ska leda till 735 nya heltidstjänster. De löpande uppföljningar av projekt och stödmottagare som görs av alla funktioner inom regional utveckling syftar inte bara till att kontrollera verksamheten utan är också en del av vårt lärande i vidare mening.

Den nya jordbrukspolitiken, påverkad av EU, skapade en osäkerhet hos jordbrukarna och bromsade deras vilja att investera. Som motvikt till den utvecklingen tog vi bland annat initiativ till att höja högsta beloppet för investeringsstöd och minskade på det sättet jordbrukarnas risktagande. För just denna målgrupp har vi också under året startat en informationstidning tillsammans med länsstyrelsen i Norrbottens län.

Hållbar utveckling är en förutsättning för tillväxt i regionen, därför måste de regionala miljömålen också ge avtryck i länets tillväxtavtal! Sekretariatet för RTP och delar av partnerskapet har medverkat aktivt i det regionala miljömålsarbetet. Under våren bildades en rad Samverkansgrupper för hållbar utveckling i Västerbottens län. Det är en vidareutveckling av det breda partnerskap som tidigare verkade i samverkansgrupperna för miljömålsarbetet. Under året har de tagit fram en handlingsplan för hållbar ekologisk utveckling. Inriktningen är att bredda samverkan och ge den konkreta uttryck så att miljöperspektivet integreras i de regionala utvecklingsinsatserna.

Arbetet med Botniabanan och med gruvetableringar, de stora infrastruktursatsningarna i länet, har vi ihärdigt försökt anpassa till miljömålen och miljöbalkens grundläggande principer. Bland annat har vi medverkat i att ta fram en kompensationsplan för Botniabans dragning genom Natura-2000 området i Umeälvens delta. Prospekteringen efter nya mineralfyndigheter har ökat och vi är mycket stolta över att den nya gruvan i Svartliden har etablerats i länet. Med vår medverkan har etableringen kunnat ske med godtagbar miljöhänsyn.

Sju nya naturreservat har under året inrättats i länet. Vi har därtill inventerat statens skogar och urskogar och då identifierat ca 15 000 hektar skog med höga naturvärden. Vindelfjällen, vårt största reservat, har fått två nya Naturrum inom ramen för projektet "Information Vindelfjällen".

En regional överenskommelse för introduktion och integration av flyktingar och nya invandrare träffades under året med ett antal myndigheter och organisationer. I det arbetet ansvarar Länsstyrelsen för samordning och vi har därför inrättat en tjänst som integrationsdirektör.

Jämställdhet är en betydelsefull faktor i tillväxtarbetet, särskilt tydligt inom områdena regional utveckling, social tillsyn, kommunikationer, hållbar samhällsplanering och boende. Det här året satsade vi på att höja partnerskapets kompetens i fråga om jämställdhet. De bjöds in till en utbildningsdag som vi ordnade tillsammans med projektet Genusforum. Senare arrangerade vi konferensen "Gender mainstreaming as a tool for regional development" i Bryssel tillsammans med

Norrbottens länsstyrelse. Där presenterade vi bland annat vår modell att arbeta med jämställdhetsintegrering och väckte intresse från flera länder.

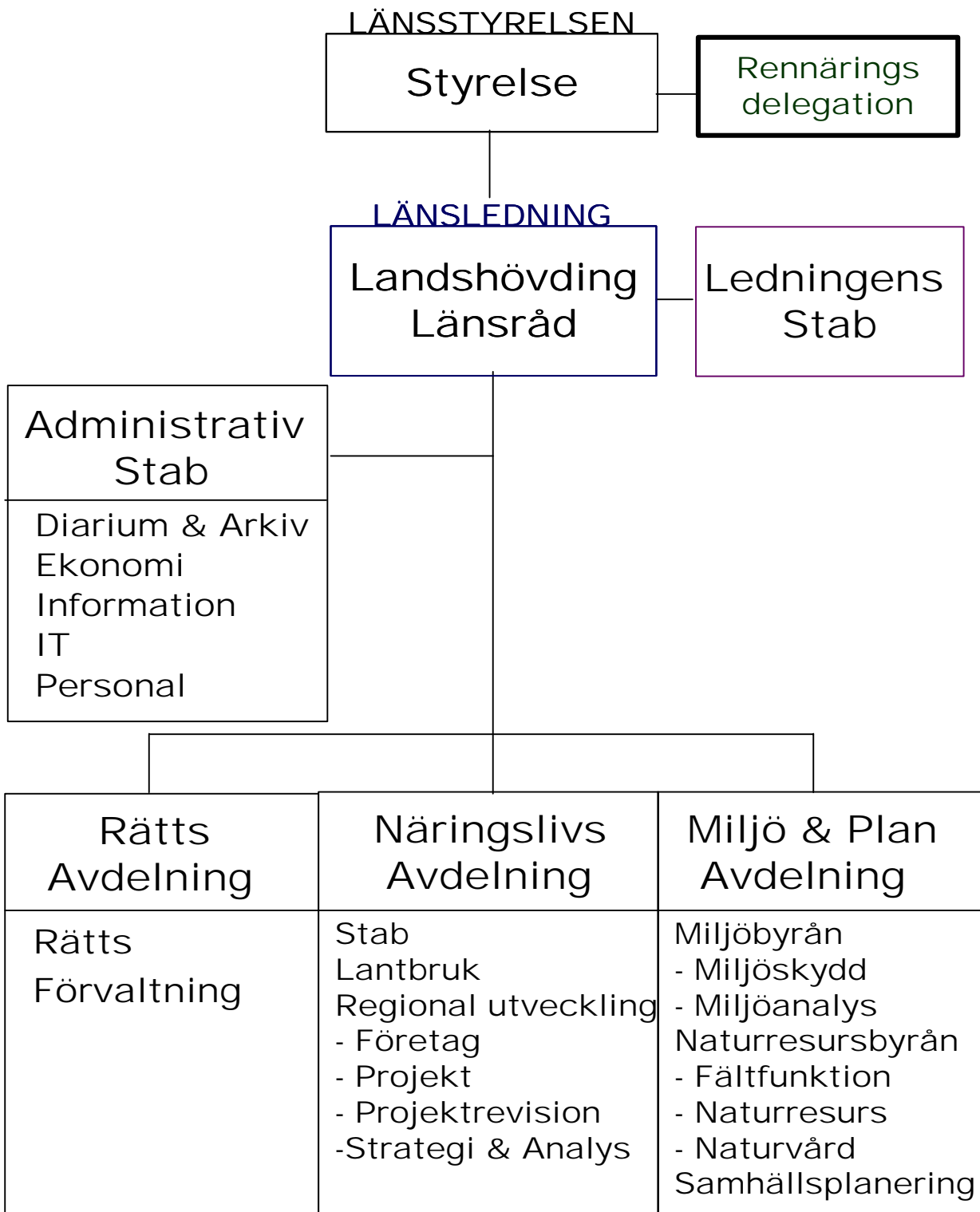
Det nya krishanteringssystemet har varit temat för en rad informationsträffar hos länets kommuner. Vi har dessutom haft utbildningsdagar och ett par endagsseminarier med god uppslutning av kommunala företrädare. De nätverksaktiviteter vi under året haft med Polisen, Landstinget m fl visade sig vara en utmärkt grund för det samarbete som verkligheten krävde efter naturkatastrofen i Sydostasien vid årsskiftet.

Inom området social tillsyn har den viktigaste frågan varit hur kommunerna tillämpat regler för mottagande av anmälan om barn som far illa och hur man beslutat att utreda eller inte utreda anmälan. Två kommuner uppmärksammades särskilt efter länsstyrelsens kritik mot handläggningen av dessa ärenden. I ett projekt har vi under året kartlagt hedersrelaterat våld och även fördelat pengar till aktiviteter som motverkar den typen av handlingar.

Det internationella samarbetet blir allt mer omfattande för oss. Genom att Länsstyrelsen Västerbotten har ordförandeskapet i Barents Regionråd och Regionkommitté år 2003-2005 har vi nu en tydlig Barentsprofilering. Tillsammans med UD och länsstyrelsen i Norrbottens län startade vi under året Svenska Barentssekretariatet. Satsningen på att öka samarbetet inom områdena energi, trä och mineraler har lett till att näringslivet visat ett större intresse och engagemang för Barentsarbetet.

Lorentz Andersson

Organisation

Övergripande redovisning av verksamhetskostnader 2004

Tabell A - Verksamhetskostnader 2004 efter finansiering

Tabellen skall innehålla verksamhetskostnader enligt resultaträkningen, oavsett finansiering. Objekt-koder som ingår i respektive verksamhetsgren framgår av tabellmallar för de olika verksamhetsgrenarna. Kostnader som definitionsmässigt är myndighetsövergripande skall redovisas som sådana, även om kostnaderna finansieras med externa medel (s.k. OH-pålägg).

Verksamhetsområden och verksamhetsgrenar samt myndighetsövergripande verksamhet	Kostnader exkl OH		Kostnader inkl OH ⁴⁾	
	Tkr	%	Tkr	%
VO Kunskapsuppbyggnad, samordnings- och sektorsövergripande arbete	84 582	48,3 %	107 834	61,6 %
VG Generellt sektorsövergripande arbete	26 391	15,1 %	35 663	20,4 %
VG Regional utveckling	22 671	13,0 %	28 205	16,1 %
VG Miljömålsarbete	35 520	20,3 %	43 966	25,1 %
VO Tillsyn och vägledning	19 880	11,4 %	25 581	14,6 %
VG Social tillsyn	2 811	1,6 %	3 976	2,3 %
VG Miljötillsyn	14 884	8,5 %	18 508	10,6 %
VG Djur- och livsmedelstillsyn	287	0,2 %	405	0,2 %
VG Övrig tillsyn	1 898	1,1 %	2 692	1,5 %
VO Ärendehandläggning	29 846	17,1 %	41 615	23,8 %
VG Trafikärenden	3 517	2,0 %	4 954	2,8 %
VG EG/EU-stöd	18 486	10,6 %	25 490	14,6 %
VG Övrig ärendehandläggning	7 843	4,5 %	11 171	6,4 %
SUMMA PRODUKTION	134 308		175 030	100 %
Myndighetsövergripande verksamhet (10) samt Administration och intern service (11)	40 722	23,3%		
SUMMA VERKSAMHETSKOSTNADER EXKL RESURSSAMVERKAN	175 030	100	175 030	100
Resurssamverkan ¹⁾	0		0	0
Totalsumma verksamhetens kostnader enl resultaträkningen ²⁾	175 030		175 030	100
<i>Myndighetsövergripande verksamhet, uppdelat på: ³⁾</i>				
Nivå 1 (113-115)	22 557	24,3 %		
Nivå 2 (110-112, 116-119)	8 103	8,7 %		
Nivå 3 (100-109)	10 062	10,8%		
Personalkostnad, produktion (kkl 4, verksamhetskod 2-8)	92 803			

¹⁾ Den del av kostnader för resurssamverkan som inte avser den egna länsstyrelsen redovisas på denna rad. Länsstyrelsens egen andel redovisas under relevant verksamhetskod, oftast adm. & intern service (11). ²⁾ Totalsumma verksamhetskostnader ska överensstämma med verksamhetskostnaderna enligt resultaträkningen. ³⁾ Summan på nivå 1-3 ska överensstämma med totalsumman Myndighetsövergripande Verksamhet. Den procentuella fördelningen ska visa resp nivå's andel av personalkostnaderna vg 2-8 (kkl4) ⁴⁾ Personalkostnaderna (kkl 4) per verksamhetsgren används som fördelningsbas av Myndighetsövergripande kostnader samt administration och intern service.

Tabell B - Verksamhetskostnader 2002-2004
Myndighetsövergripande verksamhet särredovisad

Kostnader per VO och VG	2004	2003	2002 ³
VO Kunskapsuppbyggnad, samordnings- och sektorsövergripande arbete	84 582	81 958	72 819
VG Generellt sektorsövergripande arbete	26 391	25 770	24 399
VG Regional utveckling	22 671	23 121	22 909
VG Miljömålsarbete	35 520	33 067	25 511
VO Tillsyn och vägledning	19 880	19 575	20 369
VG Social tillsyn	2 811	2 198	1 640
VG Miljötillsyn	14 884	14 748	13 546
VG Djur- och livsmedelstillsyn	287	652	795
VG Övrig tillsyn	1 898	1 977	4 388
VO Ärendehandläggning	29 846	28 884	29 530
VG Trafikärenden	3 517	3 351	2 706
VG EU-stöd	18 486	18 252	19 939
VG Övrig ärendehandläggning	7 843	7 281	6 885
Resurssamverkan ¹	0	0	0
Myndighetsövergripande kostnader (10 + 11)	40 722	41 468	38 063
Totala kostnader (inkl. OH)²	175 030	171 885	160 781

1 Den del av kostnader för resurssamverkan som ska belasta länsstyrelsen ska fördelas på resp. verksamhetsgren.

2 Totalsumma verksamhetskostnader ska överensstämma med verksamhetskostnaderna enligt resultaträkningen.

3 För de verksamhetsgrenar där objektplanen inneburit omfattande förändringar ska en skattning för 2001 anges.

Årsarbetskrafter ¹ per sakområde m.m.	2004	2003	2002
Övrig förvaltning (20+21)	5,3	4,6	5,4
Kommunikationer (24+25+34)	12,9	13,3	11,9
Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor (28)	0,5	1,3	1,5
Regional utvecklingspolitik och konkurrens (30)	46,3	40,7	43,0
Hållbar samhällsplanering och boende (40+41)	5,9	5,6	5,4
Kulturmiljö (43)	5,0	4,7	4,9
Civilt försvar och räddningstjänst m.m. (45)	3,7	2,4	2,5
Naturvård och miljöskydd (5)	62,4	62,9	53,6
Lantbruk (60)	16,2	18,2	19,1
Rennäring (61)	10,0	8,7	9,4
Fiske (62)	3,4	3,2	2,8
Social omvårdnad (70)	5,8	4,7	3,8
Jämställdhet (80)	4,5	5,9	3,9
Integration (85)	0,8	0,1	0,0
Myndighetsövergripande verksamhet (10+11)	34,7	35,4	34,9
Summa	217,4	211,7	202,4

¹ Uppgifterna avser all anställd personal vid länsstyrelsen, oavsett finansiering och anställningsform. Se vidare FÅB (2000:605), ESV:s allmänna råd till 2 kap. 4 §.

LÄNSSTYRELSENS VERKSAMHETSOMRÅDEN SAMT VERKSAMHETSGRENAR

VO Kunskapsuppbyggnad, samordnings- och sektorsövergripande arbete

Mål: Ett långsiktigt hållbart förverkligande av den nationella politiken genom samordning och hänsynstagande till olika sakintressen.

Verksamhetsgren Generellt sektorsövergripande arbete**TABELL 1.1 - VERKSAMHETSKOSTNADER OCH ÅRSARBETSKRAFTER 2004 FÖR VERKSAMHETSGREN GENERELLT SEKTORSÖVERGRIPANDE ARBETE**

Tabellen skall innehålla verksamhetskostnader enligt resultaträkningen. Fakta i tabellen skall redovisas endast för senaste räkenskapsår (dvs. 2004).

Verksamhetskostnader för VG Generellt sektorsövergripande arbete	Kostnader (tkr)	Årsarbetskrafter¹
Totala kostnader VG Generellt sektorsövergripande arbete (exkl. OH)	26 391	36,82
<i>varav</i> Övrig förvaltning (200, 201)	869	1,13
<i>varav</i> Trafik (240, 250)	407	0,67
<i>varav</i> Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor. (280, 289)	168	0,04
<i>varav</i> Regional utvecklingspolitik och konkurrens (300)	2 253	2,48
<i>varav</i> Infrastruktur (34)	2 230	3,75
<i>varav</i> Hållbar samhällsplanering och boende (400-402)	1 654	3,05
<i>varav</i> Kulturmiljö (430)	939	1,47
<i>varav</i> Civilt försvar och räddningstjänst (45)	2 947	3,67
<i>varav</i> Naturvård och miljöskydd (500)	6 732	10,48
<i>varav</i> Lantbruk (600)	1 269	2,05
<i>varav</i> Rennäring (610)	794	1,08
<i>varav</i> Fiske (620)	269	0,43
<i>varav</i> Social omvårdnad (700)	765	1,23
<i>varav</i> Jämställdhet (80)	4 642	4,5
<i>varav</i> Integration (85)	453	0,79
Verksamhetsgrenens andel av myndighetsövergripande kostnader (10 + 11)	9 272	7,90
Totala kostnader VG Generellt sektorsövergripande arbete (inkl. OH)	35 663	44,72

¹ Uppgifterna avser all anställd personal vid länsstyrelsen, oavsett finansiering och anställningsform. Se vidare ESV:s allmänna råd till 2 kap. 4 § förordningen (2000:605) om budgetunderlag och årsredovisning. En årsarbetskraft motsvarar 220 arbetsdagar per år.

TABELL 1.1.2 – FÖR SAKOMRÅDE JÄMSTÄLLDHET

Kostnader/intäkter för sakområde Jämställdhet	2004	2003	2002
Verksamhetskostnader inkl. OH¹ (tkr)	5 700	6 177	4 876
<i>varav ramanslag 32:1 (18 C1), netto (tkr)</i>	639	1 007	894
<i>varav övrig finansiering (tkr)</i>	5 061	5 170	3 982
Andel av länsstyrelsens totala verksamhetskostnader (%)	3,2	3,6	3,0
Verksamhetsintäkter	178	327	50

¹ Med OH avses Myndighetsövergripande verksamhet (10+11)

Mål 1: Länsstyrelsens arbete skall baseras på myndighetens samlade kompetens inom olika sakområden och som helhet gynna en hållbar utveckling i länet och regionen. Olika aspekter såsom krishantering i fred samt civilt försvar, jämställdhet, kulturarv, regional utveckling samt miljö skall beaktas och samordnas.

Förverkligande av den nationella politiken

Länsstyrelsens främsta uppgift är att främja hållbar utveckling i länet. Det betyder att skapa förutsättningar för tillväxt och livskraft i alla delar av länet. Främst handlar det om att ur ett helhetsperspektiv beakta de ekonomiska, sociala och miljömässiga aspekterna och hur dessa tillsammans kan utgöra basen för en långsiktigt hållbar utveckling. Målet om en hållbar regional utveckling kan uppnås genom att vidga det tvärssektoriella samarbetet. Då läggs grunden för ökad delaktighet, samtidigt som det ger en gemensam målbild på den nationella, regionala och lokala nivån.

Krishantering i fred och civilt försvar

För att säkerställa en hållbar utveckling i länet krävs ett väl fungerande beredskapsarbete ifall en svår samhällspåfrestning skulle inträffa. Den under 2003 inrättade organisationen med vakthavande beslutsfattare (VB) har fortsatt och under 2004 har VB-kurs genomförts av resterande/ny personal inom funktionen för VB. VB-funktionens åtta tjänstemän representerar i stort Länsstyrelsens organisation och har jämn könsfördelning.

Länsstyrelsens organisation för krishantering har hållits à jour och befattningshavare har utbildats inom ramen för utbildningsplanen. Under 2004 har en arbetsgrupp tillsatts som arbetar med risk- och sårbarhetsanalyser för myndigheten i enlighet med förordning (2002:472) om åtgärder för fredstida krishantering och höjd beredskap. Arbetsgruppen arbetar verksamhetsövergripande och har representanter från Länsstyrelsens samtliga avdelningar. Under 2004 arbetade gruppen med riskinventering, 2005 väntas en risk- och sårbarhetsanalys kunna presenteras.

Jämställdhet

Länsstyrelsen fortsätter arbetet med att genom kunskap om de jämställdhetspolitiska målen medverka i utvecklingen av vårt län. Vi vill påverka kvinnors och mäns livsutrymme, bl a genom våra årsvisa kommunsatsningar. Vi fortsätter det processinriktade arbetet med att genomföra ordentliga könsmaktsanalyser av beslut som påverkar den hållbara utvecklingen i länet. Under året har vi förtydligat arbetet med centrala aktörer i syfte att på sikt utarbeta en regional handlingsplan med integrerat jämställdhetsperspektiv. Länsstyrelsen har utarbetat och Länsstyrelsens styrelse har fastställt handlingsplanen för jämställdhetsintegrering. Den är ett medel att nå det jämställda Västerbotten.

Kulturarv

Kulturarvsfrågorna behandlas i mer övergripande styrdokument, i tillväxtprogram och i det antagna regionala programmet för miljömålen, i olika projekt, uppdrag och i den dagliga ärendehantering. Inom tillväxtprogrammet, insatsområde 5, finns ett särskilt avsnitt om kulturmiljö och länsantikvarien sitter i den insatsområdesgrupp som följer utvecklingen. Länsantikvarien deltar även i miljömålskansliets beredningsgrupp för miljömålsuppföljning.

Den kulturturistiska regionala utvecklingen inom kulturarvsområdet bevakas genom deltagande i styrgruppen för projekt ”Sevärt 2”. Det syftar till att utveckla den kulturturistiska potentialen i länet. Den hållbara utvecklingen hanteras bl a i projektet ”Skog o historia”, som finansieras från Länsstyrelsen och strukturfonderna i samverkan med Skogsvårdsstyrelsen. Egna projekt som drivs under året och som har utgångspunkt i långsiktig hållbarhet är ”Byggnadsvård i Västerbotten”, en studie av länets ”Bönhus” samt kartering av värdefulla ”Fiskelägen”. Ett uppdrag till Umeå universitet syftar till att klargöra hur lämningar efter flottningsepoken ska värderas inför eventuell utrivning för att förbättra fisket. Länets hållristningar och hållmålningar har tydliggjorts genom fortsatt engagemang i projektet ”Rock Art in Northern Europe”. Arbetet har inneburit att inventera och planera för hur platserna kan bli mer tillgängliga. Den framtida utvecklingen av samhället Boliden, med kulturmiljömässigt hållbara aspekter, har vi studerat i ett särskilt arbete inom ramen för det moderna samhällets kulturarv. Uppdraget lades ut på Skellefteå museum.

På nyåret publicerades en rapport över de långsiktiga insatser som företagits med bidragsmedel till kulturmiljövård i länet åren 1981-2001. För att informera om länets enda kulturresevat – Rörträsk silängar - har vi tryckt en informationsbroschyr. Arbetet med ett kommande samiskt kulturresevat har fortsatt. Under året har den samlade kulturmiljövården arbetat fram ett strategiskt dokument som anger den gemensamma plattformen och framtida färdriktningen för kulturarvsarbetet i länet. Samtliga ärenden som rör olika typer av markgrepp och förändringar av markanvändning som kommer in till Länsstyrelsen granskas ur kulturmiljösynpunkt.

Regional utveckling

En viktig ledstjärna i det regionala utvecklingsarbetet är det regionala tillväxtprogrammet för 2004-2007. Sekretariatet för tillväxtprogrammet har vidtagit en rad åtgärder för att utveckla tillväxtprogrammet i enlighet med regeringens riktlinjer. Framför allt har det handlat om att informera partnerskapet om regeringens beslut och att diskutera program- och processförbättringar. Med utgångspunkt från regeringens förbehåll har sekretariatet för tillväxtprogrammet utarbetat guidelines för programgenomförandet och direktiv till insatsområdesgrupperna.

Under våren 2004 samlades ett antal representanter från olika myndigheter och organisationer för att i dialog och samverkan formulera en strategi för att uppnå effektivare och mer individualiserad introduktion på arbetsmarknaden. Västerbottens ambition att utveckla introduktion och integration har hittills resulterat i en regional överenskommelse och ett handlingsprogram. Överenskommelsen är ett första steg i Västerbottens läns samverkansarbete för introduktion och integration av flyktingar och andra nyanlända invandrare. Programarbetet har letts av Länsstyrelsen.

Ovanstående arbete för ökad integration har stark koppling till en pågående process som gäller att vidareutveckla tillväxtprogrammet. De verksamheter och mål som prioriteras i tillväxtprogrammet kommer att beakta handlingsprogrammet i den regionala överenskommelsen. I den regionala överenskommelsen har Länsstyrelsen tagit på sig ett stödjande och samordnande ansvar. För att kunna fullgöra den uppgiften har en tjänst som integrationsdirektör inrättats, med placering vid Länsstyrelsens näringslivsavdelning.

Inför programrevideringen 2005 har insatsområdesgrupperna i uppdrag att särskilt vidareutveckla jämställdhetsperspektivet i samtliga åtgärder. Därför har främst kompetensutvecklande insatser mot partnerskapet initierats.

För att stärka det ekologiska perspektivet i tillväxtprogrammet krävs ökad kunskap om det miljöarbete som bedrivs i länet. Sekretariatet för tillväxtprogrammet och delar av partnerskapet har därför medverkat aktivt i det regionala miljömålsarbetet. Under 2004 har Länsstyrelsen därutöver utarbetat en handlingsplan för hållbar ekologisk utveckling. Syftet är att med processarbete och metodutveckling hitta former för att konkretisera hur Länsstyrelsen kan integrera miljöperspektivet i de regionala utvecklingsinsatserna.

Miljö

Arbetet med miljöledningssystemet har utvecklats så att varje avdelning själv tar fram miljömål och åtgärder för sina verksamheter. Det övergripande åtgärdsarbetet har fokuserats på att skapa rutiner och uppföljningssystem för de största kända direkt miljöpåverkande aspekterna. Dessa är utsläpp av koldioxid från tjänsteresor med bil och förbrukningen av papper. Under året har vi arbetat med att fastställa rutiner för uppföljning av dessa miljöaspekter. Ett pilotprojekt för test av "Eco-driving"-konceptet har genomförts med sex deltagare.

Våren 2004 bildades "Samverkansgrupper för hållbar utveckling i Västerbottens län". Arbetet är en vidareutveckling av det breda partnerskap som skapats i de "Samverkansgrupper för miljömålsarbetet" som under 2001 – 2003 arbetat fram mål och helhetsstrategier för hållbar utveckling i länet. Inriktningen är att ytterligare bredda och konkretisera denna samverkan i genomförandet av målen och strategierna för hållbar ekologisk, ekonomisk och social utveckling.

Miljömålsarbetet bedrivs i fyra tvärsektoriella strategigrupper. Vi strävar efter att integrera de regionala miljömålen i länets tillväxtavtal. I grupperna finns företrädare från näringslivet, kommunerna, Landstinget, Länsstyrelsen, Skogsvårdsstyrelsen, de statliga kommunikationsverken, forsknings-, utbildnings- och utvecklingsorgan, intresseorganisationer m fl. Ungefär hälften av deltagarna i de nya samverkansgrupperna har varit med tidigare. Såväl representanter för näringslivsavdelningen som miljö- och planavdelningen deltar i samverkansgruppernas arbete. 39 procent av deltagarna på startkonferensen den 31 mars var kvinnor.

I ärendehandläggningen och tillsynsarbetet inom miljöområdet har vi prioriterat pågående infrastrukturprojekt; Botniabanan och tillhörande vägomläggningar, samt etablering av nya gruvor.

Mål 2: Länsstyrelserna skall vidareutveckla arbetet med att integrera lärandet i myndighetens arbete så att kunskaper från genomförda insatser, uppföljningar och utvärderingar tillvaratas.

Regional utveckling

Länsstyrelsens arbete, oavsett verksamhetsgren, kan delas upp i sju delprocesser: Mål-Strategi-Policy/Riktlinjer-Beslut-Uppföljning-Utvärdering-Återkoppling. Vår ambition är att utveckla ett processinriktat arbetssätt där mål och strategier genomsyras av en helhetssyn på regional utveckling. Ett processorienterat arbetssätt innebär också att vi fortlöpande följer och värderar gjorda insatser och utifrån förnyade analyser justerar inriktning och åtgärder. Att arbeta för en hållbar regional utveckling och tillväxt är en långsiktig process som innebär förändringar av kulturella mönster och arbetsformer. I detta förändringsarbete är lärandet en viktig del.

På uppdrag av länsledningen har en intern arbetsgrupp med företrädare för flera sakområden påbörjat ett arbete med att utveckla en metodik och övergripande strategi för kunskapsuppbyggnad för myndighetens alla verksamheter. En modell presenterades för länsledningen i juni. I denna konstateras att en viktig förutsättning för att utveckla Länsstyrelsens tvärsektoriella arbete är en gemensam syn på vad hållbar utveckling i Västerbotten innebär och vilka krav det ställer på verksamhetsgrenarna. Genom att utveckla formerna för en sektorsövergripande dialog och ge tillgång till gemensamma kunskapsunderlag ökar möjligheterna till samsyn, samverkan och samordning.

Länsstrategiska utvecklingsprogram som tillväxt- och miljömålsprogram utgör grunden för att skapa delaktighet och samsyn om vad hållbar utveckling innebär konkret i länet. Arbetet består i att identifiera de ohållbara trenderna, möjliga målkonflikter samt den kompetens och de resurser som kan behövas för en hållbar utveckling. I de strategiska utvecklingsprogrammen är det viktigt att lyfta fram synergieffekter mellan regionala miljömål, tillväxtmål och sociala mål. Viktiga framgångsfaktorer är omvärldsbevakning, uppföljning och utbildning.

Utifrån tidigare utvärderingar har sakområdena regional utveckling och miljö i nära samarbete utarbetat en handlingsplan för hållbar ekologisk utveckling. Syftet med handlingsplanen är att genom processarbete och metodutveckling hitta konkreta former för hur vi kan integrera miljöperspektivet i de regionala utvecklingsinsatserna. Handlingsplanen ska revideras årligen och åtgärderna fylls därför på allt eftersom behovet av nya och bättre lösningar växer fram.

Löpande uppföljningar

De löpande uppföljningarna som sker vid alla funktioner inom regional utveckling har ett kontrollerande syfte men är också en del av lärandet i ett vidare perspektiv.

Uppföljning av beslutade projekt inom det Regionala tillväxtprogrammet (RTP) har gjorts två gånger under året, det är en del av insatsområdesgruppernas kontinuerliga arbete. I den löpande uppföljningen av RTP sker årligen också en revisionsrunda där diskussioner förs med programets finansiärer. Revisionsrundan tillsammans med insatsområdesgruppernas arbete ligger till grund för årlig revidering av RTP. Därutöver har flera av finansiärerna en intern regelstyrd uppföljning.

Vi har tagit fram nya ansökningsblanketter för projektmedel inom RTP. Den nya strukturen ska underlätta att uppgifter som behövs för uppföljning och utvärdering registreras på ett enhetligt och jämförbart sätt. Vi har besökt ett trettiotal projekt inom landsbygdsutveckling, nyföretagande, kulturturism, IT, forskning och utveckling. Både uppföljningsblanketter samt gransknings- och beredningschecklistor som används vid projektbesök har reviderats. Besöken bidrar till fördjupad kunskap om verksamheten inom de enskilda projekten, vilket i sin tur bidrar till dynamik och kostnadseffektivitet i fördelningen av projektmedel. Den löpande granskningen utifrån de läges-

rapporter som bifogas varje rekvisition innefattar avstämning gentemot indikatorer och budget. Detta påverkar inriktningen på varje enskilt projekt och i förlängningen inriktningen på de pågående programmen.

Vi har även besökt 13 stödmottagande företag i syfte att följa upp investeringen och företagets utveckling. Den årliga uppföljningen av regionalt utvecklingsbidrag har genom en enkät genomförts hos 77 stödmottagande företag. Nutek hade tagit fram enkäten, men då den ger begränsad information om företaget och betydelsen av stödet, håller vi på att utveckla en ny enkät som ska användas årligen med start 2005.

Inom Mål 1 Växtkraft ligger slutrapporter och analys av länets aktuella förutsättningar och behov av kompetensutveckling och arbetskraftsförsörjning till grund för årlig revision av det regionalt framtagna programmet. Under 2004 har vi genomfört fler projektbesök än tidigare. Syftet är att öka erfarenhetsutbytet mellan projektägare och handläggare och därmed säkerställa projektens inriktning och genomförande. Vår bedömning är att fördjupad projektkontakt höjer kvaliteten i de genomförda insatserna.

Fördjupande uppföljningar/utvärderingar & analyser

Efter att insatsområdesgrupperna har diskuterat och gjort prioriteringar av ett fördjupat analysområde har vi under året påbörjat en analys. Det övergripande syftet med den är att belysa skogens och ett antal skogsrelaterade näringars behov och utveckling i Västerbotten. En allmän debatt kring bristen på näringslivets medverkan i det regionala utvecklingsarbetet bidrog till att vi genomförde en internationellt präglad analys. Den gjordes tillsammans med Nutek och Västra Götalandsregionen och gällde näringslivets medverkan i att ta fram och genomföra program som finansieras av strukturfonderna. I samarbete med Nutek görs också en jämförande studie av näringslivets medverkan i RTP-partnerskapet i Västerbottens län och i region Gotland. En omvärldsanalys av tillväxten i Norra Norrland under åren 1993-2000 har avslutats under 2004.

Den fördjupade uppföljningen av forsknings- och utvecklingsprojekt inom Mål 1 Norra Norrland som färdigställdes i slutet av 2003 har lett till att projekt som beviljas stöd över en miljon kronor numera ska kunna presentera en jämställdhets- och miljöplan. Under 2004 har vi följt upp turismföretag och turismprojekt. Uppföljningen har bl.a. gett kunskap om dessa aktörers syn på samverkan och vilka hinder och möjligheter som finns för turismutvecklingen i Västerbotten.

Under året har ett uppföljningsarbete kring nyetablerade företag som erhållit landsbygdsbidrag påbörjats. Denna uppföljning förväntas bidra till kunskap om stödets betydelse för nyföretagande, hur de sökande fått information om stödet samt vilken hjälp de sökande fått i samband med starten av företaget. I samband med besök hos nyföretagarprojekt har det också genomförts en enkätundersökning kring miljö- och jämställdhet, företagsdeltagande i projektet, eventuell framtida verksamhet efter projekttidens slut etc.

Inom ramen för Mål 1 och Tillväxtavtalet har handläggare inom regional utveckling genomgått utbildning om de horisontella målen miljö och jämställdhet. Ansökningsblanketter för projekt inom Mål 1 och för företagsstöd har vi reviderat och förtydligat dessa aspekter. Vi har också tagit fram handläggarstöd i form av checklistor för de horisontella målen miljö- och jämställdhet.

Alla pengar i programmet för entreprenörskap och lokalt utvecklingsarbete beviljades och betalades ut under 2004. Under våren fick alla sökande som beviljats medel en uppföljningsenkät angående programmets genomförande och de resultat som uppnått. En sammanställning görs under 2005 tillsammans med Nätverket för kooperativt och socialt företagande.

Uppföljning av miljömålen

En intern organisation har upprättats för uppföljning av miljömålen. Där ingår ansvariga för miljömålen och berörda personer som kan bidra med underlag till uppföljningen av de regionala indikatorerna. Deras träffar resulterade i att ett par indikatorer för varje miljömål valdes ut. Allt eftersom indikatorerna har presenterats på webbplatsen har olika personer med expertkunskap kontaktats. Det fortsatta arbetet kommer att engagera personer inom flera olika avdelningar på Länsstyrelsen.

Ett antal personer har lämnat synpunkter på regionala bedömningar för de 55 nationella indikatorerna med regional upplösning, t ex från miljö, kulturmiljö, lantbruk och rennäring.

Inför Regionala Utvecklingsplanen har frågan att ta fram indikatorer diskuterats, både som visar regional utveckling och har en miljöprofil. Ett exempel på en sådan indikator är att följa upp hur antalet miljöcertifierade företag i Västerbotten korresponderar mot BNP.

(Se vidare avsnittet avseende miljömålsarbetet under VG Miljömålsarbete.)

Mål 3: Länsstyrelsen skall bidra till ökad jämställdhet i länet genom att i all sin verksamhet belysa, analysera och beakta kvinnors och mäns villkor i förhållande till de jämställdhetspolitiska målen, samt genom att i samverkan med centrala aktörer i länet stödja arbetet med jämställdhetsintegrering. Särskilt fokus skall under året läggas på områdena Regional utveckling, Social tillsyn, Kommunikationer, Hållbar samhällsplanering och boende. Länsstyrelsens sakkunnige för frågor om jämställdhet skall vara ett konsultativt stöd i detta arbete.

Länsstyrelsens arbete med Handlingsplan för jämställdhetsintegrering

Ledningsrådet är landshövdingens högsta interna rådgivande organ med jämn könsfördelning i vilken arbetsprocessen med handlingsplanen har löpt under året. Som stöd för arbetet med handlingsplanen genomfördes en utvecklingsdag för chefskollektivet tillsammans med regeringens programledare Ann Boman.

Vid årets start utsågs via ledningsrådet en arbetsgrupp med jämn könsfördelning från samtliga avdelningar för arbetet med handlingsplanen. Till skillnad från tidigare år visade arbetsgruppen att det finns goda kunskaper om jämställdhet och att inställningen till förändringsarbete för att integrera ett jämställdhetsperspektiv är positiv. Trots detta kunde de inte utarbeta en handlingsplan för jämställdhetsintegrering för respektive verksamhetsområde.

Uppdraget blev problematiskt eftersom arbetet i verksamheterna inte vilade på en genomtänkt jämställdhetsgrund från början, dvs jämställdhetsperspektivet skulle tillföras i efterhand. Arbetet gjorde således synligt att Länsstyrelsen som helhet fortfarande är i början av en jämställdhetsprocess.

Resultat

När resultatet av det genomförda arbetet presenterades i ledningsrådet valde man en ny arbetsmodell. Avdelningarna skulle via tertialuppföljningen per augusti ta fram indikatorer och aktiviteter till handlingsplanen eftersom jämställdhetsmålen finns i regleringsbrevet och är kända och genomdiskuterade i ledningsrådet.

I december fastställde Länsstyrelsens styrelse Handlingsplan för jämställdhetsintegrering år 2005 – 2009. Handlingsplanen ses som ett inriktningsdokument för Länsstyrelsen under en femårsperiod. Fyra områden som skall stå i fokus är – styrning/beslutsprocesser, utbildning/kunskap, metoder/analyser och samordning. Det årliga perspektivet arbetas fram i myndighetens verksamhetsplan. Handlingsplanen har presenterats för Länsdelegationen i jämställdhet, i Länsstyrelsens styrelse, för landshövdingarna och länsråden i de fem nordligaste länen.

Vid en konferens om jämställdhetsintegrering ”Gender mainstreaming as a tool for regional development” i Bryssel anordnad av Västerbottens och Norrbottens Länsstyrelser presenterades bl a vår modell att arbeta med jämställdhetsintegrering.

Länsstyrelsens särskilda sakkunniga har deltagit i det utvecklingsprogram som anordnats av regeringkansliets jämställdhetsenhet avseende handlingsplanen.

Samverkan med centrala aktörer

I arbetet med att stötta centrala aktörer är det främst vår Länsdelegation i jämställdhet som vid fyra sammankomster under året informerats och diskuterat innehållet i handlingsplanen. Länsstyrelsen har även beslutat att tillsätta en regional arbetsgrupp för att hos våra regionala myndigheter arbeta fram en handlingsplan för jämställdhetsintegrering med både gemensamma och myndighetsspecifika uppdrag. En för dagen utökad Länsdelegation i jämställdhet har fått träffa och diskutera jämställdhetspolitikens utveckling med regeringens utredare Gertrud Åström.

Under året har utvecklingsarbetet med mäns våld mot kvinnor gått in i en ny fas där Landstinget i Västerbotten tar ansvar för och i samverkan med regionala aktörer genomför en fördjupad förstudie till ett Kompetens- och Behandlingscenter.

Projekt Toppnamn.nu¹, en databas med över 700 kvinnor registrerade, har Länsstyrelsen i år bl a samarbetat med Volvo. I projektet Genusforum² arbetar Länsstyrelsen med kunskapsfrämjande åtgärder hos länets kommunledningar. Årsbasis betar vi av en kommun i taget, i år 2004 var det Malå och även Vännäs påbörjades.

Samarbetet med media fortsätter, ett exempel är att SVT med Västerbottensnytt medverkade vid vår konferens i Bryssel.

Länsstyrelsen vill särskilt lyfta fram de *fyra fokusområdena* Regional utveckling, Social tillsyn, Kommunikationer, Hållbar samhällsplanering och boende. Dessa områden har inför årsredovisningen fått förhålla sig till jämställdhetspolitikens portalparagraf och beskriva hur de belyst, analyserat och beaktat kvinnors och mäns villkor i förhållande till de jämställdhetsspecifika målen. De har även uppmanats att beskriva hur de stöttat regionala aktörer i arbetet med jämställdhetsintegrering, hur de nyttjat Länsstyrelsens särskilda sakkunniga, hur de nyttjat centrala verk samt hur de hämtat in kunskaper om jämställdhet.

Regional utveckling

Det viktigaste styrdokumentet inom regional utveckling är det regionala tillväxtprogrammet. Det regionalpolitiska anslaget prioriteras att finansiera insatser inom ramen för tillväxtprogrammet. Länsstyrelsen deltar aktivt, både i att utarbeta och genomföra detta program, med ambitionen att integrera jämställdhetsperspektivet i tillväxtarbetet. I programmets alla insatsområden, och inom varje åtgärd, finns ett generellt urvalskriterium som anger att projekt som motsvarar de horisontella målens förväntningar ska prioriteras. I varje enskild ansökan om finansiering från Länsstyrelsens regionalpolitiska anslag, ska projektets ”kompassriktning” mot de nationella jämställdhetsmålen noggrant beskrivas för att sedan bedömas av våra handläggare.

Generellt kan sägas att Länsstyrelsen är rätt duktig på att belysa jämställdhetsaspekter, däremot krävs det mer metodkunskap, erfarenhet och aktivt arbete för att bättre kunna analysera och faktiskt beakta och förbättra kvinnors och mäns villkor i länet i förhållande till de jämställdhetspolitiska målen.

¹ Toppnamn.nu är inrättat under Länsstyrelsen i Västerbottens län och pågår till och med 31 december 2004

² Genusforum är ett regionalt kunskapscentrum kring jämställdhet. Projektet är inrättat under Länsstyrelsen i Västerbottens län och pågår till och med 31 december 2005

För att säkerställa att jämställdhetsperspektivet vidareutvecklas i det fortsatta tillväxtarbetet har Länsstyrelsen främst satsat på kompetensutvecklande insatser mot partnerskapet. Länsstyrelsen har exempelvis initierat och i nära samarbete med Genusforum genomfört en utbildningsdag under hösten. Målgruppen var de insatsområdesgrupper som aktivt deltar i programframtagning och genomförande av det regionala tillväxtprogrammet. Syftet var att inspirera partnerskapet att i högre utsträckning beakta könspektivet i tillväxtarbetet.

Kompetensen hos Länsstyrelsens särskilt sakkunniga i jämställdhet nyttjas i verksamheten, bl.a. i samråd i enskilda ärenden, i strategiarbete och i utbildningssammanhang. Tillgången till den kompetens inom sakområdet som finns i huset är mycket uppskattad.

Det saknas ett reellt stöd från nationell nivå när det gäller arbetet med jämställdhetsintegrering. Under året har dock Nutek initierat och samordnat ett gemensamt utvecklingsarbete med den regionala nivån kring hållbar utveckling där jämställdhetsperspektivet ingår. Det har bl a medfört att Länsstyrelsens handläggare inom verksamhetsgrenen regional utveckling deltagit i en utbildningsdag under hösten med temat ”Integrering av det horisontella målet jämställdhet”.

Social tillsyn

Ansvarsområdet innebär rådgivning och kontrollerande tillsyn. Inom rådgivningen poängteras mäns och kvinnors individuella och skilda strukturella behov.

Den kontrollerande tillsynen består av individtillsyn och verksamhetstillsyn. Inom individtillsynen, föranledd av klagomål från enskilda, för vi sedan länge en könsuppdelad ärendestatistik i diariet. Även i tillsynsbesluten beaktas detta i möjligaste mån.

Inom verksamhetstillsynen, tillsyn av specifika verksamheter inom en eller flera kommuners socialtjänst eller kommunens hela socialtjänst, ingår frågeställningar ifall insatser ges och utformas efter mäns och kvinnors olika behov och intressen. Länsstyrelsen frågar även efter hur den könsrelaterad personalsammansättningen och -rekryteringen är. Tillsynsresultaten visar ofta att biståndsinsatserna planeras och utformas efter individuella behov, mindre ofta efter strukturella, könsrelaterade behov.

Vid fördelning av statsbidrag till kommunala projekt inom missbruksområdet, uppmärksammas särskilt projekt som har ett könsmaktsperspektiv. Nu finns även ett nytt kriterium för att få projektmedel; kvinnor som riskerar att utsättas för våld i missbrukssituationer.

Socialtjänstlagens brottsofferparagraf med särskild inriktning på kvinnor som utsätts för våld i hemmet, SoL 5:11, är viktig att poängtera både vid rådgivning och tillsynsbeslut. Det kan t ex betyda att socialtjänsten skall ha särskild förståelse för en kvinnas akuta behov av hjälp med ny bostad och pengar till hyra, om hon omedelbart måste flytta ifrån sin partner.

Under året har den särskilda kartläggningen om hedersrelaterat våld, redovisats och avslutats. Projektledaren för detta arbete har utfört uppdraget under ledning av jämställdhetsdirektören och socialdirektören i samverkan. Senare under året startade den nya verksamheten med fördelning av medel till att motverka hedersrelaterat våld. Även denna verksamhet har en projektledare som vägleds av jämställdhetsdirektören och socialdirektören i samverkan.

Social tillsyn har under året poängterat betydelsen av att kommunernas handlingsplaner mot kvinnovåld hålls aktuella. Socialtjänsten har här ofta en samordnande uppgift. I början av 2005 anordnar social tillsyn en konferens om jämställdhet inom socialtjänsten.

Där kommer Socialstyrelsens representanter för Individ- och familjeomsorg, Äldreomsorg och Handikappomsorg, att redovisa sin rapport "Jämställd socialtjänst", samt meddelandebladet "Ett första steg mot en jämställd socialtjänst."

Kommunikationer

Jämställdhet är ett av de transportpolitiska delmålen. En förstudie har genomförts för att klargöra förutsättningarna för en större studie av mäns och kvinnors värderingar och prioriteringar när det gäller infrastruktursatsningar i Västerbottens län. Förstudien finansierades av Genusforum (Länsstyrelsen), Vägverket region norr och Banverket norra banregionen. Sammanfattningsvis kan konstateras att resultatet av förstudien inte indikerar att det upplägg som prövades upplevs som meningsfullt att gå vidare med i en större undersökning.

Däremot pågår diskussioner med bland annat Vägverket region norr om huruvida det är möjligt att bygga upp ett projekt som skulle studera ett eller flera vägstråk i Västerbottens län utifrån ett integrerat jämställdhetsperspektiv. Upplägget på ett sådant projekt skulle skilja sig från det som prövades i och med förstudien. Istället för att klarlägga generella attityder och värderingar skulle då jämställdhetsperspektivet kunna utvecklas i arbetet med konkreta projekt.

Medarbetare inom sakområdet kommunikationer deltog som föreläsare vid jämställdhetsutbildningen i Malå kommun, anordnad av sakområdet jämställdhet. Diskussionerna var givande och ytterligare deltagande vid liknande tillfällen kan vara aktuella om intresse finns. Vidare har representanter från sakområdet deltagit vid seminarium rörande jämställdhet och tillväxtprogrammet.

Arbetsprocessen hur sakområdet kommunikationer ska integrera jämställdhetsperspektivet i transportplaneringen sker i dialog med sakområdet jämställdhet. Konkreta uttryck för samarbetet är bl a planeringsmötena inför ovan nämnda förstudie. Utöver detta har vi kontinuerligt ett informellt utbyte. Länsstyrelsen har samarbetat med trafikverken regionalt, främst genom att delta i ovan nämnda projekt och seminarier, men även vid mer informella diskussioner där kompetens på området har inhämtats.

Hållbar samhällsplanering och boende

Erfarenhetsmässigt noteras skillnaden i mäns och kvinnors livsvillkor som en utvecklingsfaktor med betydelse bl a för inlandets utglesning och Umeåregionens tillväxt. Länsstyrelsen kan dock konstatera att jämställdhetsfrågor sällan har någon framträdande roll i den kommunala planeringen. Där går ofta marknadsmässiga, tekniska och kortsiktigt ekonomiska ställningstaganden före jämställdhetsaspekter.

Det gäller särskilt strukturella förändringar inom handeln, exempelvis i utbyggnad av köpcentra som planeras trots att de leder till ökat bilberoende och minskad tillgänglighet för utsatta grupper. Ur jämställdhetssynpunkt är detta olyckligt. Även i planering av viss kompletteringsbebyggelse av bostäder i centrala lägen tillgodoses inte jämställdhetsaspekter kring boendekvalitet och trygghet. I de sammankomster Länsstyrelsen har, behandlas inte jämställdhetsfrågor särskilt utan ingår bland andra frågeställningar i arbetet för långsiktigt hållbar utveckling. Kunskaper om jämställdhet inhämtas till stor del i samarbete med Länsstyrelsens sakkunniga inom området.

Sakområdet har under verksamhetsåret medverkat i Genusforums utbildningsdagar i Malå kommun angående jämställdhetsintegrering i fysisk planering.

Sakområdet nyttjar regelbundet Länsstyrelsens särskilda sakkunniga i jämställdhet i ärendehantering i yttranden över detaljplaner, översiktsplaner, trafikverkens utredningar och planer och remisser från statliga verk.

Mål 4: Underlag om hushållning med mark, vatten och den fysiska miljön i övrigt skall i ett tidigt skede och på ett samlat sätt användas i länsstyrelsernas verksamhet inom olika sakområden. Länsstyrelsen skall genom tidiga kontakter och samråd verka för att det nationella perspektivet får genomslag i kommunernas fysiska planering och att planeringen samordnas så att den främjar en hållbar utveckling i länet och regionen.

Det regionala underlagsmaterialet är till stor del överfört till digital form. Det nyttjas för den kommunala översiktliga planeringen, trafikverkens planering och övriga prövningar enligt miljöbalken. Materialet är tillgängligt på Länsstyrelsens webbplats och uppdateras av respektive sakområde. Arbetet med digitalisering av fornlämningsregistret pågår och förväntas vara färdigställt under kommande verksamhetsår. Översyn av försvarets riksintressen har påbörjats och förslag till nytt förordnande enligt 12 kap 4 § har inlämnats till Länsstyrelsen. Länsstyrelsen har tillsammans med övriga fjällän och Boverket genomfört en översyn av gränsdragningen för geografiskt avgränsade fjällområden ("obrutna fjäll").

Nuvarande bemanning/resurser inom sakområdet och arbetssituationen i övrigt har hittills inte gett utrymme för några fördjupade analyser eller sammanställningar av planeringsförhållanden på den regionala nivån. Länsstyrelsen har medverkat i ett seminarium med inlandskommunernas byggnadsinspektörer angående aktuella planerings- och tillsynsfrågor.

I samråden med kommunerna har Länsstyrelsen fokuserat på kvalitativa och regionala effekter i samhällsplaneringen. Utgångspunkt har bl a varit Botniabanans samhällsnytta, miljökvalitetsmålen, långsiktig hållbarhet och regeringens program för arkitektur, formgivning och design. Miljökvalitetsmålet "God bebyggd miljö" har varit normgivare. Även frågor som rör människors hälsa och säkerhet har behandlats i detta sammanhang. Länsstyrelsen har både i samrådsyttranden om program och detaljplaner och i överklagningsärenden hävdats det nationella perspektivet ambitionsnivå i den kommunala planeringen för långsiktigt hållbar utveckling.

Mål 5: Länsstyrelsen skall vid ett väpnat angrepp och vid svåra påfrestningar på samhället i fredstid vara en organisation som kan stödja inblandade parter, såsom kommuner, myndigheter och organisationer, i syfte att få till stånd samordning och skapa en gemensam inriktning för de åtgärder som behöver vidtas, såväl före som under och efter en kris. I händelse av krig eller annat krisläge skall länsstyrelsen på en sektorsövergripande nivå kunna informera samhällsaktörer och allmänhet om förlopp, konsekvenser och de åtgärder som planeras av ansvariga myndigheter.

Under 2004 har Länsstyrelsen besökt 14 av länets kommuner och informerat ledande politiker och tjänstemän om det nya krishanteringssystemet och lagen om skydd mot olyckor.

Länsstyrelsen genomförde utbildningsdagar i krishantering för 50 kommunala företrädare 15-16 juni i Lycksele. En regional samverkanskurs för räddningstjänster genomfördes på Sandö under våren.

Länsstyrelsen har haft nätverksaktiviteter i olika former under 2004, både med länsstyrelserna i framför allt norra Sverige (6-länssamarbete) och med andra aktörer som Polisen, Landstinget, försvarsmakten med flera. Det finns nätverk inom flera områden och nya är under utveckling.

Inom norrlandsläna sker kontinuerligt utbyte av erfarenheter, och inom vissa kunskapsområden bedömer Länsstyrelsen att samverkan kommer att ske inom ramen för 6-länssamarbetet. I samverkan med Norra militärdistriktet (MDN) har en gemensam grundsyn utarbetats med de fyra nordligaste läna.

Med befintliga nätverk som regionalt räddningstjänstråd, älvgruppsmöten, samordningsgruppen för höga flöden, signalskydds- och säkerhetsmöten har träffar och aktiviteter genomförts planerligt under 2004. En samverkansdag för trossamfunden i Umeåregionen, där deras roll i krishanteringssystemet behandlades hölls i Vännäs 28 oktober i samverkan med Krisberedskapsmyndigheten. All personal inom verksamhetsgrenen Civil Beredskap och Räddningstjänst har också aktivt deltagit i olika träffar, utbildningar och seminarier som berört ämnesområdet för att stärka myndighetens kompetens. Träffarna har anordnats av Krisberedskapsmyndigheten, Statens Räddningsverk, Universitet med flera.

Tillsammans med Krisberedskapsmyndigheten genomförs utbildningen ROSS (RObuSt Samhälle) där företrädare för Länsstyrelsen vidareutbildas inom området krishantering och samhällsvetenskap under 2004-2005.

Arbete pågår för att bygga upp nya och ändamålsenliga nätverk för att uppfylla Länsstyrelsens områdesansvar. Detta kan innebära förändrade befintliga nätverk liksom helt nya grupperingar.

Internt inom Länsstyrelsen deltar civil beredskap i tvärspektoriellt arbete när det gäller risk- och säkerhetsfrågor i miljökonsekvensbeskrivningar för infrastrukturprojekt. Bland annat om frågor som rör processerna kring bygget av Botniabanan samt lösningar för E4-trafiken i Umeå (Umeåpaketet 2).

Mot bakgrund av ovanstående, tidigare års övningar samt en välutbildad grundorganisation bedöms Länsstyrelsens krishanteringsförmåga och operativa förmåga vara fortsatt godtagbar.

Mål 6: Prövning och tillsyn enligt miljöbalken och enligt lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor skall samordnas.

Vid prövning av anläggningar enligt 9:e kapitlet miljöbalken vilka även omfattas av lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Seveso-lagen) sker granskning av handlingsprogram eller hela säkerhetsrapporter samordnat med granskningen av annat underlagsmaterial fogat till ansökan.

Länsstyrelsen arbetar även för att samordningen av tillsynen enligt miljöbalken och Seveso-lagen ska fungera så bra som möjligt. Samordningen sker dels genom att gemensamma tillsynsbesök genomförs med såväl kommunernas miljömyndigheter som med Arbetsmiljöverket och kommunernas räddningstjänster dels genom återkommande myndighetsträffar, fyra stycken under 2004.

Verksamhetsgren Regional utveckling

TABELL 1.2 - VERKSAMHETSKOSTNADER OCH ÅRSARBETSKRAFTER 2004 FÖR VERKSAMHETSGREN REGIONAL UTVECKLING

Tabellen skall innehålla verksamhetskostnader enligt resultaträkningen. Fakta i tabellen skall endast redovisas för senaste räkenskapsår (dvs. 2004).

Kostnader och årsarbetskrafter för VG Regional utveckling	Kostnader	Årsarbetskrafter
Totala kostnader VG Regional utveckling (30 samt 604, exkl 300, 304) (exkl. OH)	22 671	26,12
<i>varav</i> Tillväxtavtal och –program m.m. (301, 309)	1 510	2,83
<i>varav</i> Företagsstöd (302)	5 214	7,84
<i>varav</i> Regional projektverksamhet (303)	6 010	6,11
<i>varav</i> Uppföljning och utvärdering av regionala stöd (305)	1 154	2,19
<i>varav</i> Gränsregionalt samarbete (306)	8 502	6,39
<i>varav</i> Konkurrensfrågor (307)	5	-
<i>varav</i> Utveckling av jordbruksnäringen och landsbygden (604)	276	0,76
Verksamhetsgrenens andel av myndighetsövergripande kostnader (10 + 11)	5 534	4,71
Totala kostnader VG Regional utveckling (30 samt 604, exkl 300, 304) (inkl. OH)	28 205	30,83

Mål 1: Länsstyrelserna skall medverka till att arbetet med regionala tillväxtprogram bedrivs effektivt och i överensstämmelse med det nationella målet för den regionala utvecklingspolitiken.

- *Hur en statlig finansiering av regionala tillväxtprogram främjas och genomförs genom dialog med andra aktörer och regionala statliga myndigheter,*

Stommen i det regionala tillväxtprogrammet utgörs av insatser som finansieras av olika statliga aktörer tillsammans med företag, kommuner, Landsting och andra organisationer. Denna finansiering utgör tillsammans med strukturfondsmedel mer än hälften av den totala finansieringen av programmet. Den statliga finansieringen kommer nästan uteslutande från de myndigheter som har en regional organisation, t ex. Skogsvårdsstyrelsen, Länsarbetsnämnden, Banverket och Vägverket. Anledningen är att de regionala statliga myndigheterna deltar aktivt både med att ta fram och att genomföra tillväxtprogrammet. När det gäller statliga centrala myndigheter säkerställs finansiering främst via olika projekt där huvudansvaret att ordna finansiering ligger på projektägaren.

Till vissa nationella program som hanteras av exempelvis Nutek och Vinnova lämnar Länsstyrelsen ”informella” yttranden kring projektens giltighet i länets tillväxtprogram. Det sker ingen systematisk uppföljning kring utfallet av denna finansiering. Så länge de centrala myndigheterna har betydande resurser för den regionala utvecklingen och inte deltar aktivt i de regionala tillväxtprogrammen så är det svårt att via RTP nå det nationella målet för den regionala utvecklingspolitiken. Länsstyrelsen har dock under året aktivt deltagit i en arbetsgrupp som leds av Nutek i syfte att utarbeta en handlingsplan för den nationella uppföljningen av tillväxtprogrammen.

- *Hur länsstyrelsen som huvudansvarig, i län utan samverkansorgan eller självstyrelseorgan, har organiserat arbetet för att effektivt driva och samordna tillväxtprogrammen,*

Länets tillväxtprogram är i hög utsträckning integrerat med EU-programmet Mål 1 Norra Norrland. Båda har en gemensam struktur med insatsområden och åtgärder. EU-programmet utgör främst ett viktigt finansieringsinstrument för att genomföra prioriterade verksamheter och mål som fastställs i tillväxtprogrammet. I genomförandet av tillväxtprogrammet har partnerskapet systematiskt reflekterat över vilka insatser som skulle prioriteras och påverka fortlöpande styrning av programmet. Viktiga åtgärder för att effektivt driva och samordna tillväxtarbetet har varit att vidareutveckla rutiner för löpande uppföljning och utvärdering samt förbättrad informationsspridning mellan de olika organisationerna inom partnerskapet.

Arbetet är organiserat via ett antal funktioner där deras roll- och ansvarsfördelning beskrivs nedan.

Stora partnerskapet består av länets olika myndigheter, näringsliv och andra organisationer som deltar i det regionala utvecklingsarbetet. Det stora partnerskapet är rådgivande organ när det gäller tillväxtprogram och andra frågor av gemensamt intresse. Det gäller t ex sammanhållningsrapporten och frågor kring framtagande av nytt Mål-program. Stora partnerskapet är även ett forum för information och det sammankallas 1-2 gånger per år.

Lilla Partnerskapet består av finansiärer, koordinatörer och företrädare för de horisontella målen jämställdhet och miljö. Lilla partnerskapet träffas 2-3 gånger per år.

Lilla partnerskapet utgör ett forum för rådgivning när det gäller:

- framtagande av nytt tillväxtprogram,
- årlig revision av programmet,
- vilka program, stora projekt och projekt av speciellt intresse samt länsöverskridande verksamheter som bör genomföras,
- att initiera insatser om resultatmålen inte kan nås genom pågående aktiviteter,
- information om större pågående projekt eller projekt av speciellt intresse samt resultat av dessa,
- dialog om hållbar utveckling i programmet,
- beslut om extern uppföljning och utvärdering,
- information om den löpande utvärderingen av tillväxtprogram.

Arbetsutskott i Lilla Partnerskapet har till uppgift att vara ett operativt organ för planering och genomförande av avtalet.

Beredningssekretariat inrättas till arbetsutskottet. Beredningssekretariatet består av tjänstemän från Länsstyrelsen, Landstinget och Kommunförbundet Västerbotten. Respektive part biträder med resurser till beredningssekretariatet.

Sekretariatet bereder ärenden till AU och

- driver och utvecklar arbetet med Tillväxtprogrammet,
- samordnar extern information,
- genomför och upphandlar uppföljning och utvärdering av Tillväxtprogrammet,
- samordnar koordinatörernas arbete,
- uppdaterar och underhåller databasen och webbplatsen,
- rapporterar arbetet till regeringen,
- dokumenterar arbetet inom ramen för Tillväxtprogrammet,
- ansvarar för att det genomförs informations- och kompetensutvecklingsinsatser inom de horisontella målen.

Insatsområdesgrupper med koordinatörer inrättas för programmets olika insatsområden. För varje område utses en partnersammansatt insatsområdesgrupp där näringsliv och fack är representerade. Grupperna representeras utifrån kompetens, geografisk fördelning samt jämställdhet. Arbetsutskottet utser koordinatörer för områden. Projekthandläggare vid Länsstyrelsen biträder koordinatören och insatsområdesgruppen i beredningsarbete inför och vid möten. Insatsområdesgrupperna ska medverka i genomförandet av Tillväxtprogrammet genom att delta i framtagning och revidering av program för insatsområdet. Koordinatören leder och organiserar arbetet i insatsområdesgruppen och säkerhetsställer att det ansvar som gruppen har förverkligas.

Tillväxtprogrammet i Västerbottens län trädde i kraft 1 januari, 2004. Det ansvar som insatsområdesgrupperna haft förändrades därmed. Tidigare lämnade de förslag på prioriterade verksamheter, nu medverkar de i genomförandet av programmet. I synnerhet innebär detta att insatsområdesgrupperna ska hålla sig väl underrättade om vad som händer inom insatsområdet och informera RTP-organisationens övriga delar kring pågående verksamheter och resultatet av dessa.

Koordinatorernas ansvarsområde är att;

- Hålla sig väl underättad om vad som händer inom insatsområdet.
- I arbetsutskottet informera om pågående verksamheter och resultatet av dessa.
- Till beredningssekretariatet lämna förslag på eventuella förändringar avseende prioriterade verksamheter inom insatsområdet.
- Verka för att insatsområdet bidrar till ökad internationalisering, integration, jämställdhet samt förbättrad hälsa och miljö.

Därutöver ska koordinatörerna lämna förslag till beredningssekretariatet på fördjupad analys, uppföljning eller utvärdering. De har också en rådgivande funktion gentemot finansiärerna i frågor om projekt av speciellt intresse.

För att ovanstående ansvarsområde ska uppfyllas bör koordinatören beakta följande frågeställningar;

- Har tillståndet inom mitt insatsområde förändrats?
 - Är prioriterade verksamheter och mål inom mitt insatsområde fortfarande aktuella och relevanta?
 - Finns det något särskilt inom området som kräver speciella insatser, t ex i form av fördjupad analys eller utredning?
 - Finns det mål inom insatsområdet som riskerar att inte bli uppfyllda?
 - Finns det hinder i skrivningarna för att målen ska nås?
- *Hur länsstyrelsen håller sig underrättad om hur den löpande verksamheten vid de statliga myndigheterna följer det regionala utvecklingsarbetet, hur de statliga myndigheternas insatser samordnas inom ramen för det arbetet och hur det bidrar till en hållbar regional utveckling.*

Varje år revideras tillväxtprogrammet enligt partnerskapets önskemål. Inför varje revidering besöks flera av parterna för diskussioner kring tillväxtprogrammet - dess innehåll, genomförandeorganisation samt annat aktuellt. Hösten 2004 besökte Länsstyrelsen förutom kommuner och näringslivsorganisationer även en del statliga myndigheter, varav två på central nivå. Vid mötet hos Vinnova och ISA diskuterades särskilt ambitionsnivåer och krav på framtida samverkan mellan dem och Västerbottens RTP. Det saknas dock ett systematiskt arbetssätt som ger förutsättningar för Länsstyrelsen att hålla sig underättad om hur samtliga statliga myndigheter löpande följer det regionala utvecklingsarbetet. Vetskap om pågående och planerad verksamhet är en förutsättning för att kunna samordna olika insatser som bedrivs inom den statliga sfären.

Ovanstående förväntningar ställer krav på en utvecklad samverkan mellan Länsstyrelsen och övriga statliga myndigheter. I förordningen anges att de statliga myndigheterna på ett ändamålsenligt sätt ska bistå Länsstyrelsen i det regionala utvecklingsarbetet. Det framgår dock inte på vilket sätt. Av det skälet bör gemensamma förväntningar och krav nog definieras.

Arbetet kring integrationsfrågor följs löpande i en regional samverkansgrupp där främst parterna bakom det regionala samverkansavtalet finns företrädna.

Mål 2: Kvinnor och män skall ha samma inflytande över utformningen av den regionala utvecklingspolitiken och dess insatser i länen på alla nivåer, samt få del av dem på lika villkor.

- *I vilken utsträckning kvinnor och män som representanter för olika aktörer i länet under året haft inflytande över genomförandet av regionala tillväxtprogram och hur insatserna kommit kvinnor och män till del,*

Två centrala grupperingar i genomförandet av det regionala tillväxtprogrammet är Lilla Partnerskapets arbetsutskott (finansiärerna) och de operativa insatsområdesgrupperna. Könsmässigt är sammansättningen i dessa grupper inte tillfredsställande. Av de ordinarie ledamöterna är bara en tredjedel kvinnor. Om man dessutom ser till könsfördelningen i insatsområde 1 som står för närmare 60 procent av den totala offentliga finansieringen i tillväxtprogrammet är resultatet än mer nedslående, endast 14 procent är kvinnor. Däremot är könsfördelningen jämn (3 män och 3 kvinnor) bland koordinatörerna som leder arbetet i insatsområdesgrupperna.

När det gäller påbörjade insatser under 2004 och hur dessa kommit kvinnor respektive män till del finns tyvärr inget enkelt svar. De uppföljningar och utvärderingar som genomförts och slutrapporterats under året avser dels insatser under avtalsperioden 2000 – 2002, dels genomförandet av Mål 1 Norra Norrland t o m juni 2003.

Av utvärderingen av tillväxtavtalet 2000-2002 framgår ett välkänt mönster i fördelningen av kvinnor och män i projekt- och avtalsorganisationen, nämligen att kvinnors deltagande i basen är betydligt större än i toppen. Båda könen har deltagit i det praktiska arbetet i enskilda projekt i nästan lika hög grad. Likaså har kvinnor och män varit projektledare i lika hög grad. Men i styr- och ledningsgrupperna har det varit dubbelt så många män som kvinnor och i referensgrupperna mer än dubbelt så många.

Inom ramen för halvtidsutvärderingen av Mål 1-programmet har Länsstyrelsen djupare studerat utdata från STINS. Enligt analysen har ca 45 procent av de arbetstillfällen som bevarats med hjälp av programmet tillfallit kvinnor. För andelen skapade arbetstillfällen är siffran något lägre, 41 procent. Av de tillfälliga jobben har ungefär 35 procent gått till kvinnor. När det gäller utbildning och kompetenshöjning har fler kvinnor än män deltagit. Kvinnornas kompetensutveckling har dessutom haft ett mer omfattande upplägg.

- *Vilka insatser och initiativ som i övrigt vidtagits för jämställdhet och i vilken utsträckning detta innebär en förstärkning av länsstyrelsernas arbete inom området,*

Tillväxtprogrammets textmässiga innehåll kommer att följas upp löpande och revideras en gång per år. Inför programrevideringen 2005 har insatsområdesgrupperna i uppdrag att särskilt vidareutveckla jämställdhetsperspektivet i samtliga åtgärder. För att säkerställa detta har vi främst initierat kompetensutvecklande insatser för partnerskapet.

Vi genomförde exempelvis i nära samarbete med Genusforum en utbildningsdag den 28 oktober 2004 för de insatsområdesgrupper som aktivt deltar i programframtagning och genomförande av RTP. Syftet var att inspirera partnerskapet att i högre utsträckning beakta könsperspektivet i tillväxtarbetet.

Nedan ges exempel på sådana aktiviteter där Länsstyrelsen deltagit;

- ”Jämställdhetsintegrering av det regionala utvecklingsarbetet”, Hennickehammar den 25-26 februari
- ”Kluster och kön – en (o)möjlig kombination?”, Umeå den 14-15 juni
- ”Jämställdhet skapar tillväxt”, Piteå den 12 maj
- ”Integrering av det horisontella målet jämställdhet”, Medlefors den 30 september
- ”Hållbar tillväxt som drivkraft för regional utveckling”, Umeå den 28 oktober

En viktig erfarenhet från de aktiviteter som genomförts under året är att vi ska fortsätta fokusera jämställdhetsarbetet på att skapa ökad insikt och förståelse samt vidareutveckla metoder. Kompetensutvecklande aktiviteter inom jämställdhetsområdet bör även gälla beslutsfattande politiker och tjänstemän. Under 2005 kommer en översyn av insatsområdesgruppernas sammansättning och kompetens att genomföras, bl a i syfte att stärka jämställdhetsperspektivet i det regionala tillväxtarbetet.

- *Hur möjligheterna för stöd till lokala och regionala resurscentra för kvinnor uppmärksammas.*

Projektet ”Tillväxt genom samverkan” är en fortsättning på de lokala resurscentra för kvinnor som tidigare bedrivits i länet. Nutek:s finansiering av lokala resurscentra för kvinnor (regionalt RC finns inte) är en del av den nationella medfinansieringen till detta Mål 1- projekt för tio kommuner i länet. Länsstyrelsen är genom RTP med och finansierar arbetet med totalt 950 000 kr för 2004.

Syftet är att bidra till ökad jämställdhet och tillväxt i regionen och huvudstrategin är samverkan mellan kommuner. Information om möjligheterna för stöd till lokala och regionala resurscentra har lagts ut på vår webbplats med särskild länk till Nutek och deras finansieringsmöjligheter. Liksom tidigare år informerar också jämställdhetsdirektören vid möten och andra sammankomster om möjligheterna att söka ekonomiskt stöd till resurscentra. Detta är dock en känd fråga idag som diskuteras och uppmärksammas av olika länsaktörer.

TABELLER 1.2.1 –1.2.4 - ÅTGÄRDER INOM REGIONAL UTVECKLINGSPOLITIK

Tabell 1.2.1

Fördelning av beslut fattade mot bemyndigande (tkr)	2004	2003
1. Regionalt utvecklingsbidrag	55 444	35 891
2. Landsbyggsbidrag (exkl. stöd till kommersiell service)		
<i>varav</i> landsbyggsbidrag (exkl. konsultcheckar)	37 723	40 781
<i>varav</i> konsultcheckar	801	425
3. Avgår beslut som finansieras genom EG:s strukturfondsprogram ¹⁾	-45 184	-30 900
4. Stöd till kommersiell service	4 329	2 566
5. Småföretagsstöd	0	0
6. Sysselsättningsbidrag	20 694	2 705
7. Såddfinansiering	4 501	1 659
8. Regional projektverksamhet	123 022	70 349
9. Uppföljning och utvärdering	1 277	1 555
Totalt	202 607	125 031
10. Företagsstöd 2004 mot bemyndigande (ändamål 1-6 ovan) som avser medfinansiera EG:s strukturfondsprogram (tkr)	33 866	
11. Regional projektverksamhet 2004 som medfinansierar EG:s strukturfondsprogram (tkr)	91 655	41 671
12. Beslut år 2004 mot bemyndigande som avser medfinansiering av regionala tillväxtavtal (tkr)	240 542	119 251
<i>varav</i> medfinansiering av EG:s strukturfondsprogram	125 521	

Redovisade belopp under ändamålen 1-7 skall inkludera ev. medfinansiering av EG:s strukturfondsprogram (se 20 § Anslagsförordningen(1996:1189)) Beslut mot ändamål 8 Uppföljning och utvärdering görs mot anslag.

Not 1) Länsstyrelsen har kompletterat ovanstående tabell med en rad avseende EG:s finansiering av företagsstöd. Länsstyrelsen har ej fördelat de beslut som ska finansieras av EG mellan regionalt utvecklingsbidrag, landsbyggsbidrag, och sysselsättningsbidrag utan EG:s medfinansiering med avseende på stödform bestäms av företagens rekvisitionstakt.

Tabell 1.2.2

Fördelning av beslut fattade mot bemyndigande avseende stöd till ekonomiska föreningar (t.ex. kooperativ verksamhet) (tkr)	2004	2003
Företagsstöd	1 713	369
Regional projektverksamhet	2 067	2 020
Totalt	3 780	2 389

Redovisade belopp skall inkludera ev. medfinansiering av EG:s strukturfondsprogram.

Tabell 1.2.3

Fördelning av beslut fattade mot bemyndigande avseende stöd till utsatta lokala arbetsmarknadsregioner (tkr)	2004
LA-region 1 Umeå, Vännäs, Bjurholm, Nordmaling, Robertsfors och Vindeln	23 099
LA-region 2 Åsele, Vilhelmina, Dorotea	27 800
LA-region 3 Storuman	7 915
LA-region 4 Sorsele	14 017
LA-region 5 Lycksele, Malå ^{Not 1}	17 016
LA-region 6 Skellefteå, Norsjö ^{Not 1}	44 867
Totalt	134 714

^{Not 1} Projekt som bedrivs mellan fyra kommuner eller länsövergripande är ej medräknade.

Tabell 1.2.4

Fördelning av beslut fattade mot bemyndigande avseende stöd till lokala och regionala resurscentra för kvinnor (tkr)	2004
-	-

Mål 3: Länsstyrelsen skall utveckla åtgärder för kommersiell service i servicegläsa områden. (Målet gäller ej länsstyrelserna i Kalmar, Gotlands, Skånes och Västra Götalands län).

- *Vilket finansiellt stöd, inklusive regionala projektmedel, som givits till kommersiell service, stödets fördelning uppdelat på kvinnor och män som företagare, samt i vilken utsträckning och på vilket sätt stödet bidrar till en god tillgång till kommersiell service för kvinnor respektive män.*

Under 2004 har 4,3 miljoner gått till stöd till kommersiell service. Utöver detta har de sista medel av de 2,9 miljoner som avsattes 2002 till Affär på landet använts under året för insatser i butikerna. Projektet avslutas under våren 2005.

Av de 38 beslut som tagits har 15 gått till manliga butiksinnehavare och 23 till kvinnliga butiksinnehavare.

Många av de investeringar som gjorts under året kommer från de investeringsplaner som mentorerna i Affär på landet tagit fram tillsammans med butiksinnehavarna. Investeringarna får räknas som strategiska och långsiktiga för butikens överlevnad, vilket får ses som att stödet har underlättat för butikerna att leva vidare.

En hel del stödärenden har handlat om ICA:s nya datakassa, vilken också är en förutsättning för flera butikers överlevnad. Det finns ingen analys gjord i Västerbotten på vilket kön som gynnas mest av att den lokala butiken finns kvar.

- *Hur lokala utvecklingsprogram för kommersiell service genomförs.*

I vårt lokala utvecklingsprogram togs fyra insatsområden fram; kommunal upphandling, ersättning för hemsändning, integrering av offentlig och kommersiell service och logistik. Under 2004 har fokus legat på tre av insatsområdena.

Integrering av offentlig och kommersiell service arbetas med genom Interregprojektet DESERVE, där Västerbotten har en samordnande roll för Norr – och Västerbottens medverkan.

Kommunal upphandling har tagits upp vid länskonferensen för kommersiell service, där en man från Borlänge presenterade en metod för hur man kan styra upphandlingen till mindre enheter utan att bryta mot lagen. Metoden har spridits till kommunerna och flera har visat intresse för den.

Under revideringsrundan för det lokala utvecklingsprogrammet togs frågan om hemsändningsbidrag upp. Målet är att fler kommuner ska höja sin ersättning. Flera kommuner har under senaste året höjt ersättningen, men nivåerna skiftar mellan kommunerna. Under 2005 kommer nivåerna att föras in i programmet, med hopp om att de höjs ytterligare i de kommuner som ligger lägst.

Förutom diskussioner kring insatsområdena har de flesta kommuner fört diskussioner med Länsstyrelsen och FLF och resultatet av Affär på landet, och vilka framtida behov butikerna i resp kommun kan komma att stå inför. Programmet kommer att skickas ut i reviderad form någon gång under februari- mars 2005.

Mål 4: Länsstyrelsernas arbete med jordbruks- och fiskeåtgärder skall bidra till att uppnå målet för den regionala utvecklingspolitiken. Länsstyrelsen skall också arbeta för att uppnå de mål som slagits fast i miljö- och landsbygdsprogrammet samt för jordbruks- och fiskeåtgärder i Mål 1-programmen. Arbetet skall underlätta och främja lantbrukarens och fiskarens roll som företagare.

- *Väsentliga insatser inom området jordbruks- och fiskeåtgärder samt med vilka myndigheter och organisationer länsstyrelsen samverkat för att uppnå målen och formerna för samverkan,*

De areella näringarna skogsbruk, jordbruk, renskötsel, yrkesfiske och vattenbruk har stor betydelse, både för sysselsättningen på landsbygden och för att upprätthålla det landskap med värdefull natur och kultur som präglar länet. De areella näringarna karaktäriseras av ett uthålligt nyttjande av förnybara naturresurser. Ett ekologiskt hållbart samhälle förutsätter väl avvägd användning av våra förnybara naturresurser. Det finns därför en stor och outnyttjad möjlighet i ett nytt och breddat nyttjande av våra naturresurser. Insatserna för jordbruket och fisket har bland annat planerats inom ramen för det regionala tillväxtprogrammet, RTP. Det arbetet har under året varit inriktat på att utveckla mål och indikatorer och syftar till att samordna insatserna inom Mål 1, landsbygdsprogrammet och övriga åtgärder för utveckling av landsbygden.

Arbetet med insatsområdet landsbygdsutveckling inom RTP har engagerat Skogsvårdsstyrelsen, kommunerna, Svenska samernas riksförbund, Sveriges lantbruksuniversitet, Vattenbruksstiftelsen, Skogsägareföreningen, Lantbrukarnas riksförbund och berörda sakområden inom Länsstyrelsen.

De insatser som dominerat inom Länsstyrelsen har varit hantering av jordbrukarstöd, miljöersättningar, investerings- och projektstöd. Länsstyrelsen har strävat efter att nå målen om en hög avslutning till programmen genom att lämna information till jordbrukarna och hålla hög servicenivå

i handläggningen. Vi strävar också efter att olika åtgärder inom programmen ska förstärka varandra.

Exempel på arbetssätt för att nå synergier mellan åtgärder är att;

- Stöd för skötsel av betesmarker följs upp systematiskt med utbildningsinsatser
- Stöd för ekologisk odling och djurhållning följs upp med individuell rådgivning, ekologiska producenter är prioriterade inom investeringsstödet
- Kulturmiljöstödet har förstärkts med ett projekt för byggnadsvård
- Artikel 33-projekt inom åtgärden 4.5 får sin uppföljning genom insatser även från andra åtgärder inom LBU och Mål 1-programmet. Ett exempel är projektet "Landskapsvård och köttproduktion inom Vindelälvens närområde". Det omfattar insatser från upprustning av betesmarker och utveckling av nya djurhållnings- och installningsmetoder till marknadsföring av naturbeteskött i lokal detaljhandel. Projektets insatser förstärks genom stöd från andra åtgärder, t ex restaurering av betesmarker, startstöd och investeringsstöd, kompetensutveckling i olika former samt genom miljöstöd och kompensationsbidrag. Andra projekt med inriktning på småskalig livsmedelsproduktion, turism eller köttproduktion följs upp på liknande sätt.
- Brukare som fått investeringsstöd eller startstöd också är prioriterade för särskilt anpassade insatser för kompetensutveckling.

Reformen av EU:s jordbrukspolitik har lett till stor osäkerhet bland jordbrukarna vilket bland annat tagit sig uttryck i att investeringsviljan har gått ned kraftigt. I syfte att behålla den vilja till utveckling av näringen som rått de senaste åren, har Länsstyrelsen tagit initiativ till att höja högsta beloppet för investeringsstöd och till att stöd även ska kunna gå till utbyggnad av grisproduktion. Förändringarna trädde i kraft under hösten och kommer att leda till minskat risktagande för jordbrukarna vid investeringar.

I syfte att höja jordbrukarnas beredskap för förändringar efter reformen har medel inom Mål 1-programmet omprioriterats till ökade insatser för kompetensutveckling.

För att stärka utbudet av kompetensutveckling för jordbrukare har Länsstyrelsen stött och medverkat i att bygga upp ett nätverk mellan utbildningsanordnare i länet, Gröna Navet. Nätverket omfattar flera aktörer som har intresse för kompetensutveckling för jordbrukare.

Informationen till jordbrukare har förstärkts och koncentrerats genom att vi startade en tidning tillsammans med Länsstyrelsen i Norrbotten.

Fiske

Länsstyrelsen har verkat för att stödja och utveckla länets fiskenäring genom följande insatser;

- Lämnat stöd för utveckling och investeringar av sälsäkra fiskeredskap samt fördelat sälskadeersättningar för den hårt skadedrabbade näringen.
- Verkat för utökade jaktmöjligheter på gråsäl för att minimera skadorna på fisket.
- Medverkat i beslut om fördelning av strukturstöd till fiskenäringen och vattenbruket.
- Medverkat till investeringsinsatser för skydd och utveckling av akvatiska fiskeresurser bl.a. i form av omfattande insatser för att restaurera vattendrag med lax och havsöring. Åtgärderna har genomförts i samverkan med bl.a. Fiskeriverket, Naturvårdsverket, Västerbottens kustfiskeriförbund, organisationer för fiskevattenägare samt enskilda fiskare och företag.

Vi har medverkat till att upprätta ett nationellt register för fiskodlingar och register över genomförda fiskevårdsinsatser. Vi har på uppdrag av Fiskeriverket utrett möjligheterna att bedriva indexkontroll av lax i Sävarån.

Vidare har vi medverkat i ett internationellt harrprojekt för Kvarken där parter i Finland och Sverige samverkar.

Vi har medverkat i finansiering och genomförande av betydande fisketuristiska utvecklingsinsatser inom ramarna för projektet Lapland Fishing.

Som exempel kan nämnas arrangemanget av EM i flugfiske år 2004. Åtgärderna har genomförts i samverkan med bl.a. regionens fisketurismföretagare, fiskevattenägare, Hushållningssällskapet i Västerbottens län och Västerbottens Turism.

Samverkan med nämnda aktörer har skett i former av särskilda projekt, t.ex. ”Sälar & Fiske”, ”Lapland Fishing”, ”Avelsprogram röding” m.fl, och i form av direkt samverkan med berörda verk, organisationer och enskilda fiskare och företag.

Sakområdet har även samverkat med Näringslivsavdelningen i arbetet med regionala tillväxtprogrammet och med Miljöavdelningen beträffande de regionala miljömålen och vid handläggning av miljöärenden.

- *Hur länsstyrelsen verkat för att uppnå synergieffekter mellan åtgärder inom miljö- och landsbygdsprogrammet, Mål 1-programmen och övriga åtgärder för utveckling av landsbygden*

Flera av åtgärderna i tillväxtprogrammet bidrar till att utveckla landsbygden som t ex infrastruktursatsningarna, både inom IT och inom transport. Näringslivsinsatserna syftar till att utveckla företagarklimatet i alla delar av länet (här ligger även de regionala företagsstöden), liksom kompetensinsatserna syftar till att förbättra kompetensen för länets befolkning oavsett var i länet man befinner sig. Inom Insatsområde 4, Areella näringar, och i delar av insatsområde 5, Natur, kultur och livsmiljö, finns åtgärder och verksamheter som riktas specifikt mot landsbygden.

Tillväxtprogrammet och Mål 1-programmet har samordnats så långt det är möjligt genom att båda har fått samma struktur. Detta underlättar för sökande när de ska hitta rätt åtgärd för sina projekt, och det underlättar för handläggarna som till stora delar kan utgå från ett dokument.

De lokala utvecklingsprogrammen för kommersiell service ligger utanför Tillväxtprogrammet. Syftet med det är att servicefrågorna inte ska försvinna i det övriga tillväxtarbetet. Kopplingar mellan programmen finns, men bör förtydligas ytterligare.

Verksamhetsgren Miljömålsarbete

TABELL 1.3 - VERKSAMHETSKOSTNADER OCH ÅRSARBETSKRAFTER 2004 FÖR VERKSAMHETSGREN MILJÖMÅLSARBETE

Tabellen skall innehålla verksamhetskostnader enligt resultaträkningen. Fakta i tabellen skall endast redovisas för senaste räkenskapsår (dvs 2004). Årsarbetskrafter och kostnader i enlighet med uppdrag 12 (tillförda medel 2002 och 2004) skall utöver att ingå i kolumn B och C särredovisas i kolumn D och E.

Kostnader för VG Miljömålsarbete	Kostnader (tkr)	Årsarbetskrafter	Varav kostnader (tkr) i enlighet med uppdrag 12	Varav årsarbetskrafter i enlighet med uppdrag 12
A	B	C	D	E
Totala kostnader VG Miljömålsarbete (exkl. OH)	35 520	40,40	Not 1	Not 1
<i>varav</i> Övergripande miljömålsarbete och miljöövervakning (501, 502)	8 924	12,09		
<i>varav</i> Skydd av områden inkl skötsel mm (511)	5 257	8,53		
<i>varav</i> (512)	11 924	7,42		
<i>varav</i> (513)	60	0,15		
<i>varav</i> (519)	1	-		
<i>varav</i> Efterbehandling av förorenade områden (577)	1 465	2,37		
<i>varav</i> Kalkning (58)	4 257	5,7		
<i>varav</i> Miljöarbete inom rennärning (611, 614, 619)	3 478	3,87		
<i>varav</i> Miljöarbete inom fiske (621, 629)	154	0,27		
Verksamhetsgrenens andel av myndighet-sövergripande kostnader (10 + 11)	8 446	7,19		
Totala kostnader VG Miljömålsarbete (inkl. OH)	43 966	47,59		

Not 1 Svar kan ej lämnas för dessa kolumner D och E då återrapporteringskravet är felaktigt formulerat.

TABELLER 1.3.1 – 1.3.3 – LÄNSFAKTA INOM MILJÖOMRÅDET

Nedanstående tabeller svarar mot de krav på återrapportering som avser verksamhetsgren Miljömålsarbete.

Tabell 1.3.1

Länsfakta inom fiskeområdet	2004-12-31	2003-12-31	2002-12-31
Antal fiskevårdsområden	176	175	175
Antal yrkesfiskelicenser	24/0	22/0	26/0
Antal fartygstillstånd	44	32	36
Antal inkomna ansökningar om stöd ur strukturfondsprogram	11	11	8

Tabell 1.3.2

Länsfakta kulturmiljö	2004-12-31	2003-12-31	2002-12-31
Antal registrerade fornlämningar (exkl. marina)	18 200	18 000	17 450
Antal byggnadsminnen enligt 3 kap. kulturminneslagen	72	72	72
Antal kyrkobyggnader enligt 4 kap. kulturminneslagen	72	72	71
Riksintresseområden för kulturmiljövården, <i>antal</i>	52	52	52
<i>yta (ha)</i>	1 536	1 536	1 536
Kulturresevat, <i>antal</i>	1	1	1
<i>yta (ha)</i>	26,4	26,4	26,4 ha
Andel av länets kommuner som har kulturmiljöprogram (%)	33	33	33

Tabell 1.3.3

Utbetalade bidrag för kulturmiljö, summa (tkr)	2004	2003	2002
Bidrag, vilka länsstyrelsen fattar beslut om och betalar ut	910	96	0
Bidrag, vilka länsstyrelsen har fattat beslut om, men där Riksantikvarieämbetet har gjort utbetalningen	6 600	10 215	8 180

Politikområde Miljöpolitik

Mål: Att till nästa generation kunna lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta.

Verksamhetsområde **Pådrivande och förebyggande arbete**

Mål: Att nationellt och internationellt utveckla och tillämpa styrmedel i enlighet med de fem grundläggande miljövärdena samt påverka attityder och beteenden hos individer och organisationer så att de agerar i enlighet med sitt miljöansvar.

Verksamhetsområde **Bevara och restaurera natur och miljö**

Mål: Att effektivt genomföra insatser för att bevara, skydda och vårda miljö samt restaurera och återställa skadad miljö för att nå miljö kvalitetsmålen.

Verksamhetsområde **Kunskap och underlag för miljöarbete**

Mål: Att genom forskning, uppföljning och analys ta fram den kunskap som behövs för att genomföra och förnya insatser för att nå miljö kvalitetsmålen.

Pådrivande o förebyggande

Ärendehandläggning

Under året har vi arbetat intensivt med att anpassa de stora infrastruktursatsningarna i länet, Botniabanan och gruvetableringar, till miljömålen och miljöbalkens grundläggande principer. Bl a har vi medverkat i att ta fram en kompensationsplan för Botniabans dragning genom Natura-2000 området i Umeälvens delta. Länsstyrelsens roll i utformningen av MKB-handlingar i tillståndsärenden är fortsatt viktig för den slutliga prövningen av tillståndsansökningar.

Täktverksamheten

För täkter arrangerades under hösten en tillsynskonferens i Vindeln. Där deltog representanter från tolv kommuner tillsammans med länets två miljöpolis. Som en extra tillsynsinsats har vi besökt nästan samtliga bergtäkter, där Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet. Vi har även anordnat en kortare träff med miljöåklagaren. Många gamla tillsynsärenden som släpat efter kunde avslutas sedan ledningen beslutat att de skulle prioriteras.

Under året har tillståndsprövningar för täkter anpassats till miljömålen bl a genom att tillståndstiden för naturgrustäkter begränsats till maximalt fem år. Då vi beviljat tillstånd har verksamhetsutövaren informerats om miljömålen och getts möjlighet att hitta alternativa lokaliseringar och material innan tillståndet löper ut. Vi har gått ut med riktad information om hur vi prövar ansökningar om täkttillstånd utifrån regionala miljömål och tillämpning av gällande miljölagstiftning. Därmed finns stora möjligheter att uppnå målet år 2010, då naturgrus som mest får utgöra 20 procent av den totala ballastproduktionen. Flera tillstånd till krossbergsupplag har beviljats genom samråd, 12 kap 6 § miljöbalken. Det har främjat återvinningsmålet som innebär att år 2010 ska minst 15 procent av den totala ballastanvändningen utgöras av återvunnet material.

Regionalpolitiskt stöd

I samverkan mellan miljö- och planavdelningen och näringslivsavdelningen har vi tagit fram ett handlingsprogram för integrering av de regionala miljömålen i arbetet med tillväxtprogrammet och regionalpolitiskt stöd.

Bevara o restaurera

Efterbehandling av förorenade områden

I december 2004 har 434 objekt registrerats i MIFO-databasen varav 174 objekt har riskklassats.

Två efterbehandlingsobjekt närmar sig nu statusen ”nyckelfärdiga” för åtgärder med stöd av statliga bidragsmedel. Det är den f d träimpregneringsanläggningen i Robertsfors samt Scharins industriområde i Skellefteå kommun. I båda fallen förbereds inlämning av ansökan till Naturvårdsverket med tillhörande huvudstudier inklusive åtgärdsutredningar. Med tanke på att även förberedelseskedet kan ta en hel del tid är det troligt att själva saneringsåtgärderna inte kan komma till stånd förrän under 2005.

Områdesskydd

Skyddet av skogsmark styrs av mål som fastställts av regering och riksdag. Målet är att ungefär 40 000 hektar skogsmark ska skyddas som naturreservat, biotopskydd eller naturvårdsavtal mellan åren 1998 och 2010. Länsstyrelsen har under 2004 inrättat sju nya naturreservat och på så vis nått en bit på väg mot att uppfylla målet. En stor uppgift under året har varit att inventera statliga skogar och urskogar i länet. I det arbetet har vi identifierat ca 15 000 hektar skog med höga naturvärden. Inventeringen utgör ett viktigt delunderlag för strategier och riktlinjer i det fortsatta skyddet av områden med höga naturvärden.

En viktig insats för förvaltningen av länets skyddade natur är den pågående översynen av skötselplaner för äldre reservat. I revisionen tas det hänsyn till områdenas behov av skötsel men även tillgänglighet och satsningar för friluftsliv belyses i skötselplanerna. Under året har det tagits fram ett tiotal förslag till nya skötselplaner.

Våren 2004 beslutade regeringen om 14 nya Natura 2000-områden i länet, företrädesvis våtmarker och viktiga fågelområden. Natura 2000-arbetet har under året främst koncentrerats på bevarandeplaner för alla objekt. Dessa bevarandeplaner beskriver områdenas naturvärden, vad som kan hota dessa naturvärden samt informera om eventuella behov av skydd och skötsel. Därutöver har vi samarbetat med övriga länsstyrelser, Naturvårdsverket och Artdatabanken för att ta fram inventerings- och uppföljningsmetoder för alla Natura 2000-naturtyper och arter. Under fältsäsongen 2004 började vi också i liten skala den basinventering som ska fortsätta t o m år 2007.

Kalkning

Kalkningsprogrammet är i huvudsak inriktat på de mest försurade vattendragen i länets östra del. Eftersom försurningen minskar har några kalkningar avslutats i länets västra del. I flertalet övriga vattendrag har kalkbehovet minskat. Kalkningsverksamheten fungerar genomgående bra. De vattenkemiska målen nåddes under 2004 för 95 procent av de kalkade vattendragen och 92 procent av de kalkade sjöarna. Arbetet med att restaurera de fysiska miljöerna i de kalkade vattendragen har prioriterats under året. Främst är det vandringshinder i form av dammar och fellagda vägtrummor som åtgärdats.

Kunskap o underlag för miljöarbete

Arbetet med att öka kunskapen om natur- och miljö tillståndet i länet har hög prioritet. Det främsta syftet är att skapa underlag för att förverkliga miljömålen och göra det möjligt att följa upp dem.

Under året har ett antal rapporter tagits fram;

- Samordnat program för övervakning av kustfisk i Bottniska viken och Stockholms skärgård - utveckling av undersökningstyp och indikatorer. Fiskeriverket 2004.
- Fiskrekryteringsförhållanden vid Örefjärden – Norra Kvarken
- Damminventering i Västerbottens län 2003 – ett led i arbetet mot miljömålet ”Levande sjöar och vattendrag”. Länsstyrelsens meddelandeserie 2004
- Typområden på jordbruksmark – Växtnäringsstatus i Flarkbäcken 1993- 2000. Länsstyrelsens meddelandeserie 2004
- Västerbottens kustfågelfauna. Inventering år 2001 – 2002. Manus (Länsstyrelsens meddelandeserie 2005).
- Kustfågelinventering på Holmöarna 2000 – 2003. Utvärdering av inventeringar och förslag till program för uppföljning av kustfåglar. Manus (Länsstyrelsens meddelandeserie 2004).
- Inventering av exploateringsgrad längs Västerbottenskusten. Manus (Länsstyrelsens meddelandeserie 2005).
- Utvärdering av det regionala miljöövervakningsprogrammet, sjöar och vattendrag, 1995 – 2003. Manus (Länsstyrelsens meddelandeserie 2005).
- Utvärdering av det regionala miljöövervakningsprogrammet, bottenfauna, 1995 – 2003. Manus (Länsstyrelsens meddelandeserie 2005).
- Skogsskador till följd av våtmarkskalning – Omfattning och orsaker. Meddelande 6, 2004.
- Kalkeffektuppföljning 2003.
- Ängs- och betesmarker i Västerbottens län. Meddelande 2, 2004.
- Analys och uppföljning av ingrepp i våtmarker i Västerbottens län – en förstudie. Uppföljning av miljömålet ”Myllrande våtmarker”. (Länsstyrelsens meddelandeserie 2005).
- Metodikbeskrivning av CO₂-beräkningar (Hushållningssällskapet Västerbotten). Uppföljning av målet ”Begränsad klimatpåverkan.

Mål 1: Länsstyrelserna skall verka för att nå de av riksdagen beslutade miljö kvalitetsmålen med tillhörande delmål och sektorsmål som har beslutats inom särskilda politikområden såsom jordbrukspolitiken, fiskeripolitiken, kulturpolitiken, skogspolitiken, rennäringspolitiken och transportpolitiken. Härvid skall länsstyrelserna särskilt verka för

- en hög måluppfyllelse i de skilda handlingsprogrammen för jordbrukets miljöeffekter, särskilt miljö- och landsbygdsprogrammets insatsområde I,
- att andelen privatfinansierade åtgärder när det gäller efterbehandling av förorenade områden ökar,
- att arbetet med skydd av värdefulla områden och hotade arter prioriteras,
- att arbetet med skydd och skötsel av naturområden och hotade arter bedrivs så att biologisk mångfald bevaras och friluftslivet främjas och att fragmentering av naturmiljön motverkas.

- *Insatser för genomförandet av EG:s ramdirektiv för vatten i det regionala miljöarbetet,*

Länsstyrelsen har tillsatt en delegat i vattendelegationerna för Bottenhavets- respektive Bottenvikens vattendistrikt. Vi har haft flera förberedande möten med länsstyrelserna i Västernorrlands och Norrbottens län. Vidare har Länsstyrelsen, inom ramen för Kvarkensamarbetet, inlett ett samarbete med miljöcentralen i Vasa kring vattendirektivet. Bl a har vi diskuterat utbyte av information kring karaktärisering och bedömning av ekologisk status. En workshop kring arbetet med vattendirektivet har planerats till våren 2005. För Ume- och Vindelälvens avrinningsområde har vi tagit fram förslag till ett nytt övervakningsprogram.

I ett Life-projekt (Forest For Water) deltar Länsstyrelsen som en aktiv part. Målet med projektet är att nå skogsbrukets aktörer med information om vilka krav vattendirektivet kommer att ställa på skogsbruket. Vidare har Länsstyrelsen, inom ramen för Naturvårdsverkets arbete, deltagit i arbetet med att utveckla bedömningsgrunder för kust och hav enligt kravet för vattendirektivet. Länsstyrelsens eget arbete i beredningssekretariatet har organiserats och personal har rekryterats.

- *Hur länsstyrelserna säkerställer en tillfredsställande kvalitet på miljökonsekvensbeskrivningar vid godkännandet av dessa enligt väglagen (1971:948) och lagen (1995:1649) om byggande av järnväg,*

För att säkra att handlingarna har en tillfredsställande kvalitet granskas de av medarbetare vid många sakområden. Innan den godkänns ska handlingen uppfylla de krav som kan ställas för att den ska anses vara ett bra beslutsunderlag och i övrigt vara av god kvalitet. Länsstyrelsen har också deltagit i de utbildningsdagar som erbjuds genom MKB Centrum.

Länsstyrelsen har under året haft ett par träffar med närliggande län för att diskutera de krav som bör ställas på miljökonsekvensbeskrivningar. Samarbetet är fruktsamt och kommer att ge en tydligare vägledning i kontakterna med Vägverk och Banverk. Länsstyrelsen har även deltagit i ett par träffar med verken för att diskutera form och innehåll av miljökonsekvensbeskrivningar.

Länsstyrelsen har under året fört en dialog med ett stort antal privatpersoner och verksamhetsutövare för att genom förebyggande arbete förhindra påverkan på värdefull naturmiljö. Kontakterna har dels skett på sökandes initiativ, dels genom annonsering, utskick eller direktkontakter från myndigheten. Den största förebyggande insatsen har genomförts i samarbete med Skogsvårdsstyrelsen. Den berörde vattendrag som är utpekade som Natura 2000-områden som kan komma att påverkas av skogsbruk. Detta har resulterat i att endast ett fåtal prövningar har varit nödvändiga.

- *Arbetet i de regionala rovdjursgrupperna. De länsstyrelser som inte har regionala rovdjursgrupper skall redovisa hur arbetet med rovdjursfrågor bedrivs,*

Regionala Rovdjursrådet i Västerbottens län är sammansatt av representanter för samebyarna, Lantbrukarnas Riksförbund, Västerbottens läns Fåravelsförening, Svenska Jägareförbundet, Jägarnas Riksförbund, Västerbottens Ornitologiska Förening, Svenska Naturskyddsföreningen, Svensk Rovdjursförening, Polisen, Åklagarmyndigheten och Länsstyrelsen (som anställer sekreteraren). Ordförande är Storumans kommunalråd Gunilla Lundgren.

Rådet påbörjade sitt arbete hösten 2002 och 2004 var således det andra verksamhetsåret. Rådet har haft fyra möten under året. De ägnades mest åt att i brett samarbete med organisationerna ta fram förslag till regionala mål för björn, järv, lo, varg och kungsörn, vilket också lyckades. Dessa mål är kärnpunkter i de förvaltningsplaner för de stora rovdjuren som Länsstyrelsen för närvarande tar fram.

Regionala Rovdjursrådet får med jämna mellanrum information från Nationella Rovdjursrådet. Tre representanter ur Regionala Rovdjursrådet deltog i nationella rovdjursmötet i Stockholm (Rovdjur 2004), där också Västerbottens sätt att arbeta med rovdjursfrågorna lyftes fram som ett gott exempel.

Regionala Rovdjursrådets arbete följs i ett forskningsprojekt av Statsvetenskapliga institutionen vid Umeå universitet inom ramen av FjällMistra-arbetet.

Atmosfären i Regionala Rovdjursrådet är öppen och positiv. Informationsflödet organisationerna emellan och mellan organisationerna och Länsstyrelsen är i stort sett tillfredställande. Det verkar dock som om informationsflödet inom organisationerna behöver förbättras.

Olika ledamöter verkar se olika allvarligt på betydelsen av Rovdjursrådets arbete. Fåravelsföreningen deltog inte i något möte under året. Åklagaren verkar ha små möjligheter att prioritera Rovdjursrådet.

Ansvarsfördelningen mellan Rovdjursrådet och Viltvårdsnämnden med avseende på förvaltning av de stora rovdjuren är nu nästan klar. De flesta parter upplever den klara gränsdragningen mellan Rovdjursrådet och Viltvårdsnämnden som positiv.

Rådets arbete, och den därmed ökade kontakten mellan olika grupperingar och Länsstyrelsen, har tagits emot mycket positivt på olika håll.

- *Insatser för att utveckla arbetsformerna i naturvården när det gäller att stärka dialogen med medborgarna och uppnå lokal delaktighet i bevarandearbetet,*

Länsstyrelsen arbetar aktivt med lokal förankring och deltagande i naturvårdsfrågor. Under senaste året har ett nära samarbete med kommunerna resulterat i ett antal projektansökningar inom den ”kommunala naturvårdssatsningen”. Nästan alla beviljades medel vid beslutstillfället i december.

Det finns många exempel i länet på hur naturvården bidrar till att skapa förutsättningar för regional utveckling. Flera kommuner, byaföreningar, hembygdsföreningar, ideella organisationer m.fl. har visat ett stort intresse att aktivt delta i olika naturvårdsåtgärder. Dels i form av aktiv skötsel i naturreservat, t.ex. slåtter, dels i planering och iordningställande av anläggningar för friluftsliv och turism. I projektet ”Vindelälvens naturbeten” samarbetar t ex flera brukare med att röja och ha betesdjur på marker längs nationalälven för att producera naturbeteskött till butikerna.

Länsstyrelsens reservatsarbete bedrivs sedan några år tillbaka med lokalt deltagande och samverkan. Det gäller allt från inledande inventeringar och reservatsbildning till praktiska skötselåtgärder och informationsinsatser. Vid inventeringar och praktiska naturvårdsåtgärder anlitas lokal arbetskraft så långt det är möjligt. Projektet "Information Vindelfjället" har genomförts och avslutats under året i nära samarbete med lokalbefolkningen. Genom informationsåtgärder syftar det till att skapa förståelse för naturreservatets värden och öka besöksantalet och nyttjandet av området.

- *Insatser och resultat när det gäller att integrera naturvårds- och miljöinsatser i arbetet med att genomföra regeringens politik för regional utveckling.*

På den regionalekonomiska sidan har man sett mer och mer av regeringsskrivelsens tankegångar om lokal förankring och betydelsen av skyddad natur och tillgängligheten som en viktig del i sitt arbete. Det hänger bl.a. ihop med ett ökande samarbete med miljösidan. Det har blivit alltmer klart att till exempel reservaten betyder mer än att bevara biologisk mångfald och storslagen natur. Det är mycket viktigt att reservaten också kan användas för såväl vistelse och rekreation som att på olika sätt generera inkomster.

Några exempel på naturvårdsprojekt som genomförts under året som kan ha betydelse för ekonomisk och social hållbarhet:

Vid fyren Bjuröklubb (nerlagd) har en del handikappanpassning genomförts, och platsen har blivit ett populärt besöksmål. Fyrvaktarbostaden hyrdes av en ideell förening och ett kafé har startats. Ett annat projekt är Mårdseleforsen, ett gammalt naturreservat, där ett system av broar har anlagts som underlättar framkomligheten. Ett kafé har ställts i ordning även där, och arrangemangen har gett underlag för en liten rörelse.

I Vindelälvens naturreservat har två Naturum byggts. Fjällkartor har tagits fram etc. Detta är projekt som Lst har arbetat mycket med. Till hjälp med finansieringen har man bl.a. haft EU-medel (mål 1-pengar). En viktig förutsättning för framgången i dessa projekt har varit samarbete mellan naturvårds- och näringslivsenheterna. För detta samarbete har det t.o.m. funnits en gemensam tjänst – en person som arbetat med att studera hur RTP (regionala tillväxtprogrammet) samverkar/stämmer med miljömålen. Vid sidan om konkreta projekt bedriver Länsstyrelsen en omfattande information till kommunerna om regeringsskrivelsen, både till kommunledningen och till andra i kommunen.

De fyra fjälläna har också med hjälp av Fjällmistra gjort en enkät till många, såväl allmänhet som näringsliv, politiker och tjänstemän för att kartlägga attityder till rovdjur, hur de skyddade områdena nyttjas och vad man tycker är viktigt i sådana sammanhang. Lst har över huvud taget satsat mycket på kommunikation när det gäller tillgänglighet under de senaste åren. Kommunikationen handlar mycket om näringsliv vid sidan om frågor kring friluftsliv.

Under året har en årlig sammankomst i Hemavan hållits mellan de personer i de fyra fjälläna som arbetar med regional utveckling. Årets tema var turismutveckling.

I AC-län knyts RTP till det regionala miljö- och hushållningsprogrammet (RMHP), som de fyra fjälläna tar fram gemensamt. RMHP:s bakgrundsbeskrivning och analys av framgångsfaktorer används t.ex. i RTP. Det ska finnas en tydlig koppling mellan RTP och RMHP. Under senaste året har det inte använts så mycket EU-medel till naturvårdsprojekt. Det är mer regionalpolitiska projektmedel och skötselmedel som utnyttjats.

- *Redovisa väsentliga insatser för att nå målen för de skilda handlingsprogrammen för jordbrukets och fiskets miljöeffekter, särskilt miljö- och landsbygdsprogrammets insatsområde I. Redovisa i samband med det vilka myndigheter och organisationer länsstyrelsen samverkat med för att uppnå målen och under vilka former samverkan skett.*

Jordbrukets miljöeffekter i länet är i allt väsentligt positiva. Vi har ett levande odlingslandskap till nytta för livsmiljö, kulturmiljö och biologisk mångfald. De regionaliserade miljömålen för jordbruket är beslutade och arbetet med att få genomslag för målen går vidare i strategigrupper. En av dessa grupper behandlar livsmedel och turism och har medverkande från näringen, intresseorganisationer och myndigheter.

En avgörande fråga för att jordbrukets positiva miljöeffekter ska bestå är att näringen överhuvudtaget finns kvar. Detta är inte en självklarhet i alla delar av länet. Insatser för att utveckla jordbruket och fisket har bland annat planerats inom ramen för det regionala tillväxtprogrammet. Arbetet med tillväxtprogrammet har under året varit inriktat på att utveckla mål och indikatorer och syftar till att samordna insatserna inom Mål 1, landsbygdsprogrammet och övriga åtgärder för utveckling av landsbygden. Arbetet med insatsområdet landsbygdsutveckling inom RTP har engagerat Skogsvårdsstyrelsen, kommunerna, Svenska samernas riksförbund, Sveriges lantbruksuniversitet, Vattenbruksstiftelsen, Skogsägareföreningen, Lantbrukarnas riksförbund och berörda sakområden inom Länsstyrelsen.

Dominerande insatser för att nå målen för programmen för jordbrukets miljöeffekter har inom Länsstyrelsen varit hantering av jordbrukarstöd, miljöersättningar, investerings- och projektstöd med flera stöd.

I syfte att höja jordbrukarnas beredskap för förändringar efter jordbruksreformen har medel inom Mål 1- programmet omprioriterats till ökade insatser för kompetensutveckling.

För att stärka utbudet av kompetensutveckling för jordbrukare har Länsstyrelsen stött och medverkat i att bygga upp ett nätverk mellan utbildningsanordnare i länet, Gröna Navet. Nätverket omfattar LRF, Norrmejerier, Lantmännen, Föreningssparbanken, Norrlandsägg, Studieförbundet Vuxenskolan, Norra Skogsägarna, Hushållningssällskapet, Naturbruksgymnasiet, SLU. Samarbetet har lett till ökat och bättre utbud av kompetensutveckling för jordbrukare inom både miljöområdet och andra ämnesområden.

Informationen till jordbrukare har förstärkts och koncentrerats genom att vi startade en tidning tillsammans med Länsstyrelsen i Norrbotten. En stor del av innehållet behandlar jordbrukets miljöeffekter.

Mål 2: Länsstyrelserna skall utveckla det regionala mål- och uppföljningsarbetet i bred förankring i länet så att det ger underlag för arbetet inom denna och andra verksamhetsgrenar.

Miljömålsarbete

Våren 2004 bildades "Samverkansgrupper för hållbar utveckling i Västerbottens län". Projektet är en vidareutveckling av det breda partnerskap som skapats i de "Samverkansgrupper för miljömålsarbetet" som under 2001 – 2003 arbetat fram mål och helhetsstrategier för hållbar utveckling i länet. Inriktningen är att ytterligare bredda och konkretisera samverkan i genomförandet av mål och helhetsstrategier för hållbar ekologisk, ekonomisk och social utveckling i länet. De regionala målen och strategierna är länsgemensamma visioner och färdriktningsmål för hållbar utveckling. Cirka 70 organisationer har varit involverade i arbetet med att ta fram dem.

Många remissynpunkter arbetades också in i det slutförslag som antogs av Länsstyrelsens styrelse och av Skogsvårdsstyrelsen hösten 2003.

Det praktiska förändringsarbetet sker utifrån varje organisations egna förutsättningar och interna beslut. Varje aktör (företag, myndighet etc.) väljer själv de "hållbara lösningar" som sammantaget ger det bästa utfallet i den egna verksamheten. Många hållbara förändringar medför inte bara "miljövinster" utan också positiva ekonomiska och sociala effekter som lägre driftkostnader, nya eller stärkta marknadspositioner, bättre arbetsmiljö och färre sjukskrivningsdagar.

Samverkansgrupperna

I projektets fyra tvärspektoriella strategigrupper finns *företrädare från näringslivet, kommunerna, Landstinget, Länsstyrelsen, Skogsvårdsstyrelsen, de statliga kommunikationsverken, forsknings-, utbildnings- och utvecklingsorgan, intresseorganisationer m.fl.* Ungefär hälften av deltagarna i de nya samverkansgrupperna har varit med tidigare. Representanter för näringslivsavdelningen och för miljö- och planavdelningen deltar i samverkansgruppernas arbete. Vid startkonferensen den 31 mars var 39 procent av deltagarna kvinnor.

Grupperna arbetar med ett brett ekologiskt, ekonomisk och socialt helhetsperspektiv på hållbar utveckling. De kommer till att börja med att vara verksamma till slutet av 2006.

Med utgångspunkt från de regionala miljömålen och helhetsstrategierna ska deltagarna och deras organisationer arbeta med nedanstående mål;

1. Bidra till nytänkande och åtgärder som skapar en långsiktigt hållbar ekologisk, ekonomisk och social utveckling i länet.
2. Stimulera utvecklingen av ett "grönt näringsliv" med nya produkter, nya metoder, nya företag och nya marknader.
3. Diskutera och förankra förslag till ett gemensamt "Avsiktskontrakt" med deltagande organisationer.
4. Diskutera, vidareutveckla och komplettera delstrategierna och åtgärdsförslagen i den gemensamma idékatalogen.
5. Informera varandra om planerade och genomförda åtgärder för hållbar utveckling inom respektive organisation.
6. Bidra till en gemensam kunskapsbank med goda exempel på egna och andras praktiska erfarenheter av hållbarhetsåtgärder.
7. Diskutera nya delmål och miljö kvalitetsmål som föreslås av regeringen och antas av riksdagen.
8. Diskutera frågor om uppföljning och indikatorer.

Mötena har ofta temakaraktär och har i år bl a handlat om "*Hållbar mat*", "*Hållbara transporter*", "*Skog och skogsbruk för hållbar utveckling*" och "*Turism*". Vi har också haft presentationer av forskning om icke joniserande strålning, vibrationer, buller och gjort företagsbesök inom gruv- och metallindustrin.

Den 26 januari hölls en kommuninriktad miljömålskonferens "Samspel på lokal nivå" med Kommunförbundet och kommunerna i Norr- och Västerbotten, Jämtland och Västernorrland. Landshövding Lorentz höll inledningsanförandet.

Vid ett seminarium i det lokala jämställdhetsutbildningsprojektet i Malå kommun har Länsstyrelsen beskrivit och diskuterat hur man kan jobba och fundera kring genusfrågor i Miljömålsarbetet.

Rapporten – ”Samverkan för hållbar utveckling i Västerbottens län – Miljökvalitetsmål, delmål och helhetsstrategier” har färdigställts och tryckts upp. Den finns också som pdf fil på Länsstyrelsens webbplats: www.ac.lst.se/miljomal.

I samverkan med näringslivsavdelningen har vi tagit fram ett handlingsprogram för integrering av de regionala miljömålen i arbetet med tillväxtprogrammet och regionalpolitiskt stöd.

I samverkan med Kvarken Miljö II (ett Interreg III A projekt som varar under perioden 2004-2006), genomförs ett lokalt projekt med syfte att uppnå de regionala miljömålen.

Delprojektet "Miljömål och uppföljning med indikatorer i Kvarkens kustområde" har fyra teman;

- Tema 1: Jämförelse av miljömål/miljöprogram. En rapport kommer att göras färdig under hösten där organisationsstrukturer, miljöprogram och befintliga regionala indikatorer jämförs mellan Västerbotten och västra Finland.
- Tema 2: Hur generera hållbar utveckling av kust och skärgård. I två pilotområden (Järnäs på svenska sidan och Köklot på finska sidan av Kvarken) kommer planer för hållbar utveckling att tas fram i samarbete med kommunen och lokalbefolkningen. Arbetet kommer att ske i studiecirkelform under 2005. Upptaktsmöte genomfördes den 10 november för att undersöka intresset för att delta i dessa studiecirkel. Digitalt underlagsmaterial har tagits fram under 2004 och kommer att finnas till förfogande.
- Tema 3: Bibehållen biologisk mångfald. Målet är att arbeta fram en gemensam indikator för biologisk mångfald utifrån häckande kustfågel. Under 2004 genomfördes en pilotstudie. Noggrannare inventeringar kommer att utföras under 2005.
- Tema 4: Samverkan kring de gemensamma vattenresurserna. Kvarkens webbsidor har kompletterats med ekologiska undersökningar under 2004. Under 2005 kommer webbsidorna att marknadsföras och en workshop om vattendirektivet att anordnas.

Miljömålsuppföljning

Länsstyrelsen har påbörjat en redovisning av miljötillståndet i länet i förhållande till de femton miljömålen. I det omfattande arbete som utförs i bred samverkan har ett antal indikatorer för uppföljning av miljömålen presenterats. Länsstyrelsen har gjort regionala bedömningar till 55 nationella indikatorer med regional upplösning. Dessa presenteras på miljömålportalen. www.miljomal.nu och på Länsstyrelsens webbplats.

Målen följs upp för att man ska förstå hur miljön i Västerbotten ser ut, om man närmar sig målen och vilka åtgärder man behöver vidta för att nå en hållbar utveckling.

Ett särskilt projekt som bedrivits gäller utveckling av en metod för att beräkna utsläpp av koldioxid. Vi har där tagit fram en metod som kommunerna kan använda. Dessutom har vi haft en klimatkonferens för länets kommuner. Syftet var att öka kunskapen om växthuseffekten och informera om hur man kan minska sina koldioxidutsläpp.

Arbetet med att ta fram kommunala indikatorer fortsätter också i projektform. Ett antal av de indikatorer som togs fram i tidigare projekt ska nu presenteras och alla kommuner i länet är delaktiga.

VO Tillsyn och vägledning

Mål 1: Ett ökat skydd för enskilda och värnande om samhället i övrigt genom såväl tillsyn som vägledande arbete. För 2004 gäller att de länsstyrelser som inte upprättat tillsynsplaner skall upprätta sådana.

Länsstyrelsen har under 2004 fortsatt arbetet med att ta fram vägledning för olika sakområden som upprättar tillsynsplaner. En uppdelning i verksamhetsgrenar visar att tillsynsuppgifter finns inom det sociala området, miljöområdet, djur- och livsmedelshantering samt övrig verksamhet. Inom dessa grenar finns ett stort antal sakområden där tillsyn och rådgivning ska bedrivas. Inom Länsstyrelsen har en arbetsgrupp med representanter för olika sakområden arbetat med att finna gemensamma drag i tillsynen. Syftet har varit att utveckla tillsynsverksamheten, hitta gemensamma definitioner, ta till vara olika erfarenheter och kunskaper, såväl inom som utanför myndigheten. Förutom kunskapsutbytet har arbetet resulterat i en gemensam vägledning för upprättande av tillsynsplaner. Den är allmänt hållen och ska tjäna just som en vägledning, där respektive sakområde har möjlighet att själv välja lämpliga avsnitt efter sina behov. Arbetsgruppen kommer att fortsätta. Resultatet hittills är till största delen kompetens- och erfarenhetsutbyte och därmed förståelse för andra sakområdets förutsättningar och arbetsmetoder.

Kommentar till Tabell Statistik över tillsynsverksamheten

Länsstyrelsens ambition har varit att öka omfattningen och kvaliteten på tillsynsarbetet. Det är dock svårt att utläsa detta direkt av tabellen. De omfattande ökningarna som framgår av Lantbruk (605) samt jakt och viltvård (218) beror på att beräkningsgrunden har ändrats, omfattningen av dessa ärenden är i samma storleksordning som föregående år.

Kommunikationer; Tillsynsobjekten utgörs av sammanlagt antal tillståndshavare och antal taxilegitimationsinnehavare i länet. Under året har den fortlöpande tillsynen genomförts beträffande ca 140 tillståndshavare. Balansen, tillstånd utfärdade 1999 och tidigare, är därmed i stort sett avklarad. Samverkansträff med regionala myndigheter har genomförts vid två tillfällen under året. Handläggartäff med angränsande län har genomförts vid ett tillfälle under året.

Civilt försvar och räddningstjänst; Av de 88 tillsynsobjekten i kolumn B utgör dammar 73 st och kommunal räddningstjänst 15 st. Motsvarande siffror för utförd tillsyn är 59 totalt, varav 44 dammar och 15 kommunal räddningstjänst.

Naturvård och Miljöskydd; För vissa typer av tillsynsobjekt kan antalet anges i exakta siffror, tex. miljöfarlig verksamhet där Länsstyrelsen har tillsynsansvaret och öppna täkter. I andra fall är antalet svårt att ange eftersom tillsynsansvaret är kopplat till skyldigheten att bevaka allmänna intressen inom hela miljöbalkens område. Särskilt svårt är det för vattenverksamhet och förorenade områden.

Social Tillsyn; Länsstyrelsens tillsyn skall vara målinriktad, lagenlig och effektiv. Social tillsyn bedriver tillsyn i form av *verksamhetstillsyn* och *individtillsyn*. Tillsynen är främjande och kontrollerande. Under år 2004 skall kritik mot huvudmännens verksamhet åtgärdas i enlighet med uppställda tidsramar i erforderlig omfattning. *Verksamhetstillsyn* sker på initiativ av Länsstyrelsen, ifrån kraven i Regleringsbrevet eller Länsstyrelsens egen uppfattning om behovet i länet. Verksamhetstillsyn sker även på nationell nivå, exempelvis efter överenskommelse med andra länsstyrelser, Socialstyrelsen eller andra regionala eller centrala tillsynsmyndigheter. *Individtillsyn* styrs av inkommande klagomål och synpunkter på specifika situationer, främst från enskilda. Kvalificerad rådgivning till socialtjänstens företrädare och till allmänheten, är en viktig del av tillsynen.

TABELL 2.1 – STATISTIK ÖVER TILLSYNSVERKSAMHETEN

Nedanstående tabell svarar mot de krav på åiterrapportering som anges för verksamhetsområde Tillsyn och vägledning. Ärenden som redovisas under tabell 3.1 (Ärendehandläggning) skall exkluderas i nedanstående tabell.

A	B	C	D	E	F	G	H	I
Sakområde och del av sakområde	Antalet tillsynsobjekt ¹	Antal objekt som varit föremål för tillsyn ²	Antal egenintierade tillsynsärenden (avser såväl beslutade som pågående ärenden)	Antal tillsynsärenden efter anmälan (avser såväl beslutade som pågående ärenden) ³	Finns tillsynsplan (ja/nej) ⁴	Används vedertagna metoder (ja/nej) ⁵	Antal tillsynsobjekt med allvarliga brister ⁶	Antal tillsynsobjekt med allvarliga brister som ej åtgärdats ⁷
Kommunikationer: Tillsyn över yrkesmässig trafik (24)	3 303	314	231	0	Ja	Ja	0	0
Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor totalt	64	9	0	7	Ja	Ja	5	0
varav Livsmedelskontroll (281)	16	2	0	0	Ja	Ja	0	0
varav Djurskydd ⁸ (282)	15	5	0	7	Ja	Ja	5	0
varav Smittskydd (283)	17	2	2	0	Ja	Ja	0	0
varav Allm. veterinära frågor (284)	16	0	0	0	Ja	Ja	0	0
Hållbar samhällsplanering och boende: Plan och byggnadsfrågor (404)	15	1	1	0	Ja	Ja	1	1
Kulturmiljö (43)	18 500	56	0	0	Ja	Ja	0	0
Civilt försvar och räddningstjänst m.m. (45)	88	59	1	0	Ja	Ja	0	0
Naturvård och miljöskydd totalt	1 059	517	356	10	Ja	Ja	21	7
varav skyddade områden (515, 516, 525-528)	301	220	220	1	Ja	Ja	0	0
varav vattenverksamhet och täkter (535, 545)	610	204	96	5	Ja	Ja	21	7
varav miljöfarlig verksamhet (555)	98	78	140	4	Ja	Ja	0	0
varav övrig miljötillsyn (565-567, 575)	50	15	18	0	Ja	Ja	0	0
Areella näringar totalt	2 007	1 178	5	0			3	0
varav Lantbruk (605)	2 000	1 176	0	0	Ja	Ja	0	0
varav rennäring (613)	7	2	2	0	Ja	Ja	0	0
varav fiske (623)	0	0	0	0	Nej	Nej	0	0
Social omvårdnad totalt⁹	337	59	53	34	Ja	Ja	0	0
varav äldreomsorg	138	27	5	6	Ja	Ja	2	0
varav handikappomsorg	154	26	1	1	Ja	Ja	1	0
varav individ- och familjeomsorg	45	6	1	11	Ja	Ja	0	0
Övrig förvaltning totalt	3 263	3 153	3 153	2	Ja	Ja	5	0
varav stiftelser (206)	184	126	126	0	Ja	Ja	0	0
varav kameraövervakning (211)	384	26	26	0	Ja	Ja	0	0
varav bevakningsföretag (212)	4	0	0	0	Ja	Ja	0	0
varav lotterier (215)	31	31	31	0	Ja	Ja	0	0
varav jakt och viltvård (218)	3 020	2 970 ²	2 970	0	Ja	Ja	5	0

² Uppskattat antal

Verksamhetsgren Social tillsyn

TABELL 2.2 - VERKSAMHETSKOSTNADER OCH ÅRSARBETSKRAFTER 2004 FÖR VERKSAMHETSGREN SOCIAL TILLSYN

Tabellen skall innehålla verksamhetskostnader enligt resultaträkningen. Fakta i tabellen skall endast redovisas för senaste räkenskapsår (dvs. 2004).

Kostnader och årsarbetskrafter för VG Social tillsyn	Kostnader (tkr)	Årsarbetskrafter
Totala kostnader VG Social tillsyn (exkl. OH)	2 811	4,56
varav Tillsyn och rådgivning m.m. (701, 709)	2 357	4,1
varav Enskild vårdverksamhet (702)	82	0,16
varav Individärenden (703)	2	0,01
varav Fördelning av statsbidrag (704)	307	0,21
varav Alkoholärenden (705)	63	0,08
Verksamhetsgrenens andel av myndighetsövergripande kostnader (10 + 11)	1 165	0,99
Totala kostnader VG Social tillsyn (inkl. OH)	3 976	5,55

TABELL 2.2.1 – SOCIAL TILLSYN – FÖRDELNING AV TILLSYNSINSATSER

Nedanstående tabell svarar mot de krav på återrapportering som avser verksamhetsgren Social tillsyn. Uppskatta hur social tillsyn fördelar sig i procent mellan främjande/förebyggande, inspektioner/kontroll och övrig tillsyn.

Tillsynsinsats	Procent
Främjande/förebyggande	50
Inspektion/kontroll	30
Övrig tillsyn	20
Summa	100

Redovisning och kommentarer till de viktigaste främjande/förebyggande tillsynsinsatserna under året;

- Främjande/förebyggande tillsyn innebär *dels* rådgivning till socialtjänsten i ej registrerade tillsynsärenden, *dels* förebyggande innehåll i registrerade tillsynsärenden.
- Inspektion/kontroll är innehållet i tillsynsärenden av renodlat kontrollerad art.
- Övrig tillsyn innebär arbete med ärenden som ej registrerats som tillsynsärenden.

Exempel på viktiga främjande/förebyggande tillsynsinsatser

- Kvalificerad rådgivning till socialtjänsten. Många frågor av socialrättslig karaktär, kunde utan denna rådgivning ha lett till felaktighet i handläggning, med kritik i tillsynsärenden.
- Konferenser som Länsstyrelsen anordnat; Två konferenser rörande nya allmänna råd från Socialstyrelsen om vårdnad, boende och umgänge, samt föreskrifter och allmänna råd om hem för vård eller boende. Deltagare: Socialstyrelsen, länets kommuner och Länsstyrelsen.
- Utbildning av ledningsgrupper för personliga ombud (till personer med psykiska funktionshinder) Närvarande: Ledningsgrupper i länet, personliga ombud i länet och Länsstyrelsen.
- Flera möten, där Länsstyrelsen informerat om den utökade äldreomsorgstillsynen. Medverkande länets socialtjänst, kommunala pensionärsråd och pensionärsorganisationer.

TABELL 2.2.2 – SOCIAL TILLSYN – ANTAL INSPEKTIONER/KONTROLLER

Nedanstående tabell svarar mot de krav på återrapportering avseende verksamhetsgren Social tillsyn.

Observera att det är **antal inspektioner** som skall anges - inte antalet tillsynsobjekt. Kommuner avser kommuner där länsstyrelsen mer ingående granskat ett eller flera verksamhetsområden.

Genomförd tillsyn		Med inriktning på barn och unga	Med inriktning på missbruk	Med inriktning på psykosociala problem
		Antal Hem för vård eller boende (HVB)	Privat	1.
	Offentlig	0	0	0
		Äldre	Funktionshindrade	varav psykiskt funktionshindrade
Antal särskilda boendeformer	Privat	0	1.	0
	Offentlig	12	0	0
Antal granskade kommuner/kommundelar	Missbruk	Barn och unga	Äldreomsorg	Handikappomsorg
	0	0	10	1

TABELL 2.2.3 – SOCIAL TILLSYN – AVSLAGSBESLUT M.M.

År	Antal ej verkställda				Avslagsbeslut trots bedömt behov enl. SoL, antal	Sanktions avgift, SoL	
	Beslut enligt SoL		Domar enligt SoL			Antal ansökningar	Domar med bifall
	Särskilda boende	Andra insatser	Särskilda boenden	Andra insatser			
31/12 2002	80	41	-	-	18	-	-
31/12 2003	32	84	-	-	9	-	-
Under 2004						-	-
År	Antal ej verkställda				Avslagsbeslut trots bedömt behov enl. LSS, antal	Sanktionsavgift, LSS	
	Beslut enligt LSS		Domar enligt LSS			Antal ansökningar	Domar med bifall
	Särskilda boenden	Andra insatser	Särskilda boenden	Andra insatser			
31/12 2002	37	105	1	--	--	-	-
31/12 2003	55	102	--	--	1	-	-
Under 2004						-	-
Antalet ansökningar enligt 16 kap 1§ SoL under 2004							

Mål 1: Länsstyrelsen skall tillse att socialtjänstens arbete bedrivs målinriktat, lagenligt samt med god kvalitet och framförhållning i planeringen. För år 2004 skall särskilt gälla att brister och missförhållanden i huvudmännens verksamhet skall åtgärdas i enlighet med en av länsstyrelserna och huvudmännen överenskommen tidsram.

För äldreomsorgstillsynen gäller följande

Den viktigaste verksamhetstillsynen genomfördes vid ett särskilt boende för personer med omfattande behov. Tillsynen genomfördes från en problemorienterad utgångspunkt vid ett oanmält besök. Det resulterade i en djupgående verksamhetstillsyn. Då användes SLUG-modellen; intervju metod samt granskning av dokumentation. Förnyelsen bestod av ett brukarorienterat arbetssätt, där intervjuer gjordes först med närstående, sedan med personal och arbetsledning.

En annan viktig verksamhetstillsyn i alla besökta kommuner har gällt tillämpningen av föreskrifterna i Lex Sarah. I en av kommunerna resulterade tillsynen i personalförstärkning nattetid.

Kommunerna har redovisat vidtagna och planerade åtgärder inom given tidsram. Vissa åtgärder sker på längre sikt.

De flesta kommuner har på grund av resursbrist inte haft möjlighet att ge de gamla utevistelse i tillräcklig omfattning. Samma problem har det varit med aktivering och socialt innehåll i vardagen. Det finns svagheter i kommunernas kvalitetssystem orsakade av tids- och kompetensbrist. Den individuella planeringen vid särskilt boende har varit bristfällig vad gäller struktur, omfattning, uppföljning, samt samverkan med närstående. Det handlar om brister i rutiner, riktlinjer, kompetens och i vissa fall tid.

För tillsynen av handikappomsorgen gäller följande

De brister som påpekats har till stor del åtgärdats inom överenskommen tid. I de ärenden där de-klar inte åtgärdats har det berott på resursbrist. Till exempel har fysisk planering och frågor om personalförsörjning skjutits framåt i tiden. I enstaka ärenden har kommunen en annan uppfattning än tillsynsmyndigheten vad gäller personaltäthet för att garantera en god och säker omsorg.

Den viktigaste verksamhetstillsynen har gällt psykiskt funktionshindrade, på individ-, verksamhets- och övergripande nivå. Länsstyrelsen har använt ny metodik med bedömningskriterier som visat sig vara användbara i kommunens utvecklingsarbete. I kommunerna har en utveckling skett inom biståndshandläggningen. Den enskildes hela situation och behov av daglig sysselsättning har uppmärksammas mer systematiskt. Detta är en prioriterad tillsyn utifrån en nationell kraftsamling, och läget i länet.

Länsstyrelsen anordnade en konferens i Lycksele med deltagare från sju inlandskommuner. Syftet var att återföra resultat efter tillsyn av kommunernas planering av insatser för personer med psykiska funktionshinder. Återföringen genomfördes i samverkan med Socialstyrelsen, Socialstyrelsens RT-enhet, RSMH, IFS, och Socialpsykiatriskt kunskapscentrum i Västerbotten. Behovet av att samverka och bedriva uppsökande verksamhet uppmärksammades särskilt. Ett projekt "Förstärkt verksamhet - förbättrad samverkan för personer med psykiska funktionshinder i södra Lappland" startade. Det ägs av Socialpsykiatriskt kunskapscentrum. Arbetet leds av en projektgrupp i vilken bland annat Länsstyrelsen ingår. En projektledare är anställd för att skapa och underhålla ett nätverk av representanter från sju kommuner och från psykiatrin. Detta förstärkta samarbete förväntas ge metoder för inventering och utveckling av samhällets insatser.

I tillsynen av Individ- och familjeomsorgen har den viktigaste frågan varit hur kommunerna tillämpat regler för mottagande av anmälan om barn som far illa och hur man beslutat att utreda eller inte utreda anmälan. Två kommuner har särskilt uppmärksammats efter Länsstyrelsens kritik på hur man handlagt dessa ärenden.

Av lagändringen i Sol 16:1 kan inte utläsas några effekter i tillsynen.

Mål 2: För att förbättra helhetssynen i socialtjänstens arbete skall länsstyrelsen i tillsynsarbetet beakta jämställdhets-, barn- och tillgänglighetsperspektiv.

I tillsynen av Individ- och familjeomsorgen uppmärksammas alltid barnperspektivet, särskilt i rådgivning och i enskilda tillsynsärenden. I tillämpliga delar beaktas även barnperspektivet vid beslut om fördelning av statliga utvecklingsmedel, där även jämställdhet uppmärksammas.

För tillsynen av handikappomsorgen gäller att jämställdhetsperspektivet beaktats vid granskning av personalgruppers sammansättning. Tillgänglighet vad gäller bostadens fysiska planering och dess närmiljö har uppmärksammats särskilt.

Vid Länsstyrelsen var under året en särskild grupp verksam med anledning av det Europeiska handikappåret 2004. Vår socialkonsulent i handikappfrågor var sekreterare i gruppen, där förutom Länsstyrelsens representanter, ett flertal handikapporganisationer och olika myndigheter deltog.

För tillsynen av äldreomsorgen gäller att i materialet för verksamhetstillsynen ingår frågor om insatserna ges och utformas efter mäns och kvinnors olika behov och intressen. Tillsynen har visat att insatserna planeras utifrån individuella behov. Frågeställningar om jämställdhet på ett mer strukturellt plan är nya inom äldreomsorgen. Frågor om tillgänglighet gäller information, lokaler och omsorgsinsatser.

En konferens om jämställdhet inom socialtjänsten var planerad till hösten 2004 men kommer att genomföras strax efter årsskiftet. Den handlar om Socialstyrelsens material "Jämställd socialtjänst" och meddelandeblad "Ett första steg mot en jämställd socialtjänst."

Mål 3: I syfte att förbättra kvalitet och säkerhet inom äldreomsorgen skall de samlade tillsynsinsatserna öka väsentligt jämfört med år 2003. Det skall åstadkommas genom äldreskyddsombuden och övriga tillsynsresurser inom området.

Mål 4: Länsstyrelsen skall tillse att kommunernas användning av individuella planer för funktionshinder, som syftar till att bättre samordna insatser och att samverka, ökar i varje län under år 2004 jämfört med resultatet i Socialstyrelsens kartläggning år 2003.

I de verksamhetstillsyner som genomförts inom LSS-området har frågor angående förekomst av individuell plan enligt LSS ingått och planer har granskats. En enkätundersökning genomfördes i samtliga kommuner i länet. Syftet var att följa upp antal individuella planer jämfört med tidigare år och att inhämta kunskaper om upplevda problem med denna form av planering.

Utifrån resultatet av denna undersökning planerar vi informations- och utbildningsinsatser till kommunerna under år 2005.

Mål 5: Samverkan mellan länsstyrelserna och Socialstyrelsen skall vidareutvecklas i syfte att uppnå:

- ökad samordning såväl mellan länsstyrelserna som mellan den regionala och nationella tillsynen inom socialtjänstområdet samt
- ökad samordning när det gäller tillsynen över socialtjänsten och hälso- och sjukvården.

Samverkan mellan Länsstyrelsen och Socialstyrelsen sker i stor utsträckning inte minst inom äldreomsorgstillsynen, enligt redovisningen ovan. Vi samverkar främst med Socialstyrelsens RT-enhet i Umeå. Socialstyrelsen centralt anordnar även utvecklingsinsatser för äldreomsorgstillsynen. Vi har också samverkat med Socialstyrelsen centralt inom den nationella kraftsamlingen för psykiskt funktionshindrade som nämnts ovan. Denna tillsyn fortsätter under 2005 i samverkan med både Socialstyrelsen centralt och RT-enheten i Umeå.

Denna samverkande tillsyn mellan Länsstyrelsen och RT-enheten innebär samordningsvinster för kommunerna. Gemensamma besök gör att kommunerna får en tydligare helhetsbild av vad som behöver förbättras inom vård och omsorg. Den enskilde brukarens helhetsituation blir bättre belyst, vilket bidrar till en kvalitetsökning inom både SoL och HSL-området inom äldreomsorgen.

Jämställdhetsperspektivet beaktas i framtagandet av gemensamma bedömningskriterier. För handikappomsorgen granskas personalgruppens sammansättning. Inom äldreomsorgen frågas vid tillsynen efter om insatserna ges och utformas efter mäns och kvinnors olika behov och intressen.

Samverkan mellan länsstyrelser har skett i arbetet med att stödja utveckling av verksamhet med personliga ombud. En utvärdering av verksamheten genomfördes i samverkan med fem länsstyrelser och Socialstyrelsen. En utbildningsdag genomfördes i december 2004. Där presenterades resultatet av utvärderingen för de personliga ombud och ledningsgrupper som ingått i studien (15 team, varav 2 från Västerbotten). Några gemensamma nämnder finns inte i Västerbotten.

Mål 6: Länsstyrelserna skall se till att den kommunala tillsynen på alkohol- och tobaksområdet skärps.

Vi har haft särskilt fokus på den kommunala folköls- och tobakstillsynen i fem kommuner. Vidare har samtliga kommuner i samband med nätverksträffar, (IFO-handläggare från kommunerna och Social tillsyns representanter), uppmanats att öka sin tillsyn på folköls- och tobaksområdet, såväl avseende kvalitet som kvantitet. En konferens kring alkohollagen och dess tillämpning genomfördes i samverkan med Statens Folkhälsoinstitut för alkoholhandläggare och beslutsfattare i Västerbotten och Västernorrland. Särskild tid ägnades åt tillsynsfrågor i allmänhet, åt folköls- och tobaksfrågor i synnerhet.

Mål 7: Stödet och skyddet till kvinnor som är utsatta för våld eller andra övergrepp skall uppmärksammas i tillsynen.

Under året redovisades och avslutades den särskilda kartläggningen om hedersrelaterat våld. Projektledaren för detta arbete utförde uppdraget under ledning av jämställdhetsdirektören och social tillsyn i samverkan. Senare under året startade den nya verksamheten med fördelning av medel till att motverka hedersrelaterat våld. Även denna verksamhet har en projektledare som vägleds av jämställdhetsdirektören och social tillsyn i samverkan.

Barnperspektivet uppmärksammas alltid i enskilda tillsynsärenden, så även i de fall mödrar utsatts för våld. I de tidigare nämnda tillsynerna i två kommuner angående anmälan om barn som far illa och hur detta utreds, fokuserades särskilt barnens situation.

Social tillsyn har ofta i rådgivningssituationer anledning att påpeka vikten av innehållet i Socialtjänstlagens brottsofferparagraf, 5:11. Exempelvis kan detta betyda att socialtjänsten ska ha särskild förståelse för en kvinnas ökade behov av ekonomiskt bistånd vid en akut situation då hon måste flytta till egen bostad. Social tillsyn har till socialtjänsten framfört vikten av att hålla de kommunala handlingsplanerna om mäns våld mot kvinnor aktuella.

Slutligen kan åter påpekas att Länsstyrelsen under januari 2005 anordnas en konferens med Socialstyrelsen och länets socialtjänst, om jämställdhet inom socialtjänsten.

Verksamhetsgren Miljötillsyn

TABELL 2.3 - VERKSAMHETSKOSTNADER OCH ÅRSARBETSKRAFTER 2004 FÖR VERKSAMHETSGREN MILJÖTILLSYN

Tabellen skall innehålla verksamhetskostnader enligt resultaträkningen. Fakta i tabellen skall endast redovisas för senaste räkenskapsår (dvs. 2004).

Kostnader för VG Miljötillsyn	Kostnader (tkr)	Årsarbetskrafter
Totala kostnader VG Miljötillsyn (exkl. OH)	14 884	16,81
varav Tillsyn av plan- och byggfrågor m.m.(404)	105	0,17
varav Fornminnen (431)	238	0,5
varav Byggnadsminnen (432)	145	0,28
varav Kyrkliga kulturminnen (433)	241	0,49
varav Byggnadsvård (434)	2 977	1,05
varav Fornminnes- och kulturlandskapsvård (435)	148	0,2
varav Tillsynsvägledning inom naturvård och miljöskydd (503, 504)	228	0,4
varav Skyddade områden (515, 516)	119	0,21
varav Tillsyn avseende naturskydd m.m. (525-528)	925	1,95
varav Tillsyn över vattenverksamhet och täkter (535, 537, 545, 546)	742	1,48
varav Tillsyn av miljöfarlig verksamhet och förorenade områden (555, 575)	1 037	2,23
varav Övrig miljö- och hälsotillsyn (565-567)	229	0,46
varav Tillsyn över lantbruk (605)	104	0,05
varav Tillsyn rennäring (613)	6 274	5,07
varav Tillsyn över fiske (623)	1 372	2,27
Verksamhetsgrenens andel av myndighetsövergripande kostnader (10 + 11)	3 624	3,09
Totala kostnader VG Miljötillsyn (inkl. OH)	18 508	19,9

TABELL 2.3.1 – LÄNSFAKTA INOM MILJÖTILLSYN

Nedanstående tabell svarar mot de krav på återrapportering som avser verksamhetsgren Miljötillsyn.

Länsfakta om rennäring	2004-12-31	2003-12-31	2002-12-31
Faktiskt antal renar i förhållande till tillåtet antal (%)	97 ¹	96 ¹	(105) ²
Antal slaktade renar/år	15 341	16 707	15 987
Produktion av renkött/år (ton)	415	492	452
Antal renskötsel företag	101	100	125
Antal samebyar	7	7	7

1) Källa: Av samebyarna inlämnade renlängder, jämte av länsstyrelsen i december 2003 fastställda nya högsta renantal. 2) Redovisade uppgifter är framräknade med utgångspunkt från de föräldrade högsta renantal som tidigare gällde och som finns i de sk byordningarna från 1946.

Mål 1: Länsstyrelsernas tillsyn av naturmiljön, kulturhistoriskt värdefulla miljöer, byggnader och fornminnen m.m. skall bidra till att nå miljö kvalitetsmålen och bevarandet av naturmiljön och kulturarvet samt att miljöskador inte uppkommer.

Inom området fornvård har vi haft tillsyn på fem vårdade lokaler. Vi har kontrollerat skötseln inom kulturlandskapsvården på tre lokaler och kulturreseptatet Rörträsk vid ett tillfälle. Tillsynen har medfört att utförarna kan öka kvalitén på markvården.

Vid varje beslut om tillstånd att göra ingrepp i fornlämningsområde vid skogsbruk bifogas ett informationsblad om den aktuella fornlämningens historik och vad som gäller enligt 2 kap KML. Denna tillsynsvägledning utöver själva beslutet bidrar till bättre förståelse hos markägarna.

Två byggnadsminnen (Kåge repslageri, Skellefteå, Minervaskolan, Umeå) har besökts med efterföljande rådgivning. Genom museernas antikvariska kontroll vid byggnadsvård med bidrag från Länsstyrelsen utövas regelbunden tillsynsvägledning på bidragsobjekten. År 2004 har det berört ca 45 objekt. Resultatet blir en mer antikvariskt riktig genomförd byggnadsvård.

I Lycksele kommun genomförde Länsstyrelsen en välbesökt informationsdag om kulturmiljöfrågor för politiker och tjänstemän från miljö-/bygg och kultur-/fritid. Förhoppningsvis ökar och fördjupas kontakterna med kommunen efter detta möte.

På Länsstyrelsens webbplats har vi lagt ut råd om enklare byggnadsvård. En effekt kan vara att allmänheten rustar sina byggnader med antikvariskt godtagbara metoder.

Tillsyn enligt 2 kap KML har ej varit aktuellt under året pga exploateringarnas karaktär.

Mål 2: Länsstyrelsernas tillsyn över rennäringen skall bedrivas så att naturbetesmarkernas långsiktiga produktionsförmåga, den biologiska mångfalden och kulturmiljövärdena behålls. Samtidigt skall bevakas att markerna ger uthålligt god avkastning. Målet gäller för länsstyrelserna i Norrbottens, Västerbottens och Jämtlands län.

Nya högsta renantal fastställdes i Jämtlands län under 1970-talet. Något motsvarande har inte skett i Västerbottens och Norrbottens län. Som en förenklad form av renräkningskontroller har vi gjort ”baklängesberäkningar” främst med stöd av slaktstatistik. God överensstämmelse har rått mellan inrapporterade uppgifter och Länsstyrelsens analysresultat.

I december 2003 fastställde Länsstyrelsen nya högsta renantal för Västerbottens län. Detta företas mycket sällan. Förra gången skedde det år 1945. Eftersom Västerbotten nu har nya högsta renantal kunde vi överge den indirekta kontrollverksamheten. Renräkningskontroller av traditionell typ företas numera årligen. Vi har tagit fram en särskild fältblankett för ändamålet och utsett en kontrollansvarig som har en arvoderad medhjälpare till sitt förfogande. Kontrollerna föregås av överläggningar med berörd sameby. Utan samebyns aktiva medverkan vore kontrollverksamheten mycket svår att utföra på ett framgångsrikt sätt. Kontrollen går till så att samebyn anmäler till Länsstyrelsen samtliga renskiljningar under oktober till mars; Länsstyrelsen är sedan närvarande vid skiljningarna, och gör kontroller enligt utarbetad fältblankett. Först när samtliga skiljningar under en vintersäsong är avslutade kan bedömda renantal etc summeras och jämföras med de högsta renantal som Länsstyrelsen beslutat och kontrollen därmed avslutas.

Renräkningskontroller för år 2004 påbörjades i början av december i en av länets samebyar. Resultatet av denna räkning väntas vara klart i april 2005. Inga viten har utfärdats under 2004.

Verksamhetsgren Djur- och Livsmedelstillsyn

TABELL 2.4 - VERKSAMHETSKOSTNADER OCH ÅRSARBETSKRAFTER 2004 FÖR VERKSAMHETSGREN DJUR- OCH LIVSMEDELSTILLSYN

Tabellen skall innehålla verksamhetskostnader enligt resultaträkningen. Fakta i tabellen skall endast redovisas för senaste räkenskapsår (dvs. 2004).

Kostnader för VG Djur- och livsmedelstillsyn	Kostnader (tkr)	Årsarbetskrafter
Totala kostnader VG Djur- och livsmedelstillsyn (exkl. OH)	287	0,5
varav Livsmedelskontroll (281)	12	0,02
varav Djurskydd (282)	211	0,4
varav Smittskydd (283)	64	0,08
varav Veterinära frågor (284)	0	-
Verksamhetsgrenens andel av myndighetsövergripande kostnader (10 + 11)	118	0,10
Totala kostnader VG Djur- och livsmedelstillsyn (inkl. OH)	405	0,6

TABELL 2.4.1 – LÄNSFAKTA INOM DJUR OCH LIVSMEDELSTILLSYN

Nedanstående tabell svarar mot de krav på återrapportering som avser verksamhetsgren Djur- och livsmedelstillsyn.

Länsfakta för verksamhetsgrenen	2004-12-31		2003-12-31		2002-12-31	
Antal distriktsveterinärer	23		16		16	
varav män/kvinnor	9	14	7	9	6	10
Antal övriga statligt anställda veterinärer	2		3		3	
varav män/kvinnor	1	1	1	2	1	2
Antal privat anställda veterinärer	13		11		11	
varav män/kvinnor	5	8	5	6	5	6
Antal veterinärstationer med distriktsveterinär	5		5		5	
varav antal distriktveterinärstationer där statliga uppgifter fullgörs av privata veterinärer	0		0		0	
Antal inspektörer inom livsmedelstillsynen, st/åa	Not ¹	Not ¹	Not ¹	Not ¹	23	5,8
varav män/kvinnor	Not ¹	Not ¹	Not ¹	Not ¹	10	13
Antal inspektörer inom djurskyddstillsynen, st/åa	17	5	17	4	14	4
varav män/kvinnor	10	7	11	6	9	5

Not ¹ From år 2001 lämnar Kommunerna uppgifterna direkt till Livsmedelsverket. Länsstyrelsen har inte erhållit uppgifterna från Livsmedelsverket för år 2003 och 2004.

Mål 1: Djurskyddstillsynen skall bedrivas effektivt och likvärdigt i hela landet. Målet med länsstyrelsernas arbete inom verksamhetsgrenen är att uppnå en god djurhälsosituation, en fungerande veterinär samverkan och ett gott djur- och smittskydd. Brister och missförhållanden skall uppmärksammas och åtgärdas. Länsstyrelsen skall särskilt verka för att:

- den veterinära verksamheten är ändamålsenlig med bl.a. en väl fungerande samverkan mellan olika veterinära kategorier,
- djurhälsosituationen och djurskyddet bevakas och hålls på en hög nivå genom uppföljning av - ställda smitt- och djurskyddskrav,
- djursjukdata rapporteras fullständigt och korrekt och
- insamling och transport av animaliska biprodukter sker på ett säkert sätt.

Mål 2: En effektiv och likvärdig livsmedelstillsyn i hela landet genom:

- aktivt deltagande från länsstyrelsen i Livsmedelsverkets normerande inspektioner m.m. hos länets kommuner,
- att verka för ökad resurseffektivitet i tillsynen i syfte att optimera konsumentskyddet i förhållande till inspektionskapaciteten.

Länsstyrelsens bidrag till att förbättra livsmedelstillsynen har under året varit kraftigt reducerat på grund av stora svårigheter att rekrytera länsveterinär, vilket lett till vakans och personalbrist. Vår bedömning är dock att kommunernas livsmedelsinspektörer gör sitt bästa utifrån de små resurser de har.

Under året har Livsmedelsverket gjort normerande inspektioner i länet. De har eller håller på att börja använda sig av datorbaserade inspektioner för att göra tillsynen inom och mellan kommunerna mer likvärdig. Kommunerna har tillsammans med Livsmedelsverket hållit möten i Projektinriktad Kontroll. Livsmedelsverket har gjort en inspektion av Norrmejerier. Vid Livsmedelsverkets normerande inspektioner i kommunerna framkom bland annat brister i företagets program för egenkontroll. Kommunernas livsmedelsinspektörer anser i de flesta fall att de är för få för att hinna utföra all tillsyn som de är ålagda.

Inom den statliga livsmedelstillsynen utövar en veterinär den direkta tillsynen vid Skellefteå Slakteri. En veterinär är statsinspektör för slakt- och charkuterianläggningar. Distriktsveterinärerna arbetar med renslakt- och viltbesiktning på uppdrag av Livsmedelsverket.

Mål 3: En förstärkt och förbättrad lokal livsmedelstillsyn. Länsstyrelserna skall aktivt medverka i och ta initiativ till utbildningsinsatser för kommunernas inspektörer och annan personal, inklusive den egna, som verkar inom den offentliga livsmedelstillsynen.

Antal kommuner som har upprättat tillsynsplaner för livsmedelstillsynen och meddelat Länsstyrelsen dessa: Umeå, Skellefteå, Vilhelmina, Dorotea och Malå.

Länsstyrelsen har inte medverkat i något fortbildningstillfälle för livsmedelsinspektörerna.

Verksamhetsgren Övrig Tillsyn

TABELL 2.5 - VERKSAMHETSKOSTNADER OCH ÅRSARBETSKRAFTER 2004 FÖR VERKSAMHETSGREN ÖVRIG TILLSYN

Tabellen skall innehålla verksamhetskostnader enligt resultaträkningen. Fakta i tabellen skall endast redovisas för senaste räkenskapsår (dvs. 2004).

Kostnader för VG Övrig tillsyn	Kostnader (tkr)	Årsarbetskrafter
Totala kostnader VG Övrig tillsyn (exkl. OH)	1 898	3,86
varav stiftelser (206)	109	0,16
varav Kameraövervakning (211)	87	0,18
varav Bevakningsföretag (212)	76	0,19
varav Lotterier (215)	30	0,08
varav Jakt och viltvård (218)	1 173	2,19
varav Yrkesmässig trafik (243, 244)	423	1,06
Verksamhetsgrenens andel av myndighetsövergripande kostnader (10 + 11)	794	0,68
Totala kostnader VG Övrig tillsyn (inkl. OH)	2 692	4,54

Mål 1: För tillsyn som ej omfattas av någon av de övriga verksamhetsgrenarna inom verksamhetsområdet gäller det övergripande målet för verksamhetsområdet.

Kostnaden mellan år 2003 och 2004 för Jakt och viltvård, (218) har minskat med ca 153 tkr. Antalet årsarbetskrafter för Jakt och viltvård har ökat med 0,46 åarb från år 2003 till 2,19 åarb år 2004. För övriga objekt i tabellen ovan har det skett marginella kostnadsförändringar mellan åren 2002 och 2003.

Mål 2: Länsstyrelsernas tillsynsverksamhet över kommunerna skall främja en effektiv tillämpning av regelverk på byggområdet i syfte att tillgodose god kvalitet i byggande och förvaltning av byggnader och anläggningar.

Mål 3: Länsstyrelserna skall genom sin tillsynsverksamhet verka för att den kommunala räddningstjänsten tillförsäkras allmänheten en god säkerhetsnivå i förhållande till den lokala och regionala riskbilden.

Den 1 januari 2004 ersattes Räddningstjänstlagen med Lag om skydd mot olyckor (SFS 2003:778), vilket innebar många nya riktlinjer för kommunerna. Omställningen har resulterat i att tillsynsarbetet mest består av administrativ granskning och av kommunbesök där informationsutbyte och diskussioner fått komma till uttryck i väntan på att det nya systemet sätter sig. Vi har kvalitetsgranskat kommunernas årsredovisning av räddningstjänst och sotningsverksamhet. Vi har också i samtliga kommuner följt upp hur tillämpningen av lagen fungerat i praktiken. Besöken i länets kommuner, där vi bland annat informerat om lagen och om kommunernas nya roll, har medverkat till att kontakterna med såväl tjänstemän som politiker utvecklats vilket förenklat samarbetet. Att vi anordnade en tvådagars konferens på samma tema bidrog också till detta. Vår ambition att utveckla samarbete har också kommit till uttryck i möten med Regionala rådet för räddningstjänst och i deltagande vid en konferens för räddningschefer. Vi har även genomfört en regional samverkanskurs, hållit i möten med grupperna för Ume-, Vindel-, och Skellefteälven samt deltagit i en träff med älvgruppen Ångermanälven.

VO Ärendehandläggning

Mål 1: Länsstyrelsernas verksamhet skall kännetecknas av en enhetlig rättstillämpning, god service och information samt en snabb och korrekt handläggning.

Förbättringar och vidareutveckling

Under året har Länsstyrelsen satsat på information kring 24-timmarsmyndigheten. Två seminarier har genomförts för all personal med god uppslutning. Vid det första presenterades projekt inom Länsstyrelsens verksamhetsområden samt andra myndigheters lösningar. Teori varvades med praktik och demonstrationer av befintliga lösningar. Vid det andra seminariet gjordes en genomgång av ärendehantering, arkiv och offentlighetsfrågor.

Ärenderegistreringen, som centraliserades 2003, går mot en kvalitetsförbättring. För att ytterligare kvalitetssäkra ärendehantering har Länsstyrelsen under 2004 fortsatt dokumenteringen av rutiner och ärendeflöden. Om dessa är kända och följs av var och en ger det en enhetlig och korrekt hantering. Detta är en viktig del för att kunna vara effektiva och ge god service.

Under året har vi:

- dokumenterat ärenderutiner för ett trettiotal flöden,
- utvecklat diariiprogrammet för tydligare registrering,
- utarbetat gemensamma rutiner och anvisningar för att säkerställa hanteringen,
- lagt ut möjligheten att se ärendena via diariet på webben.

Kommentarer till Tabell Redovisning av ärenden

Yrkesmässig trafik (24) Av antalet avgjorda ärenden inom sakområdet Yrkesmässig trafik (24) har andelen initiativärenden ökat till följd av en särskild satsning på den fortlöpande tillsynen av tillståndshavare.

Körkortstillstånd (251) Det är bara utredningsärenden som diarieförs. Ärenden som inte föranleder utredning, så kallade gröna ärenden redovisas enligt not 8. Antalet diarieförda ärenden har minskat kraftigt jämfört med föregående år beroende på att övergångsregeln för högre behörigheter (45-åringarna) upphörde 2003-09-30. Balansen av ärenden har minskat under året av samma anledning. Av de ärenden som har överklagats och avgjorts av högre instans är ändringsfrekvensen cirka 7 procent. Genomströmningstidens ökning under 2004 berodde på den stora anhopningen av högre behörigheter som skulle granskas av konsultläkaren. Utökad tid för konsultläkaren under 2004 gjorde att dessa balanser avklarades under våren 2004.

Villkor och körkortsingripande (252, 253) Ärendegruppen 252 (villkorsärenden) har ökat med cirka 30% vilket beror på reglerna enligt 3 kap.12 § KKL ("45 åringarna") trots detta har ärendebalansen sjunkit jämfört med år 2003. Konsultläkarens utökade tid kan ha bidragit till detta. Ärendegruppen 253 (körkortsingripande) bedöms ligga på samma nivå som tidigare år. Antal deltagare i försöksverksamheten med alkolås har ökat till ett 40-tal jämfört med 2003 då antalet var 30. Av de ärenden, under denna rubrik, som har överklagats och avgjorts av högre instans är ändringsfrekvensen cirka 10 procent, en minskning från förra året med 5 %.

Trafikföreskrifter (258, 259) Inom sakområdet Trafikföreskrifter (258, 259) har antalet initiativärenden minskat p.g.a., att underlag för omprövning av befintliga trafikföreskrifter, enligt övergångsbestämmelserna till trafikförordningen, inte funnits framtagna. Detta förhållande har också påverkat genomströmningstiden eftersom initiativärenden normalt går betydligt snabbare än inkomna ärenden.

Hållbar samhällsplanering och boende (40 och 41) För sakområdet Bostadsbyggnadssubventioner och Investeringsbidrag (411 och 412) har antalet ansökningar ökat kraftigt men handläggningstiden har kunnat behållas på normal nivå. Bidragsramen för Energiåtgärder (413) är förbrukad. Dessa ärenden avvaktar en ev ytterligare tilldelning av medel varför handläggningstiden blir lång.

Naturvård och miljöskydd (5). Den ingående balansen vid årets början var 1243 och den utgående balansen är 1116. Flertalet sakområden har minskat sina balanser trots att antalet inkomna ärenden ökat från 2055 till 2139. I första hand har vi inriktat oss på att minska balansen för ärenden som är äldre än ett år. Dessa har minskat från 638 till 521. Det är önskvärt att ytterligare minska balanserna. Arbetet med detta kommer att fortsätta med ökade resurser.

Rennäring (61). Den ingående balansen vid årets början var 165 och den utgående balansen är 146. Även inom detta sakområde har inriktningen varit att minska balansen för ärenden som är äldre än ett år. Dessa har minskat från 80 till 53.

TABELL 3.1 – REDOVISNING AV ÄRENDEN

A	B	C1	C2	D	E	F	G		H	I	
Sakområde och del av sakområde	Ingående balans 04-01-01	Antal inkomna ärenden under 2004 ¹⁾ (exkl initiativ-ärenden)	Antal initiativ-ärenden under 2004	Antal avgjorda ärenden under 2004 ²⁾	Utgående balans 04-12-31 (E = B+C-D)	Antal överklagade ärenden under 2004 ³⁾	Antal överklagade ärenden som avgjorts i högre instans ⁴⁾	varav antal ändrade ⁵⁾	Genomsnittlig genomströmningstid (dagar) ⁶⁾	Variation i genomströmningstid ⁷⁾	Antal ej avgjorda ärenden, äldre än ett år.
Övrig förvaltning (202-219)	298	1 014	96	1 188	220	22	13	0	170	65,25	46
Kommunikationer (24-25, 34) ⁸⁾	1 499	6 200	385	7 033 K=1356 M=4905	1 051	208	190	18	65	82	75
varav Yrkesmässigt trafik (24)	38	365	343	699 K=42 M=250	47	3	0	0	22	27	0
varav Körkortstillstånd m.m. (251)	588	2 410 Se Lst anteckn efter noterna	1	2 775 K=738 M=2028	224	30	26	2	58	85	2
varav Villkor och körkortsinsgripanden (252,253)	817	3 107	2	3 204 K=573 M=2622	722	156	153	16	80	86	70
varav Trafikföreskrifter (258, 259)	26	219	26	248 K=2 M=3	23	19	11	0	38	52	0
Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor (28)	12	197	7	182	34	3	0	0	32	34	1
varav Livsmedelskontroll (281)	0	4	0	4	0	1	0	0	-	-	0
varav Djurskydd (282)	5	120	3	109	19	2	0	0	36	34,5	1

LÄNSSTYRELSEN I VÄSTERBOTTENS LÄN 2004

A	B	C1	C2	D	E	F	G		H	I	
Sakområde och del av sakområde	Ingående balans 04-01-01	Antal inkomna ärenden under 2004 ¹⁾ (exkl initiativärenden)	Antal initiativärenden under 2004	Antal avgjorda ärenden under 2004 ²⁾	Utgående balans 04-12-31 (E = B+C-D)	Antal överklagade ärenden under 2004 ³⁾	Antal överklagade ärenden som avgjorts i högre instans ⁴⁾	varav antal ändrade ⁵⁾	Genomsnittlig genomströmningstid (dagar) ⁶⁾	Variation i genomströmningstid ⁷⁾	Antal ej avgjorda ärenden, äldre än ett år.
Regional utvecklingspolitik och konkurrens (30)	453	1 518	115	1 207 K=88 M=228 332 ¹⁰⁾	547	0	0	0	81 104 ¹⁰⁾	94 106 ¹⁰⁾	28
varav Företagsstöd (302)	87	600	7	558 K=88 M=228	136	0	0	0	75	77,5	1
varav Regional projektverksamhet (303)	212	380	4	390	206	0	0	0	109	100,75	3
varav EG:s strukturfonder (304)	107	420	62	79 332 ¹⁰⁾	178	0	0	0	23 104 ¹⁰⁾	7 106 ¹⁰⁾	18
Hållbar samhällsplanering och boende (40, 41)	318	567	4	638	251	35	40	8	96	46	186
varav Överklagande av kommuns beslut avseende planer enligt plan- och bygglagen (403)	0	21	0	13	8	12	0	0	53 (avser båda delarna av 403)	25,75 (avser båda delarna av 403)	0
varav överklagande av kommuns övriga beslut enligt plan- och bygglagen (403)	8	44	0	49	3	15	7	2	-	-	0
varav Bostadsbyggnadssubventioner (411)	6	37	0	35	8	1	0	0	59	47	0
varav Investeringsbidrag till bostäder (412)	5	17	0	17	5	0	0	0	98 (avser hela 412)	63,5 (avser hela 412)	0

LÄNSSTYRELSEN I VÄSTERBOTTENS LÄN 2004

A	B	C1	C2	D	E	F	G		H	I	
Sakområde och del av sakområde	Ingående balans 04-01-01	Antal inkomna ärenden under 2004 ¹⁾ (exkl initiativärenden)	Antal initiativärenden under 2004	Antal avgjorda ärenden under 2004 ²⁾	Utgående balans 04-12-31 (E = B+C-D)	Antal överklagade ärenden under 2004 ³⁾	Antal överklagade ärenden som avgjorts i högre instans ⁴⁾	varav antal ändrade ⁵⁾	Genomsnittlig genomströmningstid (dagar) ⁶⁾	Variation i genomströmningstid ⁷⁾	Antal ej avgjorda ärenden, äldre än ett år.
varav Bidrag till energiåtgärder (413)	265	63	0	144	184	7	9	4	282	462,25	182
varav investeringsstimulans till mindre hyresbostäder och student-bostäder (412)	2	15	0	12	5	0	0	0	-	-	0
varav Bidrag till åtgärder mot radon (414)	1	8	0	6	3	0	0	0	86	98,75	0
Kulturmiljö (43)	86	224	52	297	65	0	0	0	130	74	14
varav Fornminnen (431)	17	76	6	86	13	0	0	0	104	24	0
varav Byggnadsminnen (432)	14	24	3	32	9	0	0	0	254	254,25	5
varav Kyrkliga kulturminnen (433)	17	48	1	51	15	0	0	0	91	66	4
varav Byggnadsvård (434)	26	44	14	65	19	0	0	0	150	186	5
varav Fornminnes- och kulturlandskapsvård (435)	3	9	15	24	3	0	0	0	52	32	0
varav Kulturhistoriskt värdefulla miljöer (436)	1	12	11	20	4	0	0	0	22	5,75	0
Civilt försvar och räddningstjänst m.m. (45)	54	176	56	185	101	0	0	0	113	152	7

LÄNSSTYRELSEN I VÄSTERBOTTENS LÄN 2004

A	B	C1	C2	D	E	F	G		H	I	
Sakområde och del av sakområde	Ingående balans 04-01-01	Antal inkomna ärenden under 2004 ¹⁾ (exkl initiativärenden)	Antal initiativärenden under 2004	Antal avgjorda ärenden under 2004 ²⁾	Utgående balans 04-12-31 (E = B+C-D)	Antal överklagade ärenden under 2004 ³⁾	Antal överklagade ärenden som avgjorts i högre instans ⁴⁾	varav antal ändrade ⁵⁾	Genomsnittlig genomströmningstid (dagar) ⁶⁾	Variation i genomströmningstid ⁷⁾	Antal ej avgjorda ärenden, äldre än ett år.
Naturvård och miljöskydd (5)	1 243	2 139	371	2 637	1 116	38	11	2	175	140	521
<i>varav gemensamt för naturvård och miljöskydd samt övrigt miljö- och hälsoskydd (50, 56)</i>	121	326	45	392	100	7	4	1	154	92,75	40
<i>varav skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden (51)</i>	120	134	45	137	162	0	0	0	204	54	88
<i>varav prövning och tillsyn för skydd av naturen (52)</i>	319	462	33	545	269	5	1	0	166	123,5	151
<i>varav vattenverksamhet och täkter (53, 54)</i>	337	533	79	707	242	15	6	1	218	198	100
<i>varav prövning av miljöfarlig verksamhet, förorenade områden och restaurering (55, 57, 58)</i>	346	684	169	856	343	11	0	0	152	124	142
Lantbruk (60) ⁹⁾	98	604	56	629	122	13	13	1	60	59	27
	357 ⁹⁾	7 684 ⁹⁾		7 999 ⁹⁾	42 ⁹⁾				97 ¹⁰⁾	185 ¹⁰⁾	
Rennäring (61)	165	243	105	367	146	7	5	0	168	142	53

LÄNSSTYRELSEN I VÄSTERBOTTENS LÄN 2004

A	B	C1	C2	D	E	F	G		H	I	
Sakområde och del av sakområde	Ingående balans 04-01-01	Antal inkomna ärenden under 2004 ¹⁾ (exkl. initiativ-ärenden)	Antal initiativ-ärenden under 2004	Antal avgjorda ärenden under 2004 ²⁾	Utgående balans 04-12-31 (E = B+C-D)	Antal överklagade ärenden under 2004 ³⁾	Antal överklagade ärenden som avgjorts i högre instans ⁴⁾	varav antal ändrade ⁵⁾	Genomsnittlig genomströmningstid (dagar) ⁶⁾	Variation i genomströmningstid ⁷⁾	Antal ej avgjorda ärenden, äldre än ett år.
Fiske (62)	23	611	28	621	41	1	0	0	24	17,5	1
Social omvårdnad (702-709)	12	101	44	147 K=2 M=1	10	0	0	0	47	59	2
Jämställdhet och integration (8)	3	30	10	36	7	0	0	0	74	30,5	0
Summa	4 621	21 308	1 329	23 505	3 753	327	272	29			961
Varav Miljöprövningsdelegationens ärenden	27	31	-	25	33	-	-	-	448	514	10

¹ Med ärende avses fråga som av länsstyrelsen handläggs enligt fastställt regelverk.

² Med avgjorda ärenden avses expedierade ärenden eller ärenden som har avslutats på annat sätt, t.ex. genom att läggas ad acta.

³ Avser ärenden som är beslutade av länsstyrelsen och överklagade till högre instans.

⁴ Redovisa de ärenden som avgjorts i högre instans och vars domar inkommit till länsstyrelsen under 2004.

⁵ Avser ärenden som är ändrade i förhållande till länsstyrelsens beslut.

⁶ Med genomsnittlig genomströmningstid avses tid från diariet till beslutat ärende.

⁷ Avser skillnaden mellan övre och nedre kvartil i genomströmningstiden.

⁸ Redovisa därutöver i not antal inkomna ansökningar om körkortstillstånd som inte föranleder någon utredning, s.k. gröna ärenden, registrerade hos Vägverket.

⁹ Lantbruksärenden inkl. jordbrukarstödsärenden registrerade i IAKS och Ararat.

Länsstyrelsens redovisning till Not 8 ovan

5 145 inkomna ”gröna” körkortstillstånd, redovisning enligt not 8.

9 008 inkomna ”gröna” handledartillstånd, redovisning enligt not 8.

Länsstyrelsens Not 10

Summan avser Mål 1-ärenden som registreras i beslutsmyndighetens diarium. I dessa kolumner är summorna separerade för att det ska vara möjligt att jämföra handläggningstiden mot antal ärenden.

I övriga kolumner är ärendena sammanlagda.

Verksamhetsgren Trafikärenden**TABELL 3.2 - VERKSAMHETSKOSTNADER OCH ÅRSARBETSKRAFTER 2004 FÖR VERKSAMHETSGREN TRAFIKÄRENDE**

Kostnader för VG Trafikärenden	Kostnader (tkr)	Årsarbetskrafter
Totala kostnader VG Trafikärenden (exkl. OH)	3 517	7,42
varav Yrkesmässig trafik (241, 242, 249)	164	0,42
varav Körkortstillstånd m.m. (251)	1 115	2,55
varav Villkor och körkortsingripanden (252, 253)	1 948	3,82
varav Trafikföreskrifter m.m. (258, 259)	290	0,63
Verksamhetsgrenens andel av myndighetsövergripande kostnader (10 + 11)	1 437	1,22
Totala kostnader VG Trafikärenden (inkl. OH)	4 954	8,64

TABELLER 3.2.1 – 3.2.2 – LÄNSFAKTA INOM TRAFIKOMRÅDET

Tabell 3.2.1

Länsfakta för verksamhetsgrenen	2004-12-31	2003-12-31	2002-12-31
Antal fordon i trafik (enligt bilregistret)	217 222	212 314	1)
Antal körkortsinnehavare	170 966	170 733	1)
Antal innehavare av taxiförarlegitimation	2 457	2 543 ²⁾	2 393 ²⁾
Antal taxitillstånd	156	157	174
Antal busstillstånd	67	71	76
Antal godstillstånd	623	628	647

1) Vägverket är registerhållare. Verket har inte tillhandahållit uppgifter. Enligt uppgift i Registernytt 9/99 har, på angivna skäl, statistikframställningen getts lägre prioritet. 2) Uppgiften avser ackumulerat antal utfärdade legitimationer i länet. Hänsyn har inte tagits till från- och tillflyttande samt återkallade legitimationer.

Tabell 3.2.2

Ärendetyp (avser endast de ärenden som finansieras via Vägverket)	Antal avgjorda ärenden	Intäkter, tkr	Kostnader, tkr (inkl. OH)	Netto, tkr	Kostnad per ärende	
					inkl. OH	exkl. OH
Taxiförarlegitimation, 244	143	41	129	-88	902	583
Körkortstillstånd i annat fall, 25100, 25101	5 685	967	1031	-64	181	133
Körkortstillstånd efter återkallelse, 25102	153	187	221	-34	1 444	931
Förlängning enl. 3 kap. 12 § kkl (1998:488), 2513	859	179	341	-162	397	271
Utbyte av utländska körkort, 2512	80	17	40	-23	500	325
Summa	6 920	1 391	1 762	-371		

Tabell 3.2.3

Försöksverksamhet med villkorlig körkortsåterkallelse	Antal avgjorda ärenden	Intäkter, tkr	Kostnader, tkr (inkl. OH)	Netto, tkr	Kostnad per Ärende	
					inkl. OH	exkl. OH
Sökande	19	18	30	-12	1 579	985
Deltagande	53	163	168	-5	3 170	2 000
Summa		181	198	-17		

Mål 1: Kostnaden per ärende skall minska. Uppmärksamhet skall i första hand läggas på ärendetyperna taxiförarlegitimation, andra körkortstillstånd, förlängning enligt 3 kap. 12 § körkortslagen (1998:488), utbyte av utländskt körkort samt försöksverksamheten med villkorlig körkortsåterkallelse.

Kostnaden per ärende för taxiförarlegitimation har ökat något jämfört med 2003. Inga särskilda åtgärder har vidtagits under 2004 för att minska kostnaderna för ansökningar av taxiförarlegitimationer. Gröna ärenden handläggs redan idag "över disk" ankomstdagen. Den redovisade tidsåtgången för ärendegruppen omfattar all handläggning av taxiförarlegitimationer (prövning av ansökningar, förhandsbesked, tillsyn m.m.). Framförallt tillsynen men också hanteringen av förhandsbesked är normalt mera tidskrävande, men dessa ärenden redovisas inte under antal avgjorda ärenden i tabellen. Det innebär att kostnaden per ärende alltid kommer att variera beroende på ärendetypernas andel respektive år.

När det gäller "andra körkortstillstånd" samt "körkortstillstånd efter återkallelse" så har antalet ärenden i dessa båda grupper ökat från år 2003 till år 2004 med ca 4% respektive ca 36 % samtidigt har kostnaderna minskat med ca 4 % respektive ca 50 %. Att den senare kostnaden minskats så drastiskt kan bero på den stora ökningen av ärenden och att då "fasta" kostnader slås ut på ett större antal ärenden.

Ärendetypen "45-åringar" har minskat från 4402 (år 2003) till 859 (år 2004) och kostnaderna ökat från 106 kr/ärende till 271 kr/ärende. Den ökade kostnaden kan bero på att i "puckeln" med 45-åring var antalet enklare ärende betydligt fler än nu när ärendeinflödet normaliserats och fler ärenden behöver utredas närmare. Att kostnaden för utländska körkort ökat beror närmast på att ärendegruppen bytt handläggare och att ärendehandläggningen under inlärningsperioden måste tillåtas ta längre tid.

Vid jämförelse mellan åren 2003 och 2004 lade Länsstyrelsen ned 0,32 årsarbetskrafter respektive 0,34. Länsstyrelsen har tom år 2004 tidredovisat allt under en gemensam kod för alkoholås. Men från och med år 2005 kommer 2 objekt-koder att införas, en för sökande och en för deltagande.

Verksamhetsgren EU-stöd**TABELL 3.3 - VERKSAMHETSKOSTNADER OCH ÅRSARBETSKRAFTER 2004 FÖR VERKSAMHETSGREN EG-/EU-STÖD**

Tabellen skall innehålla verksamhetskostnader enligt resultaträkningen. Fakta i tabellen skall endast redovisas för senaste räkenskapsår (dvs. 2004).

Kostnader för VG EG-/EU-stöd	Kostnader (tkr)	Årsarbetskrafter
Totala kostnader VG EG-/EU-stöd (exkl. OH)	18 486	31,99
<i>varav</i> EG:s strukturfonder (304)	11 363	19,42
<i>varav</i> Stöd till jordbruket (601)	3 898	8,10
<i>varav</i> Stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder exklusive kompetensutveckling (602)	697	1,39
<i>varav</i> Stöd till kompetensutvecklingsåtgärder inom lantbruket (603)	2 331	2,68
<i>varav</i> Stöd till fisket (622)	197	0,4
Verksamhetsgrenens andel av myndighetsövergripande kostnader (10 + 11)	7 004	5,97
Totala kostnader VG EG-/EU-stöd (inkl. OH)	25 490	37,96

TABELL 3.3.1 – KOSTNADER FÖR STRUKTURFONDSADMINISTRATIONEN

Nedanstående tabell svarar mot åiterrapporteringskrav 2 som avser verksamhetsgren EG-/EU-stöd.

Strukturfondsadministration (tkr)	Ramanslag (32:1)	Övrig finansiering	Årsarbetskrafter
- beredningssekretariat	9 343	74	15,9
- förvaltningsmyndighet	765	149	0,6
- utbetalande myndighet	1 281	53	2,5
- urvalskontroll	10	100	0

TABELL 3.3.2 – LÄNSFAKTA INOM EG-/EU-STÖD

Nedanstående tabell svarar mot de krav på åiterrapportering som avser verksamhetsgren EG-/EU-stöd.

Utbetalade bidrag, summa (tkr)	2004	2003	2002
Bidrag, vilka länsstyrelsen fattar beslut om och betalar ut	3 776	3 113	537
<i>varav</i> Artikel 33 (inom mål 1-området)	-	-	-
Bidrag, vilka länsstyrelsen inte fattar beslut om, men betalar ut	-	-	-
Bidrag, vilka länsstyrelsen har fattat beslut om, men där Jordbruksverket har gjort utbetalningen	235 579	228 445	254 949
<i>varav</i> Mål 1			
<i>varav</i> Leader +			
<i>varav</i> miljöersättningar	86 590	83 269	103 071
<i>varav</i> kompensationsbidrag	66 417	67 425	67 644
<i>varav</i> startstöd	1 100	1 808	1 654
<i>varav</i> investeringsstöd	17 037	16 749	16 626
<i>varav</i> arealstöd	58 723	56 318	56 236
<i>varav</i> djurbidrag (tackor)	825	824	1 075

Mål 1: Länsstyrelsen skall i egenskap av förvaltningsmyndighet, utbetalande myndighet, beredningssekretariat och inom övrig handläggning förbättra effektiviteten vad gäller genomförandet av EU-stöden.

Interreg IIIA Kvarken-MittSkandia

Länsstyrelsen ansvarar som förvaltningsmyndighet och utbetalande myndighet för att programmet genomförs effektivt och korrekt. Det har under året fortsatt att utvecklas väl. Vid årets slut var 80 procent av programmets medel in-tecknade i beslut och nästan 40 procent utbetalade. Med god marginal klarade vi kravet att vid utgången av 2004 skulle minst så mycket pengar som motsvarar programmets budget för år 2002 (n+2-kravet) ha rekviderats från kommissionen. Utbetalningar från kommissionen har inte stoppats på grund av oklarheter kring rekvisitionerna eller andra brister i administrationen. Programmet har heller inte utsatts för återkrav av pengar eller annan finansiell korriger-ing eller skadestånd.

Efterfrågan på pengar är dock något ojämnt fördelad mellan insatsområdena. Åtgärden 1.1 Infrastruktur och kommunikationer inom insatsområde 1 Gemensamma funktioner släpar efter i genomförandet. Medel har omfördelats inom insatsområde 1 och från insatsområde 1 till insatsområde 2 för att bättre kunna möta efterfrågan. Antalet nya ansökningar tenderar att minska, men programmets medel kommer säkert att utnyttjas fullt ut.

- Programmet fortsätter med åtgärder för att förbättra kvalitén på projektgenomförandet. De ansvariga för nya projekt får utbildning i projektadministration direkt efter det att ansökan beviljats. Vi gör uppföljningsbesök hos alla projekt minst en gång under projekt-tiden.
- Urvalskontroller på plats enligt EU:s förordning 438/2001 genomförs fortlöpande. Resultaten är i stort sett tillfredsställande i fråga om utbetalningar och genomförande.
- De synpunkter kring genomförandet som kom fram vid halvtidsutvärderingen har bearbetats och beaktats. En översyn av halvtidsutvärderingen förbereds för att genomföras under 2005.

Interreg IIIB Norra Periferin

Länsstyrelsen ansvarar som förvaltningsmyndighet och utbetalande myndighet för att programmet genomförs effektivt och korrekt. Vi förvaltar också programmets medel (både ERUF-medlen och deltagande "icke-medlemsländers" anslag). Programmet accelererar i genomförandet. Vid årsskiftet var över 80 procent av programmets EU-medel in-tecknade i beslut. På grund av den långsamma starten släpar dock utbetalningarna efter fortfarande. Vid årsskiftet var ungefär 23 procent av programmets medel utbetalade. Strax före årsskiftet redovisades kostnader i en rekvisition till kommissionen, som om alla godkänns, resulterar i att programmet uppfyller "n+2"-kravet för år 2004.

Utbetalningar från kommissionen har inte stoppats på grund av oklarheter kring rekvisitionerna eller andra brister i administrationen. Programmet har heller inte utsatts för återkrav av medel. Precis som för Kvarken-programmet är efterfrågan på medel ojämn i förhållande till insatsområdena. Åtgärd 1 *Transportation, logistics, and transport infrastructure* inom insatsområde 1 *Communications* har inte efterfrågats i förväntad omfattning. Medel har därför omfördelats både inom det insatsområdet och mellan detta och de andra insatsområdena. Programmets medelsram kommer säkert att utnyttjas fullt ut.

- Stora ansträngningar har gjorts för att locka fler sökande till programmet. Det lyckades så väl att programmet nu är väl i fas i fördelningen av pengarna. Antalet ansökningar under år 2004 har ungefär fördubblats jämfört med året innan.

- Programmet arbetar fortlöpande med att höja kvalitén i projektgenomförandet. Administrativt ansvariga får utbildning i projektadministration direkt efter det att projektet beviljats stöd. Projekten följs också upp vid besök från programadministrationen minst en gång under projekttiden.
- Urvalskontroller genomförs fortlöpande, men det stora antalet deltagande nationer och deras geografi vållar speciella problem. Resultaten av de första urvalskontrollerna pekade på att rutinerna hos utbetalande myndighet bör förbättras. Några felaktiga utbetalningar har hittills inte upptäckts.
- De synpunkter kring genomförandet som kom fram vid halvtidsutvärderingen har bearbetats och beaktats. En översyn av halvtidsutvärderingen förbereds för genomförande under 2005.

Mål 2: Utbetalande myndighets utbetalningar av medel från EU:s strukturfonder skall göras inom en månad efter det att fullständig rekvisition inlämnats till utbetalande myndighet.

Kvarken Mitt Skandia

- Antal utbetalningar: 111 st.
- Total utbetalt belopp: 27 844 958 SEK.
- Genomsnittlig handläggningstid: 12 dagar.

Norra Periferin

- Antal utbetalningar: 138 st, varav 74 st avser EU-medel och resterande 64 avser medel från de icke-medlemsstater som deltar i programmet (Norge, Island, Färöarna och Grönland).
- Totalt utbetalt belopp: 4 330 219 EUR, varav 3 233 788 EUR avser EU-medel och resterande 1 096 431 EUR avser medel från icke-medlemsstater. (Motsvarar totalt 39 233 223 SEK efter omräkning utifrån genomsnittlig växelkurs om 9,060 SEK/EUR)
- Genomsnittlig handläggningstid: 4 dagar. (Värdet avser tiden från att utbetalningsbeslutet fattats till dess utbetalning skett)

Verksamhetsgren Övrig Handläggning

TABELL 3.4 - VERKSAMHETSKOSTNADER OCH ÅRSARBETSKRAFTER 2004 FÖR VERKSAMHETSGREN ÖVRIG ÄRENDEHANDLÄGGNING

Tabellen skall innehålla verksamhetskostnader enligt resultaträkningen. Fakta i tabellen skall endast redovisas för senaste räkenskapsår (dvs. 2004).

Kostnader för VG Övrig handläggning	Kostnader (tkr)	Års- arbetskrafter
Totala kostnader VG Övrig handläggning (exkl. OH)	7 843	14,24
<i>varav</i> Medborgarskap (202)	38	0,10
<i>varav</i> Överförmyndare (203)	21	0,03
<i>varav</i> Begravningsfrågor(204)	58	0,12
<i>varav</i> Näringsrättsliga frågor och konkurrens (205)	26	0,06
<i>varav</i> Lönegaranti, deponeringar m.m. (207, 208)	287	0,66
<i>varav</i> Ärenden enligt ordningslagen, delgivning, m.m. (213,214, 219)	253	0,45
<i>varav</i> Överklaganden av kommuns beslut enligt PBL (403)	370	0,74
<i>varav</i> Markanvändningsfrågor m.m. (405-407, 409)	459	0,70
<i>varav</i> Stöd till boende (41)	511	1,22
<i>varav</i> Kulturmiljö (436, 439)	511	0,99
<i>varav</i> Ärenden inom naturvård och miljöskydd (505, 509, 521-523, 529, 531, 539, 541, 543, 549, 551, 559, 561-563, 569, 571, 579)	4 502	8,04
<i>varav</i> Jordbruksfastigheter m.m. (606, 609)	807	1,13
<i>varav</i> Stöd inom rennäring (612)	0	-
Verksamhetsgrenens andel av myndighetsövergripande kostnader (10 + 11)	3 328	2,83
Totala kostnader VG Övrig handläggning (inkl. OH)	11 171	17,07

TABELL 3.4.1 – 3.4.4 – LÄNSFAKTA STÖD TILL BOENDE

Nedanstående tabeller svarar mot de krav på återrapportering som avser verksamhetsgren Övrig ärendehandläggning.

Tabell 3.4.1

Genomsnittlig genomloppstid för första beslutet	2004	2003
Kompletta		
Nybeviljade bidrag för ny- och ombyggnader enl. 1993 års regelsystem (dgr)	41	33
Andel ärenden med genomloppstid > 60 kalenderdagar* (%)	50	27
Nybeviljade investeringsbidrag till hyresbostäder (dgr)	44	75
Andel ärenden med genomloppstid > 60 kalenderdagar* (%)	0	50
Nybeviljade investeringsstimulans till hyres-/studentbostäder (dgr)	44	3
Andel ärenden med genomloppstid > 60 kalenderdagar* (%)	0	0
Ikke kompletta		
Nybeviljade bidrag för ny- och ombyggnader enl. 1993 års regelsystem (dgr)	56	64
Andel ärenden med genomloppstid > 60 kalenderdagar* (%)	50	50
Nybeviljade investeringsbidrag till hyresbostäder (dgr)	64	56
Andel ärenden med genomloppstid > 60 kalenderdagar* (%)	75	50
Andel icke kompletta ärenden (%)	66	63
Nybeviljade investeringsstimulans till hyres-/studentbostäder (dgr)	94	18
Andel ärenden med genomloppstid > 60 kalenderdagar* (%)	81	0
Andel icke kompletta ärenden (%)	84	89

Tabell 3.4.2

Beslut om stöd (antal första beslut)	2004	2003
Reguljära stöd		
Räntebidrag nybyggnad, 1993 års regelsystem	12	15
Räntebidrag ombyggnad, 1993 års regelsystem	16	12
Radonbidrag egnahem	5	8
Tillfälliga stöd		
Anslutning till fjärrvärme	-	219
Minskad elanvändning i bostäder m.m.	35	138
Hissbidrag	1	-
Bidrag till solvärme	47	25
Investeringsstimulans till studentbostäder	0	1
Investeringsbidrag till hyresbostäder	13	12
Investeringsstimulans till hyresbostäder	13	9

Förutom ovanstående så har följande beslut fattats

- 15 st avskrivna eller återkallade beslut
- 41 avslag
- 60 omprövningar
- 10 övertaganden
- 333 utbetalningsbeslut

Mål 1: För ärendehandläggning som ej omfattas av någon av de övriga verksamhetsgrenarna inom verksamhetsområdet gäller det övergripande målet för verksamhetsområdet.

De totala kostnaderna för verksamhetsgrenen Övrig ärendehandläggning har ökat med 562 tkr jämfört med år 2003. Antalet årsarbetskrafter har också ökat från 13,76 åarb 2003 till 14,24 åarb 2004. Den största förändringen står Ärenden inom naturvård och miljöskydd för som har ökat med ca 400 tkr mellan 2003 och 2004. För övriga objekt i tabellen ovan har det skett marginella kostnadsförändringar mellan åren 2003 och 2004.

Övrig Rapportering

Organisationsstyrning

Mål 1: Länsstyrelserna skall verka för att skapa en mer *Attraktiv Arbetsplats* samt en långsiktig och god personalförsörjning med för verksamheten ändamålsenlig kompetens.

Mål för kompetensförsörjningen 2004 (i enlighet med regeringsbeslut Fi 2003/3537)

Mål och aktiviteter 2004

Lönepolitik

Mål

Vi ska under året formulera en ny lönepolicy som är konkret och lättförståelig.

Vidtagna åtgärder

Lönepolicyn har omarbetats. Ledningsrådet har deltagit i detta.

Uppnådda resultat

Vi har fått en mer dagsaktuell och bland chefer accepterad lönepolitik

Mål

Alla anställda ska känna till vår lönepolicy.

Vidtagna åtgärder

Muntlig information har getts vid samtliga avdelningars gemensamma möten. Lönepolicyn är utlagd på vårt intranät.

Uppnådda resultat

Samtliga anställda har nåtts av informationen och också haft möjlighet att få förtydliganden och ha synpunkter.

Mål

Samtliga chefer ska delta i ”lönepolitisk” utbildning.

Vidtagna åtgärder

En endagsutbildning har genomförts i samverkan med Arbetsgivarverket.

Uppnådda resultat

Förstärkt kunskap om arbetsgivarrollen och då särskilt lönepolitiskt.

Jämställdhet

Mål

Könsneutrala löner inom Länsstyrelsen ska uppnås inom tre år.

Vidtagna åtgärder

Lönekartläggning enligt lönelots har slutförts under 2004 och handlingsplan upprättats.

Uppnådda resultat

Vi har fått kunskap om ”läget” avseende eventuell diskriminering. Några få löner föranleder särskilda åtgärder som ska utjämnas inom tre år.

Mål

Minst tre personalpolitiska policys ska revideras där jämställdhetsaspekten särskilt granskas.

Vidtagna åtgärder

Vi har reviderat våra riktlinjer för tjänsteresor samt vår lönepolicy. Vid revideringen har vi tillsammans med länsexperten i jämställdhet granskat såväl innehåll som språk ur jämställdhetssynpunkt.

Uppnådda resultat

Vi har vad vi bedömer könsneutrala riktlinjer för tjänsteresor och lönepolicy.

Mål

Andelen kvinnliga funktionschefer ska öka.

Vidtagna åtgärder

Vi har arbetat aktivt med internt rekryteringsarbete.

Uppnådda resultat

I samband med en omorganisation inrättades 5 nya funktioner. Funktionschefer blev en man och fyra kvinnor. Antalet kvinnliga funktionschefer är nu 9 och antalet manliga är 6.

Arbetsmiljö

Samtliga mål för arbetsmiljön återfinns i vår årliga handlingsplan med utförligare text.

Mål

Den totala sjukfrånvaron ska ej överstiga 5 %.

Vidtagna åtgärder

Ett mål som inbegriper alla åtgärder inom arbetsmiljöområdet.

Uppnådda resultat

Den totala sjukfrånvaron i förhållande till den sammanlagda arbetstiden för 2004 uppgår till 3,4 %. Här är det svårt att påvisa ett direkt samband eftersom sjukfrånvaron är en så komplex fråga och där vi inte alltid råder över de händelser som styr sjukfrånvaron.

Mål

Rehabiliteringsutredningar ska genomföras inom den tidsrymd som anges i gällande lagstiftning.

Vidtagna åtgärder

Uppföljning.

Uppnådda resultat

Inga avvikelser har rapporterats.

Mål

Inga olyckor som resulterar i sjukfrånvaro ska förekomma på arbetsplatser som arbetsgivaren råder över eller har samordningsansvar för. (färdolyckor exkluderade.)

Vidtagna åtgärder

Kvalitetssäkring av vissa arbetsprocesser som anses särskilt riskfyllda – elfiske.

Uppnådda resultat

Antalet rapporterade olyckor och tillbud har uppgått till 11 respektive 3 vilket är en ökning jämfört med tidigare år. Vår bedömning är att ökningen kan tillskrivas en förbättrad rapportering.

Övergripande mål och inriktning för kompetensförsörjningen 2005-2008

För att uppnå en god kompetensförsörjning ska vi:

- Rekrytera välutbildade medarbetare med god användarkunskap om IT-verktyget.
- Rekrytera så att vi får en jämn åldersspridning, vid likvärdiga meriter kan ålder vara utslagsgivande.
- Vi ska ha en jämn fördelning av kvinnor och män vid likvärdiga meriter kan kön vara utslagsgivande.
- Vi ska öka mångfalden, vid lika meriter kan mångfaldsperspektivet ges företräde.
- Våra löner bör hålla jämna steg mer vår egen sektor.
- Öka den interna rörligheten för att möta förändringar av både lång- och kortsiktig karaktär.
- Vår attraktivitet ligger i intressanta arbetsuppgifter och goda utvecklingsmöjligheter i betydelsen uppdaterad sakkunskap och förändrade arbetsuppgifter och den faktorn bör förstärkas och göras tydlig externt och internt.
- Trygga anställningsformer är viktiga varför vår strävan ska vara att minska antalet visstidsanställningar.
- Vi har jämfört med många sektorer en god arbetsmiljö och ett systematiskt arbetsmiljöarbete. Vi måste fortsätta att hålla en hög standard för att säkra detta. Här ligger fokuseringen framförallt på den psykosociala arbetsmiljön.
- Våra chefer ska utses för att de har goda ledaregenskaper och är intresserade av ledarskapets hela innehåll.
- Våra samverkansformer måste förstärkas så att alla blir delaktiga och så att allas kompetens tas tillvara.
- Öka kunskapsnivån när det gäller språk, samverkan och kulturell mångfald.
- Allt vårt personalpolitiska arbete ska genomsyras av öppenhet och tydlighet.

Fokusområden perioden 2005-2008

Vi anger ”fokusområden” som innebär att just dessa områden ska ägnas särskild uppmärksamhet. Det innebär inte att övriga områden ska ligga obearbetade utan även där ska kontinuerliga förbättringar ske.

LÄNSSTYRELSEN I VÄSTERBOTTENS LÄN 2004

2005

Vårt arbete ska fokuseras på ledarskap. Följande mål gäller för perioden:

- Vi ska ha en ny chefpolicy.
- Chefpolicyn ska tillämpas praktisk när det gäller rekryteringsformer och urval.
- Alla medarbetare ska känna till den.

Följande aktiviteter ska genomföras:

- Vår chefpolicy ska ses över och revideras.
- Samtliga chefer ska påbörja chefsutbildning.
- Fördelningen kvinnor och män på chefsjobb ska vara lägst 40/60 .

2006

Vårt arbete ska fokuseras på öppenhet och tydlighet. Följande mål gäller för perioden:

- Vi ska ha ett nytt samverkansavtal.
- Avtalet ska vara känt.
- Interna förhållningssätt ska vara kända (regler, avtal, normer etc).

Följande aktiviteter ska genomföras:

- Samverkansavtalet ska ses över tillsammans med de fackliga organisationerna och ett nytt avtal ska träffas.
- Regler, avtal etc. ska vara tillgängliga på vårt intranät med hög aktualitet.

2007-2008

Länsstyrelsen har inte fastställt dessa mål ännu men under verksamhetsåret 2005 kommer detta att genomföras. Övergripande målen för perioden tom år 2008 gäller.

Personalstrukturen 2002-2004

Antalet anställda den 31 december fördelade på kön, åldersgrupper och anställningsformer

Kön	Ålder	Antal anställda 2002-12-31				Antal anställda 2003-12-31				Antal anställda 2004-12-31			
		Fast	Tidsbegr	Summa	Andel	Fast	Tidsbegr	Summa	Andel	Fast	Tidsbegr	Summa	Andel
Män	-34	13	6	19	16%	14	6	20	17%	14	10	24	19%
	35-44	30	4	34	28%	26	4	30	25%	27	5	32	25%
	45-54	29	4	33	27%	33	3	36	30%	30	4	34	26%
	55-64	34	1	35	29%	32	3	35	29%	36	2	38	29%
	65-	0	0	0	0%	0	0	0	0%	1	0	1	1%
	Alla	106	15	121	100%	105	16	121	100%	108	21	129	100%
Kvinnor	-34	12	14	26	24%	17	14	31	25%	27	5	32	26%
	35-44	15	6	21	19%	20	9	29	23%	19	8	27	22%
	45-54	38	3	41	38%	30	1	31	25%	28	1	29	23%
	55-64	21	0	21	19%	31	2	33	27%	34	2	36	29%
	65-	0	0	0	0%	0	0	0	0%	0	0	0	0%
	Alla	86	23	109	100%	98	26	124	100%	108	16	124	100%
Samtliga	-34	26	20	45	20%	31	20	51	21%	41	15	56	22%
	35-44	45	10	55	24%	46	13	59	24%	46	13	59	23%
	45-54	67	7	74	32%	63	4	67	27%	58	5	63	25%
	55-64	55	1	56	24%	63	5	68	28%	70	4	74	29%
	65-	0	0	0	0%	0	0	0	0%	1	0	1	0%
	Alla	192	38	230	100%	203	42	245	100%	216	37	253	100%

Kommentarer:

Antalet anställda har ökat de senaste åren. Det är framförallt inom miljöområdet som expansionen sker. Antalet visstidsanställda har varierat mellan åren men ligger relativt konstant. Det har varit en medveten strävan från myndigheten att minska antalet visstidsanställda men på grund av finansieringssituationen är det svårt. Vi får alltmer ”korta” finansieringar via Naturvårdsverket etc.

Åldersstrukturen förändras inte nämnvärt över aktuella år. Det går nästan inte att komma till en jämnare könsfördelning än den vi har i dagsläget.

Personalomsättning 2004

**Personalomsättning september 2003
till september 2004 fördelad på kompetenskategori,
kön och åldersgrupper (hämtade från AgV's återrapportering)**

Kompetenskategori: **Ledningskompetens**

Kön	Ålder	Antal -03	Antal -04	Netto	Id 03 - 04	Nya 04	Avg -03	Omsättning
Män	-34	1	1	0	1	0	0	0%
	35-44	2	3	1	2	1	0	0%
	45-54	4	4	0	4	0	0	0%
	55-64	6	7	1	6	1	0	0%
	65- Alla	13	15	2	13	2	0	0%
Kvinnor	-34	1	2	1	2	0	0	0%
	35-44	1	3	2	3	0	0	0%
	45-54	2	2	0	2	0	0	0%
	55-64	4	4	0	4	0	0	0%
	65- Alla	8	11	3	11	0	0	0%
Samtliga	-34	2		1	3	0	0	0%
	35-44	3		3	5	1	0	0%
	45-54	6		0	6	0	0	0%
	55-64	10		1	10	1	0	0%
	65- Alla	21		5	24	2	0	0%

Kompetenskategori: **Kärnkompetens**

Kön	Ålder	Antal -03	Antal -04	Netto	Id 03 - 04	Nya 04	Avg -03	Omsättning
Män	-34	23	17	-6	10	7	6	30%
	35-44	25	28	3	22	6	3	11%
	45-54	24	22	-2	22	0	0	0%
	55-64	27	29	2	28	1	2	4%
	65- Alla	99	96	-3	82	14	11	11%
Kvinnor	-34	30	27	-3	20	7	6	21%
	35-44	25	18	-7	18	0	2	0%
	45-54	19	16	-3	16	0	2	0%
	55-64	15	11	-4	11	0	1	0%
	65- Alla	89	72	-17	65	7	11	9%
Samtliga	-34	53	44	-9	30	14	12	25%
	35-44	50	46	-4	40	6	5	10%
	45-54	43	38	-5	38	0	2	0%
	55-64	42	40	-2	39	1	3	2%
	65- Alla	188	168	-20	147	21	22	12%

LÄNSSTYRELSEN I VÄSTERBOTTENS LÄN 2004

Kompetenskategori: **Stödkompetens**

Kön	Ålder	Antal -03	Antal -04	Netto	Id 03 - 04	Nya 04	Avg -03	Omsättning
Män	-34	3	5	2	4	1	0	0%
	35-44	3	3	0	3	0	0	0%
	45-54	9	5	-4	5	0	2	0%
	55-64	4	4	0	4	0	2	0%
	65- Alla	19	17	-2	16	1	4	0%
Kvinnor	-34	1	1	0	1	0	0	0%
	35-44	3	4	1	4	0	0	0%
	45-54	11	10	-1	10	0	1	0%
	55-64	15	21	6	21	0	0	0%
	65- Alla	30	36	6	36	0	1	0%
Samtliga	-34	4	6	2	5	1	0	0%
	35-44	6	7	1	7	0	0	0%
	45-54	20	15	-5	15	0	3	0%
	55-64	19	25	6	25	0	2	0%
	65- Alla	49	53	4	52	1	5	0%

Kompetenskategori: **Samtliga oavsett kompetenskategori**

Kön	Ålder	Antal -03	Antal -04	Netto	Id 03 - 04	Nya 04	Avg -03	Omsättning
Män	-34	27	28	1	20	8	6	22%
	35-44	31	35	4	27	8	3	9%
	45-54	37	33	-4	32	1	2	3%
	55-64	37	40	3	38	2	4	5%
	65- Alla	132	136	4	117	19	15	11%
Kvinnor	-34	32	33	1	24	9	6	18%
	35-44	30	28	-2	27	1	2	3%
	45-54	32	29	-3	28	1	3	3%
	55-64	34	37	3	37	0	1	0%
	65- Alla	128	127	-1	116	11	12	9%
Samtliga	-34	59	61	2	44	17	12	20%
	35-44	61	63	2	54	9	5	8%
	45-54	69	62	-7	60	2	5	3%
	55-64	71	77	6	75	2	5	3%
	65- Alla	260	263	3	233	30	27	10%

Kommentarer: Inom ledningssidan har vi ingen rörlighet, För samtliga ligger vi något under riksgenomsnittet för LRS sektorn (siffror från Arbetsgivarverket) Den rörlighet vi har ligger framförallt inom kärnkompetensområdet vilket är förväntat. Där har vi yngre välutbildade och flertalet av våra visstidsanställda. Rörligheten är hanterbar.

Sjukfrånvaro 2003 - 2004

Sjukfrånvaro i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid, fördelad på kön, åldersgrupper och sjukfrånvarons längd

Kön	Ålder	2003			2004		
		Antal anställda	Total andel sjukfrånvaro	Andel sjukfrånvaro 60 dagar och längre	Antal anställda	Total andel sjukfrånvaro	Andel sjukfrånvaro 60 dagar och längre
Män	-29	13			11	1,0	
	30-49	70			75	3,1	
	50 -	61			64	2,6	
	Alla	144	3,7		150	2,8	55,4
Kvinnor	-29	18			13	0,9	
	30-49	62			65	2,7	
	50 -	58			60	5,7	
	Alla	138	5,8		138	4,0	55,3
Samtliga	-29	31	1,2		24	1,0	
	30-49	132	2,8		140	3,1	
	50 -	119	7,2		124	4,2	
	Alla	282	4,7	68	288	3,4	55,3

Kommentarer, analyser och bedömningar samt insatser för att förebygga och minska sjukfrånvaron: Det första konstaterandet är att sjukfrånvaron minskat för både kvinnor och män. Minskat har också långtidssjukfrånvaron. Eftersom sjukfrånvaro är en komplex situation är det inte möjligt att med säkerhet peka på direkta orsakssamband. Vi har dock arbetat aktivt med rehabilitering och har därmed påskyndat återgång i arbete. I vissa fall blir sjukskrivningarna långa i avvaktan på undersökning och behandling. Våra insatser är dels satsning på friskvård i form av stöd till motionsaktiviteter ex. gymkort där antalet aktiva stigit kraftigt under 2004. Vi satsar på förebyggande arbete som vilar på kartläggningar (skyddsron, utv.samtal och olycksrapportering).

Utbildningsnivå 2004-12-31

Utbildningsnivå på fast anställd personal fördelad på kompetenskategorier och kön

Kompetenskategori: **Samtliga oavsett kompetenskategori**

Kön	Förgymnasial	Gymnasial	Eftergymnasial		
			kortare än 3 år	3 år eller längre	forskarutb.
Män	0	24	7	72	5
Kvinnor	0	41	1	66	0
Samtliga	0	65	8	138	5

Kommentarer: Av 216 personer har 66 % eftergymnasial utbildning. Andelen med forskarutbildning har ökat och följer den tendens vi ser i ansökningar om arbete där alltfler med doktorsgrad söker arbete. Skillnaden mellan kvinnor och män kvarstår sedan tidigare dvs. vi har fler kvinnor än män som enbart har gymnasial utbildning.

Prognos pensionsavgångar 2004

Antalet beviljade delpensioner, antalet ålderspensionsavgångar och antalet kvarstående ålderspensionärer i tjänst 2004 samt antalet 65-åringar 2005-2010

Kön	2004			Antalet 65-åringar					
	Delpensioner	Alderspensionsavgångar	Alderspensionärer i tjänst	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Män		1	1	0	2	5	2	6	8
Kvinnor	2			3	1	2	6	2	1
Samtliga	2	1	1	3	3	7	8	8	9

Kommentarer: Redovisningen över avgångar har en viss osäkerhet med tanke på rätten att arbeta till 67 år. Från 2007 ligger vi ett antal år på en relativt hög siffra och vi har gått igenom vilka yrkesgrupper som berörs och bedömer att återbesättning där så ska ske inte är relativt okomplicerad.

Mål och resultat av hälsoarbetet och utvecklingen av en attraktiv arbetsplats

- Hälsoarbetet/Attraktiv arbetsplats

När det gäller hälsoarbetet så är det framförallt friskvårdssatsningar som görs. Länsstyrelsens personalförening gör årliga verksamhetsplaner i samverkan med myndigheten. Aktiviteterna finansieras av myndigheten och med en mindre summa av personalföreningen.

Mål

Att öka antalet medarbetare som aktivt tränar fysiskt.

Vidtagna åtgärder

- Särskilda avtal om förmånliga priser med ett antal Gym.
- Ökad subventionering från myndigheten.

Uppnådda resultat

2003 subventionerades totalt 71 aktivitetskort. Motsvarande siffra för 2004 är 131. Vi har alltså nått nära nog en dubblering.

I tabellen redovisas hur ramanslaget fördelats på de olika kostnadsslagen.

Kostnader på ramanslaget 32:1 (%)	2004	2003	2002
Personalkostnadernas andel	75	74	74
Lokalkostnadernas andel	11	11	11
Övriga kostnaders andel	14	15	15
Totalt	100 %	100 %	100 %

Avgifter och andra inkomster

Tabell 3.4.3

Avgifter m.m., resultatområde/ärendegrupp	Antal ärenden	Intäkter, tkr	Kostnader, tkr (inkl. OH)	Netto, tkr
Ärenden enl. stiftelseförordningen* - tillsyn - registrering	126	33,2	21	12,2
	38	112,4	135	-22,6
Ärenden enl. förordning om bevakningsföretag	97	39,3	100	-60,7
Kameraövervakning	54	79,6	115,2	-35,6
Försäljning tjänster (resurssamverkan) - lokalvård - övrigt	-	-	-	-
	-	-	-	-
Pantbanksärenden	1	4,0	2,5	1,5
Lönegarantiärenden	75	159,5	244,5	-85

* Redovisa även ingående respektive utgående balans av ärenden enligt stiftelseförordningen i en not.

Kommentar

Antalet stiftelser i registret per 2004-01-01 = 178 st. Antalet stiftelser i registret per 2004-12-31 = 184 st. Antalet icke diarieförda ärenden enl stiftelseförordningen är ganska många då vi inte diarieför ändringar i styrelsesammansättning och insändande av årsredovisningar. Här rör det sig om uppskattningsvis ca 100 ärenden.

Representation

Tabell 3.4.4

Kostnader för representation (tkr)	2004	2003	2002
Intern representation (undergrupp 496 i baskontoplanen)	200	134	118
Extern representation (undergrupp 552 i baskontoplanen)	1204	985	744

Lokaler

Tabell 3.4.5

Lokaler	2004	2003	2002
Lokalkostnader residens (tkr) 103	705	716	686
Lokalyta residens (m ²) *	1 090	1 090	1 090
Lokalkostnad per m ² i residenset	735	746	715
Lokalkostnad exkl. residenset 113	11 127	10 507	10 082
varav lokalkostnader för kontorslokaler inkl. biytor	9 892	9 287	8 902
Lokalyta exkl. residens (m ²)	10 423	10 387	10 387
varav lokalyta för kontorslokaler inkl. biytor	8 011	7 975	7 975
Lokalkostnad per m ² exkl. residens	1 068	1 012	971
Lokalkostnad per m ² för kontorslokaler inkl. biytor	1 235	1 165	1 116
Lokalkostnad per årsarbetskraft exkl. residenset (tkr) **	51	50	50
Lokalkostnad per årsarbetskraft för kontorslokaler inkl. biytor	46	44	44
Lokalyta per årsarbetskraft (m ²) för kontorslokaler inkl. biytor	37	38	39

* Uppgifterna om lokalyta avser förhållandena den 31 december respektive år.

** För beräkning av årsarbetskrafter hänvisas till FÅB (2000:605), ESV:s allmänna råd till 2 kap. 4 §.

År 2004

- Lokalvården sker med entreprenad, 775 363 kronor.
- Driftskostnad för larm och bevakning, 561 152 kronor.
- Kostnader för förbättring på annans fastighet, 190 075 kronor.

År 2003

- Lokalvården sker med entreprenad, 1 003 393 kronor.
- Driftskostnad för larm och bevakning, 270 336 kronor.
- Kostnader för förbättring på annans fastighet, 390 000 kronor.

År 2002

- Lokalvården sker med entreprenad, 933 647 kronor.
- Driftskostnad för larm och bevakning, 281 231 kronor.
- Kostnader för förbättring på annans fastighet, 255 000 kronor.

Uppdrag som skall redovisas i årsredovisningen 2004

1. Länsstyrelserna skall redovisa internationella insatser. Härvid skall även kostnader och finansiering redovisas.

Nordiskt samarbete

Det fortsatta gränsregionala samarbetet genom Kvarkenrådet och MittSkandia har skett inom ramen för EU:s Interreg III A-program som beslutades under 2001. Samarbetet är främst inriktat på kommunikationer, näringsliv, turism och kultur.

Bilateralt samarbete

Vänlänsavtalet med Ryska Karelska Republiken fullföljs enligt de åtaganden som tecknades 2001 för tre år. Ett nytt protokoll för perioden 2004-2006 har undertecknats. Verksamheten i det Svensk-Karelska kontoret i Petrozavodsk fullföljs för samma period. Här finns en finansiell överenskommelse mellan Länsstyrelsen, Landstinget, Umeå kommun, ALMI, Universitetet i Umeå, Handelskammaren och Företagarna i Västerbotten. Huvudinriktningen för verksamheten är företagssamarbete. Genom ett väl utvecklat internationellt och nationellt kontaktnät tar länet emot ett stort antal europeiska och utom-europeiska besökare som söker samarbete med företag, institutioner och organisationer. Under de senaste åren har detta lett till ett frekvent besöksutbyte med regioner i Kina, Polen, Frankrike och Italien och enskilda grupper av besökare från många andra länder. Sedan några år tillbaka har Länsstyrelsen också ett vänlänssamarbete med provinsen Heilongjiang i Kina och med den polska regionen Wielkopolska.

Investeringsfrämjande

Om regionens näringslivsstruktur ska stärkas förutsätter det ett ökat inflöde av utländskt kapital och ökat internationellt samarbete. Med bred förankring bland länets kommuner har Länsstyrelsen tagit initiativ till ett program för att långsiktigt och systematiskt främja utländska investeringar i länet och marknadsföra Västerbotten internationellt. Ett särskilt program för att främja utländska investeringar inom tränäringen drivs sedan ett antal år. Dessa insatser har under året resulterat i många företagsbesök från Japan och ett antal japanska företagsförvärv och utvecklingsprojekt med japansk medverkan.

Annat multilateralt samarbete

Länsstyrelsen är ordförande i det regionala Barentssamarbetet för åren 2003-2005. Länsstyrelsen är lead partner för Interreg III C programmet STIMENT liksom för Interreg III B projektet Barenst 2010. I detta deltar företrädare för regioner i Frankrike (Lorraine), Finland (Häme), Polen (Wielkopolska) och Italien (Brescia-Lombardiet) samt Norrbottens län. Länsstyrelsen har varit förvaltningsmyndighet för III B-programmen Kvarken - MittSkandia och Norra Periferin. Samarbetet mellan Norrbotten och Västerbottens län har manifesterats i länens representation i Bryssel genom North Sweden-kontoret samt ett ökande antal gemensamma Interregprojekt.

Finansiärer	Barenstfrågor, tkr	Övrigt Gränsregionalt samarbete, tkr	Övrigt Internationellt samarbete, tkr	Totalt, tkr
Länsstyrelsens ramanslag	879	82	427	1 388
Regional politiskt anslag	491	348	5	844
Utrikesdepartementet	6 687			6 687
EU	2 336	142		2 478
Övriga finansiärer	754	254	1 499	2 507
Summa	11 147	826	1 931	13 904

Skydd och beredskap mot olyckor och svåra påfrestningar

2. Länsstyrelserna skall redovisa om och i så fall hur beroendet av el, telekommunikationer och samhällsviktiga IT-system utgör en begränsning för myndigheten att kunna bibehålla en godtagbar fredstida förmåga även vid svåra påfrestningar på samhället i fred eller en godtagbar förmåga vid höjd beredskap. Innebörd av begreppen el, telekommunikationer och samhällsviktiga IT-system framgår av prop. 2001/02:158 Samhällets säkerhet och beredskap. Myndigheten skall också redovisa om ett angrepp med NBC-stridsmedel utgör en begränsning för ovan nämnda förmågor.

Länsstyrelsens ansvar vad gäller skydd och beredskap mot olyckor och svåra påfrestningar upprätthålls genom en särskilt utbildad och övad krishanteringsorganisation samt en tekniskt utrustad ledningsplats. Möjligheten att vidmakthålla en godtagbar förmåga förutsätter säker tillgång till el, telekommunikationer och samhällsviktiga IT-system, både vid svåra påfrestningar på samhället i fred och vid höjd beredskap. Under senare år har vi på Länsstyrelsen vidtagit flera åtgärder i detta syfte, särskilt vid ledningsplatsen. För att inte kommunikationsmöjligheterna skall begränsas krävs kontinuerliga drifts- och underhållsrutiner, vilka också finns.

En noterad begränsning i förmåga gäller om det blir totalt telekombortfall. För att då bibehålla möjlighet till kommunikation krävs ett utbyggt radionät i länet. Det saknas idag.

Om vi skulle drabbas av ett angrepp med NBC-stridsmedel vore Länsstyrelsens förmåga mycket begränsad. Ledningsplatsen kan dock ge ett visst skydd vid ett sådant angrepp. Största bristen vore att personalen i sin helhet inte skulle ha ett adekvat personskydd.

Sammanfattningsvis vidmakthåller Länsstyrelsen en godtagbar beredskap, trots dessa brister.

Barnpolitik

8. Länsstyrelserna skall kartlägga i vilken omfattning myndighetens verksamheter rör barn och redovisa de åtgärder som behövs för att utveckla och förbättra barnperspektivet i verksamheterna. Uppdraget baseras på den nationella strategin för att förverkliga FN:s konvention om barnets rättigheter i Sverige (prop. 1997/98:182) som anger att barnkonventionen och dess intentioner skall finnas med i allt beslutsfattande som rör barn. Med barn avses personer under 18 år.

En del av Länsstyrelsens verksamheter berör barns situation åtminstone indirekt men besluten grundas normalt inte på eller hänvisar till barnperspektivet och barnkonventionen. Länsstyrelsen anser att barnens situation i samhället är viktig att bevaka men ska barnperspektivet tydligare redovisas bör anvisningar om detta finnas.

Det behövs då utbildning och information för att medvetandegöra på vilka områden och i vilka beslut barns situation påverkas. Det handlar om att reflektera och analysera verksamheten utifrån ett barnperspektiv.

En socionomstuderande har utfört fältförlagda studier inom myndigheten för att belysa hur barnperspektivet har genomslag i Länsstyrelsens arbete.

En av slutsatserna författaren beskriver i rapporten är att barnperspektivet är begränsat i Länsstyrelsens verksamheter och att om barnperspektivet skall få ett genomslag i det allmänna arbetet, måste särskilda resurser tillsättas.

Bostadspolitik

15. Länsstyrelserna skall redovisa en kommenterad sammanställning över ansökningar och beslut avseende tillstånd enligt 2 kap. lagen (2002:102) om allmännyttiga bostadsföretag sedan föregående redogörelse (den 15 juni 2003). Redogör kortfattat för de bedömningar som legat till grund för länsstyrelsens beslut.

Under denna period har 48 stycken beslut enligt ovan lämnats. Merparten av dessa beslut (26 st) har avsett radhus i ett ytterområde i Umeå som bebyggdes under 80-talet med blandade upplåtelseformer dvs både hyresrätter och äganderätter. I dagsläget är det svårt att få ekonomi i denna typ av bebyggelse med hyresrätter varför man säljer ut hyresrätter till äganderätter efterhand som hyresgästerna avflyttar.

En del av de nuvarande hyresgästerna köper den hyresrätt han/hon bebor. Likaså har beslut (10 st) lämnats till försäljning av parhus och liknande med hyresrätt i Skellefteås ytterområden. Dessa säljs dels pga att SKEBO (allmännyttan) har många tomma lägenheter och dels för att det inte går att få ekonomi i denna typ av bebyggelse. Även här förekommer att nuvarande hyresgäst är köpare.

Resterande 12 ärenden avser bla några mindre hyresfastigheter i Umeå; 4 lgh i Holmsund och 9 lgh i Umeå. Det sistnämnda är det enda ärendet Länsstyrelsen beslutat om och som sålts för att bli bostadsrätteslägenheter. SKEBO sålde totalt 36 st lägenheter i Byske till en norrman, bosatt i Byske, skriver att "han med Riksbyggens hjälp bildat en bostadsrättsförening som endast riktar sig till norrmän som vill äga en bostadsrätt i Byske. Samtliga 36 lgh är idag försålda till norrmän."

Övriga ärenden avser bl a enstaka försäljningar i Storuman, Robertsfors och Malå.

Länsstyrelsen har inte fått in några ansökningar om tillstånd som erhållit avslag. I något fall har man vid muntlig förhandsförfrågan meddelat att Länsstyrelsen med all säkerhet kommer att tvingas säga nej. Sökanden har då avstått från försäljning. I de ärenden som avsett ett flertal lägenheter har begärts in hyresgästförenings yttrande. Samtliga beslut lämnas till hyresgästförening och fastighetsägarförening. Länsstyrelsen har inte sett några problem med ärendehandläggningen.

Bostadspolitik

16. Länsstyrelserna skall redovisa en sammanställning över de uppgifter om utdelningar från allmännyttiga bostadsföretag som lämnats till länsstyrelsen i enlighet med 1 kap lagen (2002:102) om allmännyttiga bostadsföretag. Länsstyrelserna skall också lämna en redogörelse för hur lämnad utdelning överensstämmer med bestämmelserna om högsta tillåtna utdelning samt redovisa vilka allmännyttiga bostadsföretag som ej lämnat uppgifter om utdelning.

Enligt Lagen om allmännyttiga bostadsföretag (SFS 2002:102) 1 kap 4 § skall ett allmännyttigt bostadsföretag skriftligen varje år till Länsstyrelsen lämna uppgift om beslutad utdelning och hur denna beräknats.

I Västerbottens län har inte något av de allmännyttiga företagen inkommit med uppgifter om ovanstående. Detta måste tydas som att inte något av länets allmännyttiga bostadsföretag lämnat någon utdelning.

Bostadspolitik

17. Utöver den normala ärendehanteringens skall länsstyrelserna redovisa och bedöma resultatet av de viktigaste insatserna för att främja bostadsförsörjningen, varvid också åtgärder för att hantera bostadsöverskott skall beaktas. Länsstyrelserna skall också redovisa i vilken utsträckning arbetet med att främja bostadsförsörjningen integrerats med det övergripande miljömålsarbetet samt redogöra för eventuella målkonflikter.

Västerbottens län har en expanderande kommun med större behov av bostadsproduktion och fjorton kommuner med ringa behov eller bostadsöverskott.

Förutom stöd- och bidragshandlingen är Länsstyrelsens instrument för att främja bostadsförsörjningen eller hantera bostadsöverskott knapphändiga. Vi träffar företrädare för länets kommuner varje år i samband med bostadsmarknadsenkäten. Då diskuteras kommunernas bostadsförsörjningsproblem med allt från överskott på bostäder till bostadsbrist.

Förutom allmänna insatser för regional utveckling torde normal ärendehantering enligt plan- och bygglagen vara de medel Länsstyrelsen i praktiken har att tillgå med nuvarande personalsituation.

En av de åtgärder som främjar bostadsförsörjningen är att prioritera hanteringen av överklagningsärenden i detaljplaner med bostadsproduktion i expanderande områden. Ett av de stora hindren för bostadsproduktion i länet utanför den expanderande kommunens centralort är finansieringsinstitutens ovilja att erbjuda acceptabla villkor för låntagaren. Detta gäller även orter på pendlingsavstånd från Umeå. Påpekanden om vikten av upplevelsemässiga kvaliteter i boendemiljöerna kopplas till miljökvalitetsmålet God bebyggd miljö. Ibland uppstår konflikter i samband med kompletteringsbebyggelse i äldre områden med parkmark och kulturmiljöer.

Energipolitik

24. Länsstyrelserna skall delta i arbetet med att genomföra EG:s direktiv för handel med utsläppsrätter (2003/87/EG) i Sverige enligt riktlinjerna i proposition 2003/04:31 samt ytterligare riktlinjer från Naturvårdsverket. Länsstyrelserna ska ansvara för att meddela tillstånd för att släppa ut växthusgaser. Länsstyrelserna kan ansöka om medel för detta arbete hos Energimyndigheten.

I Västerbottens län har 20 företag tilldelats utsläppsrätter. Samtliga har inkommit med ansökan i tid. Länsstyrelsen har, före den 31 december 2004, lämnat tillstånd till alla företag som omfattas av lagstiftningen om handel med utsläppsrätter.

Regional utvecklingspolitik

26. Länsstyrelserna skall medverka i NUTEK:s arbete med att anpassa och utveckla datasystemet STINS/NYPS.

Västerbotten är ett län med stort regionalpolitiskt stödområde och omfattande verksamhet inom det regionala utvecklingsområdet. Länsstyrelsen anser därför att det är betydelsefullt att delta i utvecklingen av NYPS. Representanter från myndigheten deltar i delprojektarbete, styrgruppsarbete och i en särskilt utsedd referensgrupp. Länsstyrelsen har en projektledare som ansvarar för införandeprojektet i Västerbottens län.

Länsstyrelsens deltagande i NYPS projektorganisation:

- Styrgruppen
- Referensgruppen
- NYPS IT – Övriga stödtyper
- NYPS IT – Strukturfonder och projektmedel
- NYPS IT – Utdata

Dessutom deltar myndigheten i en arbetsgrupp som tar fram underlag för en lönsamhetsbedömning som ska genomföras av Esplanada Nutek och NYPS projektet.

Västerbotten deltar som testlän för systemintegration av Agresso till NYPS.

Regional utvecklingspolitik

29. Länsstyrelserna skall kommentera andelen beviljade medel under anslaget 33:1 Allmänna regionalpolitiska åtgärder som avser medfinansiering av regionala tillväxtprogram respektive geografiskt avgränsade strukturfondsprogram. Länsstyrelserna skall i förekommande fall även kommentera och motivera varför medel på anslaget 33:1 inte medfinansierat nämnda program.

Totalt under 2004 beviljades projektmedel och företagsstöd mot bemyndigande på cirka 240 Mkr vilket är betydligt högre än föregående år. Detta beror främst på en akut kassabrist vid slutet av 2003 samt osäkerheter kring framtida anslagsfördelning. Konsekvenserna av detta blev att en stor mängd projektansökningar först kunde beslutas år 2004. Andelen beviljade medel som avsåg medfinansiering av tillväxtprogrammet (97 procent) och strukturfondsprogram (52 procent) är något högre jämfört med tidigare år. De delar av anslaget 33:1 som inte används för medfinansiering av tillväxt- och strukturfondsprogram avser främst stöd till kommersiell service samt uppföljning och utvärdering.

Regional utvecklingspolitik

30. Länsstyrelserna skall redovisa grunderna för gjorda prioriteringar inom anslaget 33:1 Allmänna regionalpolitiska åtgärder. Det avser prioriteringar mellan företagsstöd och regional projektverksamhet. Det avser vidare prioriteringar mellan olika företagsstöd och mellan insatser inom den regionala projektverksamheten. Vid redovisning av detta skall även jämställdhets-, integrations- och miljöperspektiven innefattas genom att beskriva hur och i vilken utsträckning insatser har prioriterats som bidrar till att de nationella målen för respektive perspektiv uppnås.

I enlighet med regleringsbrev för 2004 beslutade Länsstyrelsen att prioritera medelsanvändningen mellan företagsstöd och regional projektverksamhet så att vi i möjligaste mån medfinansierar åtgärder och insatser inom ramen för länets regionala tillväxtprogram. Prioriteringarna syftade också till en hög grad av medfinansiering av projekt inom EU:s strukturfondsprogram enligt de riktlinjer som anges i nationella förordningar och i respektive programdokument.

I VP för 2004 angavs mål och allmänna prioriteringar för regional utveckling: att främja en hållbar tillväxt, positiv regional utveckling och inomregional balans i länet.

De allmänna prioriteringarna var;

- hållbar utveckling
- kluster och innovationssystem
- entreprenörskap och nyföretagande
- hållbar utveckling
- infrastruktur
- ökad kunskap och kompetens

Som ytterligare precisering gällde Länsstyrelsens beslut om prioriteringar för projektmedel och företagsstöd 2004, att tillgängliga medel i första hand ska användas för

- fokuserade infrastruktursatsningar
- klusterutveckling
- näringslivsutveckling

För **projektmedlen** har prioriteringar gjorts med utgångspunkt i budgeterade insatser i de olika åtgärderna inom strukturfondsprogrammen. Miljöperspektivet har beaktats i varje enskilt ärende. Utgångspunkt var den Handlingsplan för hållbar ekologisk utveckling som togs fram under 2004 för arbetet med regionala utvecklingsinsatser. När det gällt jämställdhetsaspekten har bedömningar gjorts utifrån en framtagen mall, medan arbetet med integrationsperspektivet fortfarande är i sin linda.

Länsstyrelsen har prioriterat **företagsstöd** till investeringar som bidrar till livskraftiga företag och ett växande antal företag, speciellt i inlandet. Särskild vikt har lagts vid företagets insatser inom områdena jämställdhet, miljö och integration.

Vi har prioriterat investeringsprojekt som avser:

- nya företag med genomarbetade affärsplaner inom nya branscher och tillväxtbranscher
- nya marknader, ökad export
- nya eller vidareförädlade produkter/tjänster
- strategiska företag med särskild vikt för orten/kommunen, särskilt i inlandet
- tidiga skeden i tekniskt nyskapande satsningar (sådd)
- för sysselsättningsbidrag prioriteras nystartade företag och tjänsteföretag.

I framtagandet av styrdokument för de regionala företagsstöden pågår ett nära samarbete med Nutek och vissa länsstyrelser. Vi har samordningsansvar för den arbetsgrupp som ska utveckla styrdokument för de horisontella målen miljö, jämställdhet och integration. Internt fortsätter samtidigt företagsstödsgruppen med att utveckla system för att bättre kunna beakta och mäta hur de horisontella målen nås i vår egen verksamhet.

Mot denna bakgrund och utifrån beräkning av behovet av pengar till medfinansiering av redan pågående och förväntade nya projekt liksom efterfrågan på företagsstöd, fördelade Länsstyrelsens styrelse 2004 års beslutsutrymme om totalt 223 mkr. I beräkningarna ingick 50 mkr som Länsstyrelsen erhöll från EU:s regionala fond för medfinansiering av Ramprogram för regionala företagsstöd i Västerbottens län 2004.

Inklusive EU-medlen för Ramprogrammet för företagsstöd har 108 mkr fördelats enligt följande:

-Reg utv bidrag	45
-Landsbygdsbidrag	45
-Sysselsättningsbidrag	7
-Såddfinansiering	6
-Kommersiell service	5
S:a	108

För finansiering av projekt avsattes 110 mkr och till reserv 5 mkr.

Internationellt utvecklingssamarbete

34. Länsstyrelserna i Västerbottens och Norrbottens län deltar i Barentssamarbetet. Länsstyrelserna och Utrikesdepartementet skall under år 2004 bilda en arbetsgemenskap, "Svenska Barentssekretariatet", i syfte att stärka det svenska arbetet med frågor som rör Barentsregionen. Vissa kostnader för länsstyrelsernas arbete beräknas under utgiftsområde 7, anslaget 8:1.31 Östeuropa och Centralasien, delposten 2 Icke ODA-länder.

Under 2003-2005 har Länsstyrelsen i Västerbotten ordförandeskapet i Barents Regionråd och Regionkommitté. Detta medför en tydlig Barentsprofilering från Västerbottens sida, personellt, resursmässigt och med insatser inom olika aktiviteter. Vi har ansvarat för och genomfört två Regionrådsmöten, ett i Rovaniemi i Finska Lappland, ett i Petrozavodsk i Ryska Karelen. Därtill fem Regionkommittémöten: två i Ryssland, två i Finland och ett i Sverige. Vidare har Länsstyrelsen genomfört två stora Industrial Partnership Meeting i Stockholm och i Petrozavodsk tillsammans med det norska ordförandeskapet i Barents Euro Arktiska Råd (BEAC) med 80 resp. 130 deltagare, varav många företagare. Ordföranden i Regionrådet har haft träffar i Komi, Arkhangalsk, Murmansk och Umeå med länsadministrationer (Ryssland) och företagare.

Regionkommitténs ordförande har deltagit i tjänstemannakommitténs (BEAC-CSO) alla fem sammanträden. Länsstyrelsen har deltagit i och varit representerad vid en mängd arbetsgrupps- och tjänstemanna träffar om Barents samt vid årsmöten för Barents Press och BSSSC (det regionala Östersjösamarbetet). Länsstyrelsen har också deltagit i aktiviteter riktade mot EU kring kommande strukturfonds- och interregprogram, bland annat vid konferenser i Umeå, Bryssel och Sundsvall.

Tillsammans med UD och Länsstyrelsen i Norrbottens län startade Länsstyrelsen under året Svenska Barentssekretariatet. Sammanträden har hållits i styrgruppen och operativa gruppen. Ett första referensgruppsmöte hölls också under hösten.

För insatser inom Barentsområdet förfogar Länsstyrelsen över medel från UD. Pengarna har använts till kontaktskapande verksamheter för ideella organisationer, kulturliv, ungdomsutbyten m m..

Under Regionkommittén har Västerbotten koordinatoransvaret för ett Interreg III B-projekt, Barents 2010, som kommer att omsluta runt 20 miljoner kronor. Det startade hösten 2003 och ska vara avslutat i mars 2006. En Mid-term Conferens hölls i december 2004. Därtill kommer ansvaret för flera styrgruppsmöten och projektgruppsmöten.

Länsstyrelsen har också tillsammans med Länsstyrelsen i Norrbottens län spelat en viktig roll i utvecklingen av näringslivssamarbetet inom Barentsregionen. Vi har finansierat insatser med medel ur Östersjömiljarden II som under perioden 2001-2004 ställdes till länens förfogande. 30 miljoner kronor har ramsatts för projekt som syftar till att

- starkare markera den svenska närvaron i nordvästra Ryssland
- öka näringslivsinsatserna i området och
- stärka exportförutsättningarna för framför allt det norrländska näringslivet.

Miljöpolitik

40. Länsstyrelserna i fjällänen skall redovisa behov av ytterligare skoterregleringsområden samt möjligheter att anlägga, underhålla och finansiera skoterleder varvid även avgiftsfinansiering skall omfattas. Arbetet bör samordnas i länsstyrelsernas arbete med regionalt miljö- och hushållningsprogram för fjällänen och redovisas samtidigt med detta arbete.

Redovisningen görs i särskild skrivelse till Miljödepartementet senast 31 januari 2005. Arbetet har samordnats med arbetet inom RMHP och kommer att lämnas i särskild ordning den 30 juni 2005.

IT, elektronisk kommunikation och post

42. Länsstyrelserna skall redovisa erfarenheter av arbetet med IT-infrastrukturstöden till kommunerna. Uppdraget gäller inte länsstyrelserna i Kalmar, Gotlands, Skåne och Västra Götalands län.

Bakgrund

Huvudspåret för utbyggnaden av IT-infrastruktur är att det ska ske av marknaden, på kommersiell grund. Statligt stöd kan ges till kommun för att anlägga bredbandsnät i de delar som inte bedöms komma till stånd på marknadsmässig grund.

Huvuddelen av pågående och genomförda projekt under 2004 ingår som delar i två ramprogram, finansiera genom EU strukturfond Mål 1 Norra Norrland. Länsstyrelsen är ramprogramägare och IT Västerbotten har det operativa ansvaret för dess genomförande.

Varje projekt är underställt att i samband med slutredovisning genomgå en särskild kvalitetsgranskning avseende i besluten fastställda tekniska och redovisningsmässiga krav.

IT-infrastrukturprogram

Samtliga kommuner har godkända IT-infrastrukturprogram enligt förordning 2001:349.

I kommunernas programdokument finns beskrivet ett regionalt målnät, vilket är en vision över hur ett länsövergripande målnät skall se ut år 2010. Målsättningen är att skapa ett antal regionala stråk som binder samman kommunernas ortssammanbindande nät och på så sätt skapa förutsättningar till ett regionalt redundant och robust fiberbaserat nät.

Områdesnät

Länsstyrelsen har att bevilja och utbetala medel till kommuner för projekt som syftar att anlägga områdesnät, enligt förordning 2000:1469. Stödet lämnas i form av kreditering på skattekonto enligt 1 § lagen (2000:1335) om kreditering på skattekonto av stöd till kommuner för att anläggande av telenät.

Ramen för Västerbottens län, t.o.m. 2006, är 116 039 472 kronor, varav 96 445 734 kronor är utbetalat. Hittills har Länsstyrelsen beviljat 86 projekt att starta, varav 50 st. har slutredovisat. Under 2004 har Länsstyrelsen fattat beslut om att utbetala 13 376 171 kronor.

En viktig faktor till den lyckade bredbandssatsningen är byakraften. Föreningar och ordsbor har gått samman för att gräva ned fiberkabel, vilket underlättat genomförandet.

Ortssammanbindande nät

Länsstyrelsen har att bevilja och utbetala medel till kommuner för projekt som syftar att anlägga ortssammanbindande nät, enligt förordning 2001:350. Utbetalning sker med medel från anslag 37:7 IT Infrastruktur. Regionala transportnät m.m.

LÄNSSTYRELSEN I VÄSTERBOTTENS LÄN 2004

Huvuddelen av de statliga stöden används som nationell medfinansiering i ett strukturfondfinansierat ramprogram – Tvåan.ortssammanbindande nät. Programmets genomförande under 2004 har varit lyckosamt och planen är att det skall avslutas under år 2005.

Totalt fördelat anslag under perioden 2001-2004 är 202 049 600 kronor (inkl. länsrott och infrastrukturprogram), varav 147 448 035 kronor hittills är utbetalat.

Länsstyrelsen har under 2004 utbetalat 25 668 270 kronor. Summa återstående anslagssparande vid utgången av 2004 är 54 759 824 kronor.

Tabell Anslag 37:7, utbetalning och anslagssparande 2004

	År 2004
Anslag IT-infrastruktur	44 992 000
Anslag Administrativa kostnader	368 000
Ingående anslagssparande / utnyttjad anslagskredit	35 331 853
Summa medel	80 691 853
Utbetalningar IT-infrastruktur	25 668 270
Utbetalningar Administrativa kostnader	263 759
Summa återstående anslagsmedel	54 759 824

Genom Riksdagens beslut om budgetpropositionen för 2005 och regeringens beslut den 22 december 2004 om regleringsbrev för budgetåret 2005 fastslogs, mot bakgrund av det statsfinansiella läget, att anslagssparandet från 2004 inte kan användas under 2005 utan istället blir tillgängligt under 2006.

I Västerbotten innebär detta allvarliga konsekvenser för de kommuner som kommer att slutredovisa projekt under 2005. Totalt beräknas att kommunerna kommer att slutredovisa projekt med stöd om 34,2 MSEK, som får vänta på utbetalning till 2006.

Tabell Beräknat stöd som utbetalas först 2006

Kommun	Totalt
Bjurholm	500 000
Dorotea	602 408
Lycksele	3 169 423
Malå	870 476
Nordmaling	500 000
Norsjö	1 801 369
Robertsfors	500 000
Skellefteå	9 682 040
Sorsele	500 000
Storuman	3 793 932
Umeå	5 149 753
Vilhelmina	2 922 500
Vindeln	2 661 187
Vännäs	500 000
Åsele	1 045 128
SUMMA	34 198 216

Stamnät

Länsstyrelsen har att bevilja stöd till stöd till kommuner för anläggande av anslutning till rikstäckande telenät (nationellt stamnät), enligt förordning 2003:62. Stödet lämnas i form av kreditering på skattekonto enligt 1 § lagen (2000:1335) om kreditering på skattekonto.

Länsstyrelsen har under 2004 inte fattat några nya beslut om medel till projekt för att ansluta till nationellt stamnät. Hittills har Länsstyrelsen beviljat projekt i Dorotea, Robertsfors, Sorsele, Storuman och Vilhelmina. Beviljat stöd är 7 530 000 kronor.

Stöd till kommuner för anläggande av telenät i särskilt eftersatta orter och områden

Stöd ges till kommun för projekt för att etablera telenät med hög överföringskapacitet (bredband) på orter och i områden där telenätet är eftersatt (1 § förordning 2004:619). Stödet lämnas i form av kreditering på skattekonto enligt 1 § lagen (2000:1335) om kreditering på skattekonto av stöd till kommuner för att anläggande av telenät.

Länsstyrelsens styrelse har beslutat om en preliminär fördelningsmodell (dnr 303-6359-2004), vilken ger kommunerna möjlighet att söka stöd till projekt för att anlägga nät i särskilt eftersatta orter och områden. Under 2004 har 1 361 200 kronor beviljats till projekt, varav hälften är krediterat och resterande del kommer att krediteras när projekten är färdiga och slutredovisade.

Regional utvecklingspolitik

48. Länsstyrelserna skall redovisa hur de arbetat med att införa ett kvalitetssäkringssystem, i form av ett styrdokument för de regionala företagsstöden, där jämställdhets-, integrations- och miljöperspektivet konkretiseras. Vidare skall de redovisa hur de i samverkan med NUTEK utvecklat arbetet. Uppdraget gäller inte länsstyrelserna i Kalmar, Gotlands, Skåne och Västra Götalands län.

Redovisning av arbetet med att införa ett kvalitetssäkringssystem i form av ett styrdokument för de regionala företagsstöden där jämställdhets-, integrations- och miljöperspektivet konkretiseras. Redovisningen ska också avse hur samverkan med Nutek skett.

Som ett komplement till de registreringar som görs i STINS har vi sedan 2002 ett eget system för att registrera ytterligare uppgifter i samband med beslut om stöd eller om avslag. Det gör det möjligt att utvärdera stödverksamheten i relation till de beslutade målen och prioriteringarna.

I juni 2003 rapporterade vi till Nutek vilka insatser som genomförts för att ta fram ett kvalitetssäkringssystem i form av ett styrdokument för de regionala företagsstöden. Arbetet med att utveckla främst miljö-, jämställdhets- och integrationsperspektiven intensifierades därefter. En översyn av ansökningsblanketter pågår. Under året tog vi också fram en Handlingsplan för hållbar ekologisk utveckling i arbetet med regionala utvecklingsinsatser.

En representant från Länsstyrelsen fick under året Nutek:s uppdrag att vara samordnare för den av tre arbetsgrupper som ska utveckla styrdokument för de horisontella målen miljö, jämställdhet och integration. Arbetsgruppen hade två möten under 2004 och ska rapportera resultatet vid ett nationellt seminarium efter nyår.

Regional utvecklingspolitik

51. Länsstyrelserna i län utan självstyrelseorgan eller samverkansorgan skall särredovisa de medel som erhållits från anslaget 33:5 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2000-2006 för medfinansiering av bidrag avseende företagsstöd i samband med utbetalning från anslaget 33:1 Allmänna regionalpolitiska åtgärder. Därutöver skall den del som i detta sammanhang utbetalats från länsstyrelsen i form av stöd redovisas. Utestående fordringar mot de myndigheter som disponerar anslaget 33:5 redovisas i not till balansräkning.

Från anslaget 19:33:5 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2000-2006 har 29 880 tkr erhållits för medfinansiering av bidrag avseende företagsstöd. Länsstyrelsen har för motsvarande del utbetalat 20 835 tkr från det regionalpolitiska anslaget. Övrigt se not **17** i balansräkningen.

Sammanställning över väsentliga uppgifter
--

Sammanställningen skall göras enl. 2 kap. 4 § Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

		2004	2003	2002	2001	2000
Låneram	beviljad	9 000	9 000	8 360	8 360	8 360
	utnyttjad	7 334	6 617	6 482	7 514	7 257
Kontokredit hos RGK	beviljad	6 200	6 200	6 200	6 200	6 200
	max. utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto	räntekostnader	0	0	0	0	0
	ränteintäkter	719	1 014	1 509	431	707
Totala avgiftsintäkter (ktogrupp 31-34, 7)	mynd. disponerar	15 452	13 534	13 338	12 678	10 118
	mynd. ej disponerar	36 925	34 825	29 476	23 941	8 302
Jämförelse med beräknade avgiftsintäkter (ktogrupp 31- 34, 7) enl. regleringsbrev		-	-	-	-	-
Anslagskredit ^{Not 2}	beviljad	20 894	18 105	18 410	16 970	13 500
	utnyttjad	287	0	0	1 508	0
Summa utg. reservationer (anslag)		0	3 134	3 134	3 148	5 522
Summa anslagssparande		72 675	48 201	95 025	121 162	125 983
- därav in-tecknat av åtagan- den med stöd av reservatio- ner och anslagssparande		72 803	45 800	75 683	122 256	130 755
Bemyndiganden	tilldelat	382 000	487 616	455 931	440 931	220 500
	summa åtaganden ^{Not 1}	229 289	227 003	264 349	301 925	150 868
Årsarbetskrafter (åa) *		217,4	211,7	202,4	192,6	202,3
Medelantalet anställda *		258	254	244	232	239
Driftkostnad per åa		783	791	711	751	665
Årets kapitalförändring		- 3 612	- 3 148	6 522	2 081	-1 146
Balanserad kapitalförändring		- 4 327	- 1 178	-7 700	-12 487	-12 979

* Mätmetod skall finnas dokumenterad; Uppgifterna avser all anställd personal vid länsstyrelsen, oavsett finansiering. Se vidare FÅB (2000:605), ESV:s allmänna råd till 2 kap. 4 §.

- ^{Not 1} Summa åtaganden är beräknat enligt bemyndiganderapporteringens utestående åtaganden.
- ^{Not 2} Länsstyrelsens ändring avser anslagskrediten på alla anslag. Uppgiften som lämnats i tidigare årsredovisningar för anslagskrediten har avsett 18:32:1:20 Länsstyrelserna mm.

Finansiell redovisning

RESULTATRÄKNING (tkr)
2004-12-31

	Not	Utfall 2004-01-01 2004-12-31	Utfall 2003-01-01 2003-12-31
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	2	111 629	105 656
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	3	10 526	9 739
Intäkter av bidrag	4	57 615	54 379
Finansiella intäkter	5	726	1 016
Summa		180 496	170 790
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	6	-112 637	-109 387
Kostnader för lokaler		-11 571	-11 147
Övriga driftskostnader		-46 081	-46 838
Finansiella kostnader	7	-161	-360
Avskrivningar		-4 580	-4 154
Summa		-175 030	-171 886
Verksamhetsutfall		5 466	-1 096
Uppbördsverksamhet	8		
Intäkter av avgifter och ersättningar som inte disponeras av myndigheten		36 925	34 825
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamheten		-46 172	-38 207
Saldo		-9 247	-3 382
Transfereringar			
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag	9	186 401	249 817
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	10	143 105	137 591
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		37 260	36 504
Finansiella intäkter		681	1 037
Avsättning till/upplösning av fonder mm för transfereringsändamål	23	-577	-1 022
Lämnade bidrag	11	-366 701	-422 597
Saldo		169	1 330
Årets kapitalförändring	12	-3 612	-3 148

BALANSRÄKNING (tkr)
2004-12-31

	Not	2004-12-31	2003-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	13	732	638
Summa immateriella anläggningstillgångar		732	638
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	14	631	816
Maskiner, inventarier, installationer mm	15	8 493	5 821
Summa materiella anläggningstillgångar		9 124	6 637
Utlåning			
Utlåning	16	3 793	2 845
Summa utlåning		3 793	2 845
Varulager mm			
Fastigheter		3 708	7 386
Summa varulager mm		3 708	7 386
Fordringar			
Kundfordringar		976	3 180
Fordringar hos andra myndigheter		7 545	5 706
Övriga fordringar		3 928	3 790
Summa fordringar		12 449	12 676
Periodavgränsningsposter	17		
Förutbetalda kostnader		3 557	3 154
Upplupna bidragsintäkter		57 620	53 930
Övriga upplupna intäkter		3 512	7 046
Summa periodavgränsningsposter		64 689	64 130
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	18	-13 473	-31 226
Summa avräkning med statsverket		-13 473	-31 226
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	19	26 028	25 543
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	19	1 655	2 653
Kassa, postgiro och bank	20	41 092	43 978
Summa kassa och bank		68 775	72 174
SUMMA TILLGÅNGAR		149 797	135 260

BALANSRÄKNING (tkr)
2004-12-31

	Not	2004-12-31	2003-12-31
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Statskapital	21	6 343	5 376
Balanserad kapitalförändring	22	-4 327	-1 178
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	12	-3 612	-3 148
Summa myndighetskapital		-1 596	1 050
Fonder			
Fonder	23	56 489	49 846
Summa fonder		56 489	49 846
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	24	102	139
Summa avsättningar		102	139
Skulder mm			
Lån i Riksgäldskontoret	25	7 334	6 617
Skulder till andra myndigheter		18 889	10 625
Leverantörsskulder		6 276	5 253
Övriga skulder	26	16 576	25 547
Depositioner		1 701	2 682
Summa skulder mm		50 776	50 724
Periodavgränsningposter			
Upplupna kostnader	27	9 801	10 971
Oförbrukade bidrag		28 165	19 498
Övriga förutbetalda intäkter		6 060	3 032
Summa periodavgränsningsposter		44 026	33 501
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		149 797	135 260
ANSVARSFÖRBINDELSER			
Övriga ansvarsförbindelser			
Beslutade men ej utbetalade bidrag	28	0	0
EVENTUAL TILLGÅNG			
Avskrivningslån, landsbygdsbidrag	29	216 840	208 182

ANSLAGSREDOVISNING (tkr)
2004-12-31

UTFALL 2004-01-01 - 12-31									
Nomenklatur Benämning	Ingående överförings- belopp	Årets till- delning enl regle- ringsbrev	Omdisp- onerade anslags belopp	Utnyttjad del av medgivet överskridande	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter - Inkomster	Utgående över- förings- belopp	Not
18 32:01:020 Länsstyrelserna mm	2 401	98 642				101 043	101 330	-287	30
19 33:01:020 Allmänna regionalpolitiska åtgärder	-7 301	149 500				142 199	143 921	-1 722	
A1 regionalpolitiska åtgärder tom 1998	9 712					9 712		9 712	
Summa Allmänna regionalpolitiska åtgärder	2 411	149 500				151 911	143 921	7 990	31
19 33:05:003 Europeiska regionala utv fonden 00-06									
Interreg III KvarkenMittskandia	8 057	30 000				38 057	27 845	10 212	32
22 37:07:016:001 IT Infrastruktur, adm	54	368				422	264	158	33
22 37:07:016:002 IT Infrastruktur, ort	35 278	44 992				80 270	25 668	54 602	33
19 A 2000 11.020 Regionalpolitiska insatser	2 296				-2 296	0		0	34
19 A 2000 12.020 Medel för tillfälligt småföretagsstöd mm	246				-246	0		0	34
24 A 2000 08.025 Fortsatt program för småföretagsutveckling förnyelse och tillväxt	592				-592	0		0	34
SUMMA	51 335	323 502	0	0	-3 134	371 703	299 028	72 675	

BEMYNDIGANDEN 2004-12-31 (tkr)

Anslag/Benämning	Tilldelad bemyndiganderam	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden			
19 33:01:020 Allmänna regionalpolitiska åtgärder	282 000	137 468	169 751			
	Utestående åtagandens fördelning (infrianden) per år					
				2005	2006	2007
	110 251	38 000	13 500	4 500	2 500	1 000

Ingående åtaganden består av beslutade men ej utbetalade bidrag.

Utestående åtaganden består av beslutade men ej utbetalade bidrag.

Anslagssparandet som finns avser A1 regionalpolitiska åtgärder tom 1998 och ingår ej i bemyndigandet.

Benämning	Tilldelad bemyndiganderam	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden
19 33:05:003 Europeiska regionala utvecklingsfonden IIIA-programmet KvarnenMittskandia period 2000-2006 - Åtgärder inom Interreg	100 000	67 510	59 538
	Utestående åtagandens fördelning (infrianden) per år		
	32 538	20 000	7 000

Ingående åtaganden består av beslutade men ej utbetalda bidrag 75 567 tkr minus kvarvarande anslag 8 057 tkr.

Utestående åtaganden består av beslutade men ej utbetalda bidrag 69 750 tkr minus kvarvarande anslag 10 212 tkr.

FINANSIELLA VILLKOR

18 32:1:20 Länsstyrelserna mm

Länsstyrelsen har enligt regleringsbrevet för år 2004 en anslagskredit på 2 944 tkr, tillgång till ett räntekonto i Riksgäldskontoret med en kredit på 6 200 tkr samt disponerar en låneram i Riksgäldskontoret som är på 9 000 tkr.

19 33:1:20 Allmänna Regionalpolitiska åtgärder

I villkoret för Uppföljning och utvärdering får Länsstyrelsen högst använda 2 500 tkr. Under året har belastning på detta område varit 1 277 tkr. Länsstyrelsen har en anslagskredit på 14 950 tkr. Under året har 1 148 tkr inbetalats till inkomstiteln 2811 Övriga inkomster av statens verksamhet p g a av återkrav av olika företagsstöd. Dessutom har 495 tkr inbetalats till anslaget avseende återvinning av medel vid bidragsmottagares konkurs. Länsstyrelsen har också ett bemyndigande på 282 000 tkr att fatta beslut mot. Maximala utbetalningar (exklusive eventuellt anslags-sparande samt utnyttjande av anslagskredit) för år 2005 och 2006 uppgår till 129 500 tkr vardera året.

19 33:7:3 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 1995-1999 – Åtgärder inom Interreg II A-programmet Kvarken/Mittskandia

EG-medlen skall redovisas mot inkomstiteln 6311 Bidrag från EG:s regionalfond undertitel 02 Interreg II: Kvarken/Mittskandia. Programmet är avslutat och under året har inbetalning enligt slutrekviritionen erhållits med 6 220 tkr.

19 33:5:3 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2000-2006 – Åtgärder inom Interreg IIIA-programmet Kvarken/Mittskandia

Länsstyrelsen disponerar en anslagskredit på 3 000 tkr och har ett bemyndigande på 100 000 tkr. Från EG inbetalda medel ska redovisas mot inkomstitel 6312 Bidrag från EG:s regionalfond med undertitel 03 Interreg IIIA Kvarken-Mittskandia. Under året har 30 872 tkr inbetalats.

22 37:7:16 IT-infrastruktur: Regionala transportnät mm

Anslaget har inte längre något bemyndigande.

INKOMSTITTLAR (tkr)
2004-12-31

		UTFALL 2004-01-01 - 12-31			
Inkomsttitel	Benämning	Not	Utgifter	Inkomster	Utfall
2322	Räntor på övriga näringslån, Kammarkollegiet			1	1
2511	Expeditions- och ansökningsavgifter			742	742
2536	Lotteriavgifter			34	34
2537	Miljöskyddsavgift			3 817	3 817
2539	Täktavgift			1 293	1 293
2552	Övriga offentligrättsliga avgifter				
255201	- avgifter enligt stiftelseförordning tillsyn och provnavg.			33	33
255202	- registerhållningsavgift och registreringsbevis, stiftelseförordning			112	112
255203	- ansökningsavgift transporter miljöfarligt avfall			33	33
255204	- övriga offentligrättsliga avgifter			5	5
2714	Sanktionsavgifter m.m.				
271401	- enligt arbetsmiljölagen			22	22
271404	- överlastavgifter			214	214
2811	Övriga inkomster av statens verksamhet	35	205	2 885	2 680
4132	Återbet av lån avseende såddfinansiering			63	63
4136	Återbet av övriga näringslån, Kammarkollegiet			6	6
4137	Återbet av övriga näringslån, Jordbruksverket			25	25
6311	Bidrag från EG:s regionalfond perioden 1995-1999				
631102	- Interreg IIA KvarkenMittskandia			6 220	6 220
6312	Bidrag från EG:s regionalfond perioden 2000-2006				
631203	- Interreg IIIA KvarkenMittskandia			30 872	30 872
	SUMMA		205	46 377	46 172

FINANSIERINGSANALYS (tkr)
2004-12-31

	2004-01-01 2004-12-31	2003-01-01 2003-12-31	Not
DRIFT			
<i>Kostnader exklusive avskrivningar mm</i>	-170 450	-167 732	36
Finansiering av drift			
Intäkter av anslag	108 140	102 739	
Intäkter av avgifter o andra ersättningar	10 475	9 681	37
Intäkter av bidrag	57 047	54 032	38
Övriga intäkter	726	1 016	
<i>Summa medel som tillförts för finansiering av drift</i>	176 388	167 468	
<i>Minskning (+) av lager</i>	3 678	1 211	
<i>Ökning (-) av kortfristiga fordringar</i>	-1 899	-1 562	
<i>Ökning (+) av kortfristiga skulder</i>	1 509	-11 731	
KASSAFLÖDE FRÅN DRIFT	9 226	-12 346	
INVESTERINGAR			
Investeringar i materiella tillgångar	-6 815	-2 857	
Investeringar i immateriella tillgångar	-347	-640	
<i>Summa investeringsutgifter</i>	-7 162	-3 497	
Finansiering av investeringar			
Lån från Riksgäldskontoret	4 773	3 399	
- amorteringar	-4 056	-3 264	
Försäljning av anläggningstillgångar	51	58	
Tillförda driftmedel för amorteringar	3 489	2 917	
Tillförda driftmedel för investeringar	0	0	
Bidragsmedel för amortering	568	347	38
<i>Summa medel som tillförts för finansiering av investeringar</i>	4 825	3 457	
<i>Förändring av kortfristiga fordringar och skulder</i>	-6	-484	
KASSAFLÖDE TILL INVESTERINGAR	-2 343	-524	
LÅNEVERKSAMHET			
Nyutlåning näringslån	0	0	
<i>Summa låneutgifter</i>	0	0	
Finansiering av låneverksamhet			
Amortering			
- Ökning (-) av utlåning	-948	-1 211	
- Ökning (+) av statskapital	967	1 230	
<i>Summa medel som tillförts för finansiering av låneverksamheten</i>	19	19	
<i>Förändring av kortfristiga fordringar och skulder</i>	-19	-19	
KASSAFLÖDE TILL LÅNEVERKSAMHET	0	0	

FINANSIERINGSANALYS (tkr) (forts)
2004-12-31

	2004-01-01 2004-12-31	2003-01-01 2003-12-31	Not
UPPBÖRDSVERKSAMHET			
Intäkter av avgifter mm samt andra intäkter som inte disponeras av länsstyrelsen	36 925	34 825	
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder	1 226	-489	
<i>Inbetalningar i uppbördsverksamheten</i>	<i>38 151</i>	<i>34 336</i>	
<i>Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamheten</i>	<i>-46 172</i>	<i>-38 207</i>	
KASSAFLÖDE TILL UPPBÖRDSVERKSAMHET	-8 021	-3 871	
TRANSFERERINGSVERKSAMHET			
Lämnade bidrag	-366 701	-422 675	39
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder	8 680	-23 678	
<i>Utbetalningar i transfereringsverksamhet</i>	<i>-358 021</i>	<i>-446 353</i>	
Finansiering av transfereringsverksamhet			
Finansiella intäkter	681	1 037	
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag	186 401	249 817	
Medel som erhållits från andra myndigheter för finansiering av bidrag	143 105	137 591	
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	37 260	36 504	
Avsättning till/upplösning av fonder mm för transfereringsändamål	-577	-1 022	
Ökning (+) av fonder	6 643	3 610	
<i>Summa medel som tillförts för finansiering av transfereringsverksamheten</i>	<i>373 513</i>	<i>427 537</i>	
KASSAFLÖDE FRÅN TRANSFERERINGAR	15 492	-18 816	
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL	14 354	-35 557	
SPECIFIKATION AV FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL			
Likvida medel vid årets början	40 948	76 505	
Minskning av kassa och postgiro	-3	6	
Minskning av tillgodohavande hos Riksgäldskontoret	-513	-18 200	
Ökning av banktillgodohavanden	7 006	4 534	
Minskning av banktillgodohavande - Valutakonto	-9 889	5 196	
Ökning av avräkning med statsverket	17 753	-27 093	
Summa förändring av likvida medel	14 354	-35 557	
Likvida medel vid årets slut	55 302	40 948	

NOTER

Not 1

Tilläggsupplysningar

Förändring av redovisningsprinciper

Beslutade men ej utbetalda bidrag ska inte längre redovisas som ansvarsförbindelser, jämförelsetalet för år 2003 har räknats om.

Förbättringsutgifter på annans fastighet har idag en avskrivningstid på 5 år. En extra avskrivning har gjorts på investeringar gjorda till och med år 1999 för att anpassa dessa till dagens avskrivningstider.

Redovisnings- och värderingsprinciper

Fördelningen av kostnader mellan olika verksamhetsgrenar i resultatredovisningen sker dels med direktkontrollerade kostnader på verksamhetsgrenar och dels med ofördelade lönekostnader som fördelas utifrån Länsstyrelsens tidigare redovisning på verksamhetsgrenar.

Fordringar som är mer än tre månader gamla värderas och om de bedöms som osäkra bokförs de som befarade kundförluster och värderas. Fordringar på statliga myndigheter värderas inte.

Utbetalningar av **Lönegarantimedel** bokförs förutom som transfereringar även som befarade förluster under transfereringsavsnittet med finansiering av övriga erhållna medel. En kollektiv värdering har skett med 97 %, då ett genomsnitt av utdelningarna de sista fyra åren har varit ca 3 %. Bruttovärdet är 128 003 tkr vilket innebär att 3 840 tkr tas upp som en lönegarantifordran.

Grunderna för värdering av **Jordfondens fastigheter** är inköpspris samt större investeringar typ skogsplanteringar. Värdet påverkas även av försäljningar av fastigheter. Då särskild skuldpost saknas - statskapitalet finns bokfört hos Jordbruksverket - balanseras redovisningen mot statsverkets checkräkning.

För att en vara skall klassificeras som en **anläggningstillgång** skall följande kriterier vara uppfyllda:

- varan skall ha en ekonomisk livslängd överstigande tre år
- varan skall ha ett inköpspris exkl moms överstigande 10 tkr.

Anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde med avdrag för avskrivningar enligt plan. Avskrivningar enligt plan beräknas linjärt på tillgångarnas ursprungliga anskaffningsvärden. De flesta anläggningstillgångarna har en avskrivningstid på fyra år, men även avskrivningstider på tre och fem år finns (Se not 13-15).

Olika typer av **skulder** värderas till nominella värden.

Inbetalningar av **vattenregleringsavgifter** liksom intäkter av fällavgifter av **älgvårdsfonden**

redovisas över resultaträkningen som transferering. Över- resp underskott bokförs mot resultatposten Avsättning till/upplösning av fonder.

Periodiseringsprinciper

Periodavgränsningsposter har upprättats för löne- och semesterskulder, EG-medel, förutbetalda kostnader avseende år 2005 (främst hyres-, service- och licenskostnader), leverantörsskulder samt upplupna bidragsintäkter avseende både utom- och inomstatliga. ESV har fastställt den så kallade brytdagen till den 10 januari 2005. Fakturor större än 5 tkr netto inkomna efter detta datum har bokförts som periodavgränsningsposter.

Föregående års värden anges inom parentes.

LÄNSSTYRELSEN I VÄSTERBOTTENS LÄN 2004

Ersättningar och förmåner

Nedan redovisas de ersättningar och andra förmåner som Länsstyrelsen utbetalat under år 2004;

- till ledande befattningshavare som utsetts av regeringen vid Länsstyrelsen

- myndighetens styrelse.

Dessutom anges uppdrag i andra statliga myndigheter, uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag samt övriga uppdrag.

	Lön samt andra ers (kr)	Skattepliktiga förmåner (kr)
Landshövding Lorentz Andersson	791 489	68 508
Ordförande i Länsarbetsnämnen		
Ordförande i Skogsvårdsstyrelsen		
Ordförande i Kompetensrådet		
Ordförande i Delegationen för samverkan universitet, kommun och landsting		
Ordförande i Barents regionråd		
Ordförande i Innovation Västerbotten		
Ordförande i Rennäringsdelegationen		
Ordförande i Ekobrottskommittén		
Ordförande i Kommissionen för övergång till digital marksänd TV		
Ordförande i Kvarkenrådet		
Ordförande i Räddningstjänstrådet		
Ordförande i Kommunikationsrådet		
Ordförande i Stiftelsen Vindelfjällens naturreservat		
Ordförande i Process IT Innovations		
Ledamot i Kommuninvest AB		
Ledamot i Valberedningen Föreningssparbanken Sverige		
Ledamot i Strukturfondsdelegationen Mål 1		
Ledamot i Stiftelsen Sparbanken Norrland		
Ledamot i Fjälldelegationen		
Länsråd Göran Theolin	688 457	868

LÄNSSTYRELSENS STYRELSE 2003 - 2006

Ersättningar till ledamöter i Länsstyrelsens styrelse är 1 450 kronor per sammanträdesdag. I skattepliktig ersättning ingår även ersättning för strukturfondsdelegationsmöten samt ersättningar för rennäringsdelegationens möten.

Ledamöter	Skattepliktiga ers (kr)	Skattepliktiga förmåner (kr)
Inge Andersson	33 168	558
Ordförande i AC-Invest AB		
Ledamot i ALMI Företagspartner Västerbotten AB		
Ledamot i Strukturfondsdelegationen Mål 1 Norra Norrland		
Länet Västerbotten Data och Tele AB		
Harriet Classon	23 517	744
Ledamot i Strukturfondsdelegationen Mål 1 Norra Norrland		
Ledamot i Länsarbetsnämndens styrelse i Västerbotten		
Ledamot i Skellefteå Stadshus AB		
Lennart Degerliden	13 580	620
Lennart Gustavsson	11 586	310
Ledamot i NUTEK:s regionalpolitiska nämnd		
Suppleant i Rennäringsdelegationen		
Lennart Holmlund	13 473	372
Ordförande i Uminova Fastighets AB		
Ordförande i Umeå kommunföretag AB		
Ordförande i Dragonen Idrotts och mässcentrum AB		
Ordförande i Umeå lokaltrafik AB		
Vice ordförande i Styrkommittén för Interreg IIIA KvarkenMittskandia		
Ledamot i Botniabanan AB		
Ledamot i Övervakningskommittén för Mål 1		

LÄNSSTYRELSEN I VÄSTERBOTTENS LÄN 2004

Marianne Löfstedt	16 859	682
Ledamot i Svenska Turistföreningen AB tom maj 2004		
Ledamot i Strukturfondsdelegationen för Mål 1 Norra Norrland		
Ledamot i beslutsgruppen för Interreg IIIA KvarkenMittskandia		
Tomas Mörtzell	19 417	620
Ledamot i Norra Skogsägarna		
Ledamot i Oldstones North Design AB		
Matts Lundgren	11 236	372
Vännäs Näringslivs AB		
Vännäs Industrifastighet AB		
Gunilla Tjernberg	6 953	310
Ledamot i Statens Biografbyrå		
Ingegerd Saarinen	10 723	434
NUTEK:s regionalpolitiska nämnd		
Lilly Bäcklund	17 117	744
Rennäringsdelegationen		
Gunilla Lundgren	11 240	372
Ledamot i ALMI Företagspartner Västerbotten AB		
Suppleant i Rennäringsdelegationen		
Ledamot i SUAB		

Enligt kraven i FÅB 7 kap 3§ redovisas i nedanstående tabell de anställdas totala sjukfrånvaro i förhållande till den totala ordinarie arbetstiden. Vidare redovisas andel av totala sjukfrånvaron som uppgår till 60 dagar eller mer. I tabellen redovisas också sjukfrånvaro fördelat på kön och ålder i förhållande till respektive grupps sammanlagda ordinarie arbetstid. Siffrorna i statistiken bygger på samtliga som varit anställda någon gång under år 2004. Sjukfrånvaro uppdelat på kön i respektive åldersgrupp kan ej lämnas dels på grund av att individer kan spåras dels på grund av att programmet i lönesystemet inte klarar en sådan uppdelning.

Sjukfrånvaro i %	2004	2003
Totalt	3,4	4,7
Andel långtidssjuka (60 dagar eller mer)	55,3	68,0
Kvinnor	4,0	5,8
Män	2,8	3,7
Anställda – 29 år	1,0	1,2
Anställda 30 – 49 år	3,1	2,8
Anställda 50 år -	4,2	7,2

Antal anställda uppdelat på kön 2004	Män	Kvinnor	Samtliga
Anställda – 29 år	11	13	24
Anställda 30 – 49 år	75	65	140
Anställda 50 år -	64	60	124
Alla	150	138	288

Antal anställda uppdelat på kön 2003	Män	Kvinnor	Samtliga
Anställda – 29 år	13	18	31
Anställda 30 – 49 år	70	62	132
Anställda 50 år -	61	58	119
Alla	144	138	282

LÄNSSTYRELSEN I VÄSTERBOTTENS LÄN 2004

RESULTATRÄKNINGEN

Not 2

Intäkter av anslag

Resultatposten Intäkter av anslag fördelas på följande anslag:

	2004	2003
18 32:1:20 Länsstyrelserna mm	101 330	94 198
19 33:1:20 Allmänna regionalpolitiska åtgärder	10 035	13 926
19 33:1:20 Allmänna regionalpolitiska åtgärder, intäkter	-	-2 780
22 37:7:16:1 IT infrastruktur, regionala transportnät mm adm kost	264	312
Summa	111 629	105 656

Inkomsterna på anslaget 19 33:1:20 är inbetalningar från EG:s strukturfonder avseende retroaktiv finansiering, vilket har redovisats mot detta anslag brutto enligt regleringsbrevet.

Not 3

Intäkter av avgifter och andra ersättningar

Intäkter och avgifter enligt 4§ Avgiftsförordningen:

	2004	2003
Uthyrning av lokaler	42	109
Konferensavgifter	254	221
Konsultuppdrag	10	8
Bonus	-	54
Övrigt, t ex publikationer	229	219
Summa	535	611

Pantbanksverksamheten

Under året har avgifter från länets enda pantbank inkommit på 4 tkr. Kostnaderna för tillsynen av verksamheten har varit 1 tkr.

Intäkter av avgifter och andra ersättningar

Posten Intäkter och avgifter och andra ersättningar har följande specifikation på olika finansieringskällor:

	2004	2003
18 32:1.20 Länsstyrelserna mm	2 101	3 744
19 33:1.20 Allmänna regionalpolitiska åtgärder	69	150
Naturvårdsverket	474	482
Jordbruksverket	726	360
Riksantikvarieämbetet	8	77
Vägverket	1 381	1 980
Diverse statliga myndigheter	79	15
Bygdemedel	417	1 001
Upplåtelse	11	17
Diverse kommunala och privata finansörer	5 260	1 913
Summa	10 526	9 739

LÄNSSTYRELSEN I VÄSTERBOTTENS LÄN 2004

Not 4

Intäkter av bidrag

Intäkter av bidrag har följande specifikation på olika finansieringskällor:

	2004	2003
18 32:1.20 Länsstyrelserna mm	7 533	9 512
19 33:1.20 Allmänna regionalpolitiska åtgärder	-541	-624
Naturvårdsverket	21 995	19 740
Jordbruksverket	9 074	7 280
Länsstyrelsen i Norrbottens län/EG:s strukturfonder	7 435	4 858
Regeringskansliet	3 086	3 292
Riksantikvarieämbetet	1 542	1 499
Krisberedskapsmyndigheten	1 143	648
Kammarkollegiet	363	791
Skogsstyrelsen	352	467
Nutek	322	1 163
Integrationsverket	292	99
Fiskeriverket	276	296
Räddningsverket	187	51
Övriga myndigheter	940	1 100
EU	4 254	416
Diverse kommunala projekt	-638	3 791
Summa	57 615	54 379

Not 5

Finansiella intäkter

Av de finansiella ränteintäkterna består 719 tkr (1 014 tkr) av ränteintäkter på räntekontot.

Not 6

Kostnader för personal

Lönkostnaderna exklusive arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal uppgick till 73 526 tkr (70 953 tkr). Avgifter till Trygghetsstiftelsen uppgick till 222 tkr (463 tkr). Under året har 125 tkr (476 tkr) utnyttjats från Trygghetsstiftelsen. Lönerevisionen för oktober till december samt all inestående övertid har betalats ut i november och december månad, totalt 1,3 miljoner kronor.

Not 7

Finansiella kostnader

Av de finansiella kostnaderna avser 163 tkr (349 tkr) räntekostnader på lån i Riksgäldskontoret.

Not 8

Uppbördsverksamheten

Saldot består av periodisering avseende förutbetalad intäkt med 9 247 tkr (3 382 tkr) på Interreg IIIA KvarkenMittskandia.

Not 9

Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidragsutbetalningar

Posten har följande specifikation per anslag:

	2004	2003
19 33:1.20 Allmänna regionalpolitiska åtgärder	132 888	149 946
19 33:5:3 Interreg III KvarkenMittskandia EG:s regionala.	27 845	28 083
22 37:7:16:2 IT Infrastruktur, regionala transportnät mm ortsammanbind.	25 668	71 788
Summa	186 401	249 817

LÄNSSTYRELSEN I VÄSTERBOTTENS LÄN 2004

Not 10

Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidragsutbetalningar

Posten är fördelad på följande myndigheter:

	2004	2003
Länsstyrelsen i Norrbottens län	57 166	50 444
Kammarkollegiet/lönegaranti	40 773	30 699
Naturvårdsverket	26 941	29 332
Jordbruksverket	7 268	8 883
Utrikesdepartementet	4 951	7 806
Socialstyrelsen	2 600	3 494
Socialdepartementet	2 168	3 483
Näringsdepartementet	412	2 088
Fiskeriverket	547	1 082
Kammarkollegiet/Samefonden	279	280
Summa	143 105	137 591

Not 11

Lämnade bidrag

	2004	2003
Finansiering av projekt	92 179	92 892
EU – företagsstöd, landsbygds-, regionalt utv. bidrag	44 379	30 843
Lönegaranti	44 366	35 597
Interreg IIIA Kvarken-Mittskandia	27 845	28 083
Bygdemedel	25 691	21 511
IT-infrastruktur, ortsammanbindande nät	25 668	71 787
Landsbygdsstöd	17 651	15 483
Regionalt utvecklingsbidrag	17 004	33 929
Kalkningsbidrag	15 040	21 058
EU – ettan/tvåan	10 875	10 249
Biologiskt återställningsbidrag	6 996	904
Näringslivsutveckling i Barentsregionen	4 359	7 740
Stöd till kommersiell service	3 750	4 856
Ersättning pga radioaktivt nedfall	3 492	5 779
Upplåtelse	3 383	3 104
Miljöutbildningsprogrammet	3 276	2 608
Statsbidrag – personligt ombud	2 600	2 668
Älgvårdsfonden	2 317	2 818
Alkohol och narkotika förebyggande insatser	2 068	3 483
Viltskador	1 802	5 675
Biltestprojektet	143	6 743
Övrigt	11 817	14 787
Summa	366 701	422 597

Not 12

Årets kapitalförändring

	2004	2003
Amortering av lån hos Riksgäldskontoret	4 057	3 264
Förändring upplupna personalkostnader	271	-369
Förändring upplupna övriga driftskostnader	1 306	-559
Förändring upplupna intäkter	2 685	675
Avskrivningar	-4 580	-4 154
Nedskrivning av lån	-	78
Egna projekt inom Interreg IIIA KvarkenMittskandia	9	-211
Periodisering EG-medel i uppborndsavsnittet	-9 247	-3 382
Lönegaranti	169	1 252
Körkortsadministration	-370	189
Direktfinansierade investeringar	2 068	103
Övriga poster	20	-34
Summa	-3 612	-3 148

LÄNSSTYRELSEN I VÄSTERBOTTENS LÄN 2004

BALANSRÄKNINGEN

Not 13

Immateriella anläggningstillgångar

Tillgångstyp	Ans. värde IB	Årets inköp	Årets avyttr, utrangering	Årets avskriv	Ack avskriv	UB	Avskriv- tider
2004							
Dataprogram	733	347	-	-253	-348	732	3 år
Summa	733	347	-	-253	-348	732	
2003							
Dataprogram	94	639	-	-93	-95	638	
Summa	94	639	-	-93	-95	638	

Not 14

Förbättringsutgifter på annans fastighet

Länsstyrelsen har under budgetåret investerat 190 tkr (390 tkr) i förbättringsutgifter på annans fastighet, varför ackumulerade investeringar är 2 918 tkr (2 729 tkr). Avskrivningar har skett till ett värde av 374 tkr (246 tkr). Ackumulerade avskrivningar är 2 287 tkr (1 913 tkr). Under året har en extra avskrivning gjorts med 63 tkr på anskaffningar gjorda 1997 och 1999 för att anpassa dessa till nuvarande investeringars avskrivningstid på 5 år.

Not 15

Maskiner, inventarier, installationer mm

Tillgångstyp	Ans. värde IB	Årets inköp	Årets avyttr, utrangering	Årets avskriv	Ack avskriv	UB	Avskriv- tider
2004							
Kontorsmaskiner, inventarier	5 320	698	-412	-460	-4 378	1 228	4 år
Datorer, kringutrustning	17 785	3 157	-1 626	-2 379	-15 114	4 202	3-4 år
Bilar, transportmedel	4 792	2 770	-1 164	-1 114	-3 335	3 063	3-4 år
Summa	27 897	6 625	-3 202	-3 953	-22 827	8 493	
2003							
Kontorsmaskiner, inventarier	4 500	833	-13	-361	-4 330	990	
Datorer, kringutrustning	16 716	1 554	-485	-2 623	-14 361	3 424	
Bilar, transportmedel	4 711	81	-	-831	-3 385	1 407	
Summa	25 927	2 468	-498	-3 815	-22 076	5 821	

Under året har försäljning av anläggningstillgångar medfört en reavinst på 454 tkr (58 tkr).

Not 16

Utlåning

	2004	2003
IB	2 845	1 556
Nyutlåning		
-Såddfinansiering	998	1 341
Amorteringar		
- Investeringslån	-6	-86
- Räntestöd	-	-
- Lån till särskilt skuldyngda jordbrukare	-25	-25
- Fiskerilån	- 19	- 19
Nedskrivning/uppskrivning av lån		
- Investeringslån	-	78
- Räntestöd	-	-
- Lån till särskilt skuldyngda jordbrukare	-	-
UB	3 793	2 845

Räntestödslånen har eftergivits efter beslut av Jordbruksverket, hela beloppet på 135 tkr var värdereglerat sedan tidigare.

LÄNSSTYRELSEN I VÄSTERBOTTENS LÄN 2004

Not 17

Periodavgränsningsposter

Större delbelopp som ingår i balanspostens sammansättning är:

	2004	2003
Förutbetalda kostnader - utomstatliga	3 127	2 813
Förutbetalda kostnader - inomstatliga	430	341
Upplupna bidragsintäkter - utomstatliga	3 254	3 677
Upplupna bidragsintäkter - inomstatliga	54 366	50 253
Övriga upplupna bidragsintäkter – utomstatliga	-	6 938
Övriga upplupna bidragsintäkter – inomstatliga	3 512	108
Summa	64 689	64 130

Delposten Förutbetalda kostnader – utomstatliga består främst av hyreskostnader. Upplupna bidragsintäkter - utomstatliga består till största delen av EU projekteten Barents 2010 samt Service i Glesbygd. Vad gäller inomstatliga upplupna bidragsintäkter är den största delposten fordringar på Länsstyrelsen i Norrbottens län avseende EU:s strukturfond anslaget 19 33:5 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2000-2006 47 370 tkr (32 870 tkr). Se även regleringsbrevets uppdrag nr 51. Övriga upplupna bidragsintäkter - utomstatliga avsåg år 2003 till största delen slutrekvisitionen på Interreg IIA KvarkenMittskandia. Övriga upplupna bidragsintäkter - inomstatliga avser till största delen fordran på Länsstyrelsen i Norrbottens län avseende TA-intäkter. Av upplupna bidragsintäkter – utomstatliga avser 3 115 tkr (2 793 tkr) den egna verksamheten och 139 tkr (884 tkr) ska förmedlas vidare. Av upplupna bidragsintäkter - inomstatliga avser 5 926 tkr (6 774 tkr) den egna verksamheten och 48 440 tkr (43 479 tkr) ska förmedlas vidare.

Not 18

Avräkning med statsverket (tkr)

	2004	2003
IB	-31 226	-4 133
Avräknat statsbudgeten		
- Anslag	299 028	356 712
- Inkomsttitlar	-46 172	-38 207
Avräknat mot statsverkets checkräkning		
- Anslagsmedel som tillförts räntekontot	-98 525	-94 007
- Uppbördsmedel mm	221 294	189 611
- Transfereringar mm	-357 872	-441 202
UB	-13 473	-31 226

Specificering på anslag och inkomsttitlar redovisas i anslagsredovisningen.

Not 19

Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret

Länsstyrelsen har två räntekonton, varvid det ena avser deponerade medel och har en utgående behållning på 1 655 tkr (2 653 tkr). Till räntekontot, som avser Länsstyrelsens verksamhet, har Länsstyrelsen tillgång till en kredit på 6 200 tkr. Räntekontots sammansättning består av följande poster i mkr:

	2004	2003
18 32:1:20 Länsstyrelsen	-0,4	2,5
Leverantörsskulder	6,2	5,9
Kundfordringar	-1,7	-1,4
Bygdemedel inkomna slutet av dec	9,7	9,6
Upplåtelser	3,2	2,4
Bidragsmedel från annan myndighet	10,9	8,9
Övriga icke statliga bidrag	-0,6	-0,5
Ej reglerad moms, skatt och sociala avgifter o dy	3,6	3,6
Förutbetalda kostnader	-2,5	-3,1
Ej reglerade betalningsvägar SCR	-2,4	-3,1
Övrigt	-	0,7
Summa	26,0	25,5
Varav kortsiktigt likviditetsbehov	40,0	18,7

LÄNSSTYRELSEN I VÄSTERBOTTENS LÄN 2004

Not 20

Kassa, postgiro och bank	2004	2003
Kassa	8	11
Föreningssparbanken (Bygdemedel, Villkorsmedel)	30 162	23 156
Skandinaviska Enskilda Banken (Interreg IIIB)	10 922	20 811
Saldo	41 092	43 978

Not 21

Statskapital utan avkastningskrav	2004	2003
IB	5 376	4 146
Nyutlåning		
- Såddfinansiering	998	1 341
Återbetalningar		
- Investeringslån	-6	-8
- Lån till särskilt skuldyngda jordbrukare	-25	-25
Avskrivning		
- Investeringslån	-	-78
UB	6 343	5 376

Not 22

Balanserad kapitalförändring

Balanspostens sammansättning består av:

	2004	2003
Förändring av upplupna personalkostnader	-9 384	-9 141
Förändring av övriga upplupna verksamhetskostnader	-817	-224
Nedskrivning av lån	-2 550	-2 628
Periodisering EG-medel i Uppbördsavsnittet	3 187	6 569
Lönegaranti	3 671	2 419
Direktfinansierade investeringar	671	916
Körkortsadministration	904	715
Trygghetsstiftelsen	-168	-181
Övriga poster, t ex upplupna intäkter och investeringar	159	377
Summa	-4 327	-1 178

LÄNSSTYRELSEN I VÄSTERBOTTENS LÄN 2004

Not 23

Fonder	2004	2003
Bygdemedel	44 172	36 853
Villkorsmedel	10 808	11 166
Älgårdsfonden	1 509	1 827
Summa	56 489	49 846

Fondposternas intäkter och kostnader under året har varit

Bygdemedel	2004	2003
Intäkter		
- Bygdemedelsavgifter	26 904	25 158
- Räntor	457	669
Kostnader		
- Verksamhetskostnader	-417	-1 001
- Bidragsutbetalningar	-25 691	-21 511
Resultat	1 253	3 315
Ofördelade bygdemedel	6 066	2 588

Villkorsmedel

Intäkter		
- Räntor	223	369
Kostnader		
- Bidragsutbetalningar	-581	-1 890
Resultat	-358	-1 521

Älgårdsfonden

Intäkter		
- Fällavgifter	1 999	2 046
Kostnader		
- Verksamhetskostnader	-	-
- Bidragsutbetalningar	-2 317	-2 818
Resultat	-318	-772
Totalt Resultat	577	1 022

Not 24

Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	2004	2003
Ingående avsättning	139	-
Årets pensionskostnad	36	150
Årets pensionsutbetalning	-73	-11
Utgående avsättning	102	139

Not 25

Lån i Riksgäldskontoret

Länsstyrelsen disponerar enligt regleringsbrev daterat den 2 december 2004 en låneram på 9 000 tkr i Riksgäldskontoret.

	2004	2003
IB	6 617	6 482
Amorteringar	-4 057	-3 264
Ny upplåning	4 774	3 399
UB	7 334	6 617

Not 26

Övriga skulder

Saldot består till största delen av Valutakontona för Interreg IIIA KvarkenMittskandia där skulden är 10 922 tkr (20 811 tkr).

LÄNSSTYRELSEN I VÄSTERBOTTENS LÄN 2004

Not 27

Periodavgränsningar

Balanspostens sammansättning består av:

	2004	2003
Upplupna kostnader - utomstatliga	9 496	10 455
Upplupna kostnader - inomstatliga	305	516
Oförbrukade bidrag - utomstatliga	3 092	2 616
Oförbrukade bidrag - inomstatliga	25 073	16 882
Övriga förutbetalda intäkter	6 060	3 032
Summa	44 026	33 501

De största posterna i balansposten Upplupna kostnader avser upplupna löner på 204 tkr (522 tkr), upplupna semesterlöner på 5 957 tkr (5 807 tkr) samt upplupna sociala avgifter på 2 822 tkr (2 962 tkr). Posten Oförbrukade bidrag avseende andra myndigheter består bl a av medel från Naturvårdsverket på 11 490 tkr, Jordbruksverket 2 071 tkr, Utrikesdepartementet 5 069 tkr samt Riksantikvarieämbetet 1 041 tkr.

Av oförbrukade bidrag utomstatliga avser 2 484 tkr (2 286 tkr) den egna verksamheten och 608 tkr (330 tkr) ska förmedlas vidare. Av oförbrukade bidrag inomstatliga avser 16 854 tkr (15 715 tkr) den egna verksamheten och 8 219 tkr (1 167 tkr) ska förmedlas vidare.

Not 28

Ansvarsförbindelser

Beslutade men ej utbetalade bidrag ska inte längre räknas som övriga ansvarsförbindelser varför jämförelsetalet för år 2003 räknats om till 0 kr.

Not 29

Eventual tillgång

	2004	2003
Avskrivningslån/landsbygdsbidrag		
Regionalekonomi och näringsliv	216 215	196 827
Lantbruk		
- Inre rationalisering	-	1 397
- Särskilda åtgärder för jordbruket i norra Sverige	-	9 168
Bygdemedel	625	790
Summa	216 840	208 182

Jämförelsetalet för år 2003 har räknats om vad gäller Regionalekonomi.

Numera tillämpas generellt kortare avskrivningstider, normalt högst fem år enligt förordningen om landsbygdsstöd (SFS 2000:283).

ANSLAGSREDOVISNING (tkr)

Not 30

18 32:01.020 Länsstyrelserna mm

I regeringsbeslut från den 18 december 2003 tilldelades Länsstyrelsen 98 121 tkr. Genom ett ändringsbeslut den 2 december 2004 tilldelades Länsstyrelsen ytterligare 521 tkr.

Not 31

19 33:01:020 Allmänna regionalpolitiska åtgärder

I regeringsbeslut den 22 december 2004 sägs att positivt överföringsbelopp från år 2004 inte får disponeras av Länsstyrelsen utan särskilt beslut av regeringen.

Not 32

19 33:05:003 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2000-2006 – Åtgärder inom Interreg III A-programmet

I regeringsbeslut den 16 december 2004 sägs att positivt överföringsbelopp från år 2004 inte får disponeras av Länsstyrelsen utan särskilt beslut av regeringen.

Not 33

22 37:07:016 IT-infrastruktur: Regionala transportnät mm

I regeringsbeslut den 22 december 2004 sägs att anslagssparandet från år 2004 inte kan användas vid ingången av år 2005 utan i stället blir tillgängligt senast under år 2006.

LÄNSSTYRELSEN I VÄSTERBOTTENS LÄN 2004

Not 34

19 A 2000 11.020, 19 A 2000 12.020 samt 24 A 2000 08.025 – Äldre reservationsanslag

Anslagen för Regionalpolitiska insatser, Medel för tillfälligt småföretagsstöd mm samt Fortsatt program för småföretagsutveckling, förnyelse och tillväxt dras in enligt Anslagsförordningen då tre budgetår gått efter det att anslaget senast var uppfört på statsbudgeten.

INKOMSTITTLAR (tkr)

Not 35

2811 Övriga inkomster av statens verksamhet

Intäkter och kostnader liksom realisationsvinster och realisationsförluster för Jordfondens verksamhet bokförs mot inkomstiteln 2811. Intäkter har erhållits med 10 tkr (12 tkr), kostnaderna har varit 159 tkr (74 tkr) och realisationsvinsten 1 656 tkr (139 tkr). Under året har 1 148 tkr (767 tkr) inbetalats till inkomstiteln 2811 Övriga inkomster av statens verksamhet pga av återkrav av olika företagsstöd utbetalade enligt bl a förordningen om regionalpolitiskt stöd (1990:642). Övrigt 25 tkr (101 tkr).

FINANSIERINGSANALYS (tkr)

Not 36

Avskrivningar enligt resultaträkningen
Ingår inte i finansieringsanalysen

	2004	2003
Avskrivningar enligt resultaträkningen	-4 580	-4 154

Not 37

Intäkter av avgifter och andra ersättningar enligt resultaträkningen
Justering:
Investering - reavinst
Intäkter enligt finansieringsanalysen

	2004	2003
Intäkter av avgifter och andra ersättningar enligt resultaträkningen	10 526	9 739
Justering:		
Investering - reavinst	-51	-58
Intäkter enligt finansieringsanalysen	10 475	9 681

Not 38

Intäkter av bidrag enligt resultaträkningen
Justering:
Amortering
Intäkter enligt finansieringsanalysen

	2004	2003
Intäkter av bidrag enligt resultaträkningen	57 615	54 379
Justering:		
Amortering	-568	-347
Intäkter enligt finansieringsanalysen	57 047	54 032

Amorteringen återfinns i bidragsmedel för amortering i finansieringsanalysen.

Not 39

Lämnade bidrag enligt resultaträkningen
Justering:
Nedskrivning av utestående lån
Lämnade bidrag enligt finansieringsanalysen

	2004	2003
Lämnade bidrag enligt resultaträkningen	-366 701	-422 597
Justering:		
Nedskrivning av utestående lån	-	-78
Lämnade bidrag enligt finansieringsanalysen	-366 701	-422 675